EUROBANK Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

EUROBANK Cyprus

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 30 Αυγούστου 2023 • Ετος 9ο • Αρ. φύλλου 456* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €2,00

ΔΙΕΘΝΕΣ «ΚΑΜΠΑΝΑΚΙ»

Τα δημόσια χρέη θα παραμείνουν υψηλά

Τα διογκωμένα χρέη των κυβερνήσεων και η αύξηση των επιτοκίων που αυτά συνεπάγονται ήρθαν για να μείνουν, προειδοποιεί μελέτη που παρουσιάστηκε στο ετήσιο συμπόσιο των κεντρικών τραπεζών, που πραγματοποιεί στο Τζάκσον Χολ η Federal Reserve. «Τα υψηλά δημόσια χρέη δεν πρόκειται να μειωθούν σημαντικά στο ορατό μέλλον», αναφέρουν οι μελέτες. **Σελ. 12**

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

Δεν επιτρέπεται ο εφησυχασμός

Δεν δικαιολογείται εφησυχασμός ενόψει ανάκτησης της επενδυτικής βαθμίδας, τονίζει ο διοικητής της ΤτΕ, Γ. Στουρνάρας. Σημειώνει ότι η Ελλάδα δεν έχει φτάσει ακόμη τον στόχο των πρωτογενών πλεονασμάτων που απαιτεί η βιωσιμότητα του χρέους. Πρέπει να αποδείξει στους εταίρους της και στις αγορές ότι μπορεί να τον φτάσει και να τον διατηρήσει. **Σελ. 13**

ΑΠΑΝΩΤΑ ΠΛΗΓΜΑΤΑ

Στάσιμη η γερμανική οικονομία

Η γερμανική οικονομία εξήλθε από την ύφεση, αν και οριακά, όπως δείχνουν τα στοιχεία για το ΑΕΠ του δευτέρου τριμήνου, αλλά οι υποτονικές επιδόσεις της συνεχίζουν να επιβραδύνουν την ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ευρωζώνη. Ειδικότερα, η ανάπτυξη παρέμεινε στάσιμη την τριμηνία Απριλίου - Ιουνίου, επιβεβαιώνοντας τις προβλέψεις των αναλυτών. **Σελ. 11**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Στη γωνία οι τράπεζες για τα καταθετικά

Επαφές υπουργού Οικονομικών και Κεντρικής Τράπεζας με τραπεζίτες – Αποφάσεις στο επόμενο διάστημα

Πιέσεις προς τις τράπεζες για αύξηση των καταθετικών επιτοκίων ασκούν υπουργείο Οικονομικών και Κεντρική Τράπεζα. Το ΥΠΟΙΚ με τις σκέψεις για την επιβολή πρόσθετης φορολογίας τις έχει βάλει στη «γωνία». Ο υπ. Οικονομικών Μάκης Κεραυνός τόνισε την Τρίτη ότι δεν είναι ικανοποιημένος από τις αποφάσεις των τραπεζών σε σχέση με τα καταθετικά, αλλά και με τα δανειστικά επιτόκια, παρά το ότι είχαν κατ' ιδίαν συναντήσεις όλους αυτούς τους μήνες και τους ζητήθηκε επίμονα. Εξάλλου στην αρχή της εβδομάδας, και ο Κεντρικός Τραπεζίτης είχε συνάντηση με τους επικεφαλής των κυπριακών τραπεζών. Στον Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου μεταφέρθηκε από τον Κωνσταντίνο Ηροδότου πως πρέπει να προχωρήσουν όλες ανεξαιρέτως σε αποφάσεις που σχετίζονται και με τα καταθετικά επιτόκια, αλλά ενδεχομένως κάποιες και με τα δανειστικά. Όπως πληροφορείται η «Κ», σε καμία περίπτωση δεν συμφώνησε για επιβολή έκτακτου φόρου σε σχέση με τα κέρδη τους, αφού κάτι τέτοιο είναι αντίθετο με τους εποπτικούς κανόνες. Μέσα στο επόμενο διάστημα αναμένονται οι αποφάσεις των τραπεζών. **Σελ. 3**

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ανησυχία από ασθενική ανάκαμψη της Κίνας

Ανησυχία σε επιχειρήσεις, κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και οικονομολόγους εμπνέει η ασθενική ανάκαμψη της οικονομίας της Κίνας. Εχει αντίκτυπο στις γειτονικές οικονομίες, στις επιχειρήσεις της Δύσης που έχουν έκθεση στην κινεζική αγορά αλλά και στην διεθνή οικονομία την οποία ενδέχεται να επιβαρύνει, αν αυτή διολισθήσει σε ύφεση. **Σελ. 9**

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

Στα 3 δισ. το κόστος για «πράσινα» πλοία

Ο μέσος όρος ηλικίας του ελληνικού ακτοπλοϊκού στόλου είναι τα 31 έτη. Η ανανέωση του στόλου είναι η μεγάλη πρόκληση που καλείται να αντιμετωπίσει ο κλάδος, ενώ ο χρόνος για την εφαρμογή των νέων κανονισμών μείωσης ρύπων πιέζει. Το κόστος για την ανανέωση του στόλου και την πράσινη μετάβασή του εκτιμάται στα 3 δισ. **Σελ. 16**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πιέσεις για νέα άνοδο των τιμών καυσίμων

Εντείνονται οι φόβοι για περαιτέρω άνοδο των τιμών των καυσίμων στη σκιά της μείωσης της παραγωγής πετρελαίου από τη Σαουδική Αραβία. Διεθνείς αναλυτές δεν αποκλείουν η τιμή του Brent να πλησιάσει τα 100 δολ. ανά βαρέλι. Οι πιέσεις είναι εμφανείς στην ελληνική αγορά, όπου η μέση τιμή της βενζίνης κινείται μια ανάσα από τα 2 ευρώ/λίτρο. **Σελ. 14**

Η συμμαχία των BRICS και η ηγεμονία του δολαρίου

Οταν μέσα στην περασμένη εβδομάδα η συμμαχία των BRICS προσκάλεσε τη Σαουδική Αραβία να γίνει νέο μέλος της από το 2024, δεν ήταν λίγοι όσοι έσπευσαν, μάλλον με κάποια υπερβολή, να μιλήσουν για το προανάκρουσμα τεκτονικών αλλαγών στην παγκόσμια ισορροπία δυνάμεων. Αλλοι είδαν το μέτωπο του παγκόσμιου Νότου να κάνει στροφή στη Μέση Ανατολή, δεδομένου ότι στα νέα μέλη συγκαταλέγεται και το Ιράν, και κάποιοι άλλοι την περαιτέρω ενίσχυση της Κίνας και της Ρωσίας. Η επικείμενη προσχώρηση της Σαουδικής Αραβίας θα ενισχύσει οικονομικά τη συμμαχία χάρη στον πετρελαϊκό πλούτο της, αλλά είναι υπερβολές οι εκτιμήσεις για ανατροπές στην παγκόσμια τάξη πραγμάτων. Η σύνοδος των χωρών BRICS περιορίστηκε στη διεύρυνση του μετώπου του παγκόσμιου Νότου, που θα διευκολύνει την προώθηση των αιτημάτων τους σε διεθνή forum. Αφησε για πολύ αργότερα το φιλόδοξο σχέδιο για δημιουργία ενιαίου νομίσματος ικανού να περιορίσει την ηγεμονία του αμερικανικού νομίσματος στο παγκόσμιο εμπόριο. **Σελ. 10**

Η μεγάλη απειλή της λειψυδρίας

Η λειψυδρία είναι η νέα μεγάλη απειλή για την Ευρώπη. Στο Μπορντό οι οινοπαραγωγοί ξεριζώνουν τα αμπέλια τους λόγω της κλιματικής αλλαγής, ενώ στην Ισπανία αγρότες και μέλη περιβαλλοντικών οργανώσεων συγκρούονται εξαιτίας της λειψυδρίας. Σύμφωνα με μελέτες, η παγκόσμια ζήτηση γλυκού νερού θα ξεπεράσει τη διαθέσιμη προσφορά κατά 56% έως το 2030. «Δεν υπάρχει χώρα στην Ευρώπη που να είναι θωρακισμένη», προειδοποιεί ο ΟΟΣΑ. **Σελ. 8**

Βαριά για την τσέπη η σχολική τσάντα φέτος

Στα €250 ο μέσος όρος αγορών

Πιο υψηλό κατά 15% –σε σχέση με πέρυσι– είναι φέτος το κόστος για τους γονείς προκειμένου να ετοιμάσουν τα παιδιά τους για τη νέα σχολική χρονιά. Ο μέσος όρος αγορών για κάθε μαθητή υπολογίζεται στα 250 ευρώ. Το κόστος αγοράς για σχολική τσάντα ξεκινά από 5 ευρώ και φτάνει μέχρι και τα 340 ευρώ, ενώ αυξημένο είναι και το κόστος για είδη ένδυσης. **Σελ. 4**

Επιχορήγηση 1,2 εκατ. ευρώ για τα κόμιστρα των μαθητών

Παραμένουν τα ίδια με πέρυσι

Δεν αυξάνονται τελικά τα κόμιστρα σχολικών λεωφορείων. Το υπ. Μεταφορών φαίνεται να αναλαμβάνει την επιχορήγηση του επιπρόσθετου κόστους, ώστε το μαθητικό κόμιστρο να παραμείνει στα ίδια επίπεδα με πέρυσι. Το κόστος της επιχορήγησης έχει υπολογιστεί στο 1,2 εκατ. ευρώ. Το θέμα θα τεθεί ενώπιον του Υπουργικού σήμερα. **Σελ. 5**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Χωρίς εναλλακτικές

Το προηγούμενο σαββατοκύριακο τα βλέμματα ήταν στραμμένα στο Jackson Hole όπου πραγματοποιήθηκε το οικονομικό συμπόσιο για το 2023 στην παρουσία δεκάδων κεντρικών τραπεζιτών, ακαδημαϊκών και οικονομολόγων. Θέμα της συνάντησης φέτος, οι δομικές αλλαγές που συντελούνται στην παγκόσμιά οικονομία συνέπεια τους τέλους της πανδημίας, της εισβολής στην Ουκρανία και της έντασης με την οποία επηρεάζει τις χώρες η κλιματική αλλαγή. Αυτά τα δεδομένα επιβάλλουν κινητικότητα και δράση με στόχο την εξεύρεση εναλλακτικών εφοδιαστικών αλυσίδων στην αγορά ενέργειας, σύναψη σχέσεων με νέους εταίρους του παγκόσμιου εμπορίου και μεγαλύτερη αποφασιστικότητα στην απο-ανθρακοποίηση της οικονομίας.

Η φετινή σύνοδος «βρέθηκε αντιμέτωπη» με χαμηλότερο πληθωρισμό σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Η προσοχή όμως βρίσκεται στο θέμα των επιτοκίων και συγκεκριμένα στο αν η κατάσταση κρίνεται ως ικανοποιητική σε βαθμό που οι αυξήσεις των επιτοκίων ανήκουν στο παρελθόν. Αυτή η απάντηση δεν δόθηκε, παρόλο που οι αναλυτές προέτρεψαν όσους θα παρακολουθούσαν τις ομιλίες να μην εστιάσουν μόνο στο περιεχόμενο αλλά να δώσουν έμφαση και στον τόνο της φωνής.

Όσον αφορά στο περιεχόμενο, οι κεντρικοί τραπεζίτες δεν απέκλεισαν τίποτα σε σχέση με την συνέχεια χωρίς να παραλείπουν να δείξουν αποφασιστικότητα στην μάχη κατά του πληθωρισμού. Πέραν των δηλώσεων όμως, αυτοί που ήταν παρόντες φέτος στο Jackson Hole γνωρίζουν ότι οι αυξήσεις των επιτοκίων χρειάζονται χρόνο για να αποτυπωθούν στην πραγματική οικονομία, με αποτέλεσμα να ελλοχεύει ο κίνδυνος να προκληθεί μεγαλύτερη ζημία αν συνεχιστούν οι επιθετικές κινήσεις στα επιτόκια.

Αυτό που βγήκε ξεκάθαρα από τη σύνοδο στο Jackson Hole είναι ότι η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού αν και καλοδεχούμενη δεν είναι ικανοποιητική. Ένα δεύτερο δεδομένο είναι ότι αυτός ο πληθωρισμός που παρατηρούμε σήμερα και κρίνεται ως ιδιαίτερα ψηλός, θα «κρατηθεί» στα ψηλά για αρκετό καιρό. Αυτό σημαίνει ότι ακόμα και αν δεν δούμε νέες αυξήσεις, τα υφιστάμενα ψηλά επιτόκια θα μας «ακολουθούν» για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα.

Επιπλέον, οι κεντρικοί τραπεζίτες «απαίτησαν» ευελιξία στις αποφάσεις τους αναγνωρίζοντας ότι στην παρούσα αβέβαια φάση, τα προβλεπτικά μοντέλα δεν ικανοποιούν τις ανάγκες του σήμερα με αποτέλεσμα να κινδυνεύει η σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ επενδυτών και κεντρικών τραπεζών. Το γεωπολιτικό και οικονομικό περιβάλλον είναι πρωτόγνωρο, πράγμα που σημαίνει ότι οι δυνατότητες της νομισματικής πολιτικής είναι περιορισμένες. Το σημαντικό σε αυτή τη φάση είναι να δοθεί η κατεύθυνση και ο τελικός στόχος έτσι που να διασφαλιστεί η σύγκλιση των προσδοκιών.

Οι αγορές προφανώς και δεν ικανοποιήθηκαν από το αποτέλεσμα του Jackson Hole αφού δεν υπήρξε κάτι νεότερο. Κάποιοι σχολιαστές μάλιστα έκαναν λόγο για την συντήρηση ενός κλίματος περιορισμένης ορατότητας για το τι μέλλει γενέσθαι καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι μάλλον ακολουθεί μια περίοδος χαμηλών προσδοκιών.

Ως αποτέλεσμα, το υφιστάμενο καθεστώς επιτοκίων μεσοπρόθεσμα θα θέσει επιχειρήσεις με ψηλό δανεισμό στα πρόθυρα χρεοκοπίας. Στον αντίποδα, επιχειρήσεις που δεν έχουν σήμερα δανεισμό και επιθυμούν να προχωρήσουν σε επενδύσεις, θα αναγκαστούν να αναθεωρήσουν καθώς η κατανάλωση πλήττεται από την ακρίβεια και οι αναμενόμενες αποδόσεις, αφαιρώντας το κόστος χρηματοδότησης αυτών των νέων επενδύσεων, είναι χαμηλές.

Η Κύπρος λόγω της απουσίας εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης πέραν του δανεισμού, θα βρεθεί αντιμέτωπη με μια κατάσταση όπου οι νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες θα παραμείνουν καθηλωμένες. Η διαρθρωτική αδυναμία που για χρόνια προκαλεί η απουσία της αγοράς κεφαλαίου, θα πλήξει το πιο παραγωγικό και δραστήριο κομμάτι της οικονομίας μας.

μπλε
Πρόγραμμα Επιβράβευσης Καρτών

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή χρημάτων!

Κατέβασε το Mple Rewards app τώρα!
Google play App Store
Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΣΧΟΛΙΟ / *Του* **ΑΝΘΟΥΛΛΗ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ**

Νεκρολογία για μια Αγνωστη

Στα μυαλά πολλών ανθρώπων ο πολιτισμός έχει ταυτιστεί με λαμπερά καλλιτεχνικά γεγονότα και μόνον. Ωστόσο, ο πολιτισμός είναι κάτι πολύ πιο βαθύ και ουσιαστικό από την έκφραση συναισθημάτων μέσα από τα παραστατικά γεγονότα και την εικαστική δημιουργία. Πολιτισμός δεν είναι να ακούς Μότσαρτ ή να σου αρέσει ο Ίψεν. Πολιτισμός είναι η συμπεριφορά που παράγει όμορφους κόσμους!

Την περασμένη άνοιξη μια μεγάλη απόδραση γεννήθηκε στο μυαλό μου. Μια μεγάλη φυγή από την ματαιότητα των κυπριακών εκπαιδευτηρίων σε ένα κόσμο όπου βρίσκεται το καντιανό υπέροχο. Άνοιξη μέσα από την διάνοιξη των οριζόντων κατανόησης της θεατρικής τέχνης από την κορυφαία δασκάλα θεάτρου Irina Brown στη Royal Academy of Dramatic Art. Σ' αυτό το course είχα και το εξαιρετικό προνόμιο να σκηνοθετήσω τον Fergus Leathem (Game of Thrones), στην 7η σκηνή της «Προδοσίας» του Πίντερ, αγγίζοντας την απόλυτη αυτοπραγμάτωση.

Παρακολούθηση παραστάσεων στο West End του Λονδίνου που συγκλονίζουν. Πάνω απ' όλα ο «Πουπουλένιος» του Μάρτιν Μακ Ντόνα. Ένα έργο- κατάβαση στην κόλαση. Και μέσα από το σκοτάδι η ανάβαση πίσω στο φως. «Οι μάγισσες του Σάλεμ», το κλασικό έργο του Άρθουρ Μίλερ σε ένα ανέβασμα που προκαλεί ρίγη. «Machinal» από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές υποκριτικής της RADA. Θεατρική διασκευή του οσκαρικού «Brokeback Mountain», με πραγματική συγκίνηση που αναβλύζει από την ψυχή και όχι από το μελοδραματικό αφήγημα.

Απίθανη έκθεση για τον Άγιο Φραγκίσκο της Ασίζης στη National Gallery με ιστορική τεκμηρίωση και μετάπλαση του θέματος από τον Μεσαίωνα στο σήμερα με εγκαταστάσεις, χαρακτικά, κόμικς, κινηματογραφικές ταινίες. Κι από το Λονδίνο στο μεγαλύτερο όνειρο, το Guggenheim museum Bilbao, το σημαντικότερο μουσείο σύγχρονης τέχνης παγκοσμίως. Τι TATE και τι MOMA! Όταν επισκεφθεί κανείς το Bilbao καταλαβαίνει το μεγαλείο και τη δύναμη της μοντέρνας τέχνης. Και δεν μιλώ μόνο για τα εμβληματικά έργα του Jeff Koons, του Andy Warhol και του Mark Rothko, αλλά για το μνημειώδες έργο του Richard Sera «The matter of time» και κυρίως το έργο της Louise Bourgeois «Maman». Το ίδιο το μουσείο συνιστά ένα γλυπτό που προκαλεί δέος.

Η αγαπημένη φίλη Κυριακή Κυριάκου μου είπε: «Ζεις μια παραμυθένια ζωή». «Πραγματικά, Κυριακή μου» απάντησα χωρίς εξηγήσω πως η καλή νεράιδα που δημιουργούσε αυτή τη μαγεία δεν ήταν άλλη από τη μητέρα μου, εκείνη την άγνωστη γυναίκα που στήριξε με όλους τους τρόπους αυτό το όνειρο. Η μάνα μου, μια γυναίκα που δεν μορφώθηκε αλλά γεννήθηκε με τον πολιτισμό μέσα της. Η μάνα μου, που είχε άποψη ακόμη και για το προκλητικό «Ημερολόγιο ενός αποτυχημένου συγγραφέα» που σκηνοθέτησα στην Αθήνα, τίγκα στη βωμολοχία. Κι όμως, η οικοκυρά που στην Παλουριώτισσα έβαζε πλυντήρια και έφτιαχνε ντολμάδες, όταν βρισκόταν στο Επί Κολωνώ, στο Βρυσάκι, στην ΕΘΑΛ, στο ΣΚΑΛΑ, στο Wherehaus μεταμορφωνόταν σε μια αμείλικτη αλλά πάντα εύστοχη διανοούμενη, για να μου επισημάνει αρνητικά και θετικά στη σκηνοθετική μου προσέγγιση.

Χωρίς τη μάνα μου και τη στήριξή της δεν θα υπήρχε για μένα ούτε RADA, ούτε BILBAO, ούτε πολιτισμός. Εκείνη με δίδασκε τι σημαίνει πολιτισμός. Εκείνη δημιουργούσε όλες τις όμορφες εικόνες γύρω μου. Εκείνη, η άγνωστη. Ο Ιούλιος με τα ακριβά του όνειρα χάθηκε στον Αύγουστο. Η επάρατη νόσος επέστρεψε ύπουλα για να την πάρει. Την φοβερή αυτή μάστιγα την είχα νικήσει το καλοκαίρι του 2020, όταν επιχείρησε και να αρπάξει τη μάνα μου, την έμπνευσή μου, τον κόσμο μου. Επέστρεψε και έδρασε αστραπιαία, πριν προλάβω να δράσω.

Η μάνα μου ήταν άγνωστη, ναι, όχι όμως και ασήμαντη. Έφυγε ένα μοναδικό πλάσμα, ένα κοριτσάκι που αρνήθηκε να μεγαλώσει. Έβλεπε τη θάλασσα κι έκανε σαν μικρό παιδί από τον ενθουσιασμό, θαύμαζε τις ανεμώνες και στον γάμο της κρατούσε μια αρμαθιά κατάλευκους υάκινθους. Έφυγε η κυρά των λουλουδιών. Στο πρόσωπο της μάνας μου θρηνώ κάθε ευαίσθητο άνθρωπο, που έχει μέσα του έμφυτες όλες τις πρώτες ύλες του πολιτισμού, όλα εκείνα που εμείς οι ούτω καλούμενοι δημιουργοί προσπαθούμε εναγωνίως να εντοπίσουμε. Αναζητούμε ψήγματα από χρυσό για να δώσουμε ψυχή στην τέχνη μας, ενώ φεύγουν από κοντά μας άνθρωποι που ήταν φτιαγμένοι ολόκληροι από χρυσάφι.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

Εργαστήρι Graffiti Street Art για εφήβους «Το δικό μου αποτύπωμα στον κόσμο»

Οι Δράσεις «Νέ@ σε έρημο νησί» του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου σε καλλιτεχνική επιμέλεια Ειρήνης Ανδρέου, Γιάννη Καραούλη και Ελένης Μολέσκη, προτείνουν για τη φετινή χρονιά, σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων, μια διευρυμένη ομπρέλα καλλιτεχνικών εργαστηρίων με τίτλο «Ο κόσμος δικός σου: Ενδυναμώνοντας τους νέους μέσα από τις τέχνες και το θέατρο». Όλα τα εργαστήρια θα έχουν ως στόχο να ενδυναμώσουν τη δημιουργική φωνή των νέων και να καλλιεργήσουν τη δυνατότητά τους να δράσουν ως δημιουργικοί, ενεργοί πολίτες μέσα στην κοινωνία, διαρρηγνύοντας τα στενά όρια της καθημερινότητας που ενδεχομένως τους περιορίζουν και επινοώντας νέους δρόμους για την προσωπική τους εξέλιξη. Με λίγα λόγια, να αναζητήσουν μέσα από την τέχνη τρόπους να ξεπεράσουν όλα όσα τους εμποδίζουν, να φανταστούν τον εαυτό τους αλλιώς, να δοκιμάσουν την οπτιμιστική υπόθεση ότι αυτός ο κόσμος μπορεί να αλλάξει.

Η μεθοδολογία όλων των εργαστηρίων θα δίνει έμφαση στην ομαδοσυνεργατική προσέγγιση της μάθησης μέσα από τη δράση και την καλλιτεχνική συν-δημιουργία, με τους εισηγητές των σεμιναρίων να λειτουργούν περισσότερο ως συντονιστές των ομάδων και λιγότερο ως παντογνώστες δάσκαλοι.

Ο φετινός πρώτος κύκλος εγκαινιάζεται με το τριήμερο εργαστήρι Graffiti Street Art από τον γνωστό street artist Twenty Three (Βασίλη Βασιλείου), όπου οι έφηβοι θα δημιουργήσουν από κοινού, χρησιμοποιώντας την τεχνική stencil, γκράφιτι στον εξωτερικό χώρο του Θεάτρου Αποθήκες ΘΟΚ, εμπνευσμένο από το μήνυμα του νέου κύκλου εργαστηρίων μας, αφήνοντας τη δική τους σφραγίδα στις Αποθήκες.

Πληροφορίες
Εργαστήρι Graffiti Street Art για εφήβους «Το δικό μου αποτύπωμα στον κόσμο», Εμψυχωτής: Twenty Three (Βασίλης Βασιλείου). Το εργαστήρι απευθύνεται σε νέους από 14 ως 18 ετών. Για δηλώσεις συμμετοχής απευθυνθείτε στο dramaturg@thoc.org.cy ή στο τηλέφωνο 22864306. Δηλώσεις συμμετοχής μέχρι 1η Σεπτεμβρίου 2023. Η συμμετοχή είναι δωρεάν – απαραίτητη η προκράτηση θέσης.

Ημερομηνίες και ώρες διεξαγωγής
Θέατρο Αποθήκες: Παρασκευή 8 Σεπτεμβρίου 2023, 16:00-19:00
Σάββατο 9 Σεπτεμβρίου 2023, 10:00-13:00
Κυριακή 10 Σεπτεμβρίου 2023, 10:00-13:00.

Ο φετινός πρώτος κύκλος εγκαινιάζεται με το τριήμερο εργαστήρι Graffiti Street Art από τον γνωστό street artist Twenty Three, Βασίλη Βασιλείου.

Λάρνακα 2023: Πολιτιστική ανάσα στην πόλη

Με δυναμικές παρεμβάσεις στο καλλιτεχνικό γίγνεσθαι της πόλης, υποδέχεται το φθινόπωρο η Λάρνακα 2023. Τρεις νέοι πολιτιστικοί θεσμοί έρχονται να ανανεώσουν την πολιτιστική ζωή της πόλης: το πρόγραμμα μαχαΛart, το Cyprus Arts & Education - CARE Festival και το Larnaka BioDesign Festival. Οι καινοτόμες αυτές δράσεις είναι το αποτέλεσμα μιας μακράς και εις βάθος διαβούλευσης με το καλλιτεχνικό δυναμικό της πόλης σε συνάρτηση με το τρέχον κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον. Οι δράσεις, οι οποίες θα ξεδιπλωθούν τους επόμενους μήνες, δίνουν το αποτύπωμα της πρότασης της Λάρνακας για Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2030, εκφράζοντας ταυτόχρονα και την πρόθεση της ομάδας να εμπλουτίσει δυναμικά την καλλιτεχνική φυσιογνωμία της πόλης. Με εξωστρέφεια και πίστη στις δυνάμεις της πόλης, η Λάρνακα 2030 υπόσχεται ένα καλλιτεχνικά και πολιτισμικά συναρπαστικό φθινόπωρο.

Με εξωστρέφεια και πίστη στις δυνάμεις της πόλης, η Λάρνακα 2030 υπόσχεται ένα καλλιτεχνικά και πολιτισμικά συναρπαστικό φθινόπωρο.

Οι δράσεις

Visual Rhythms – 2 Σεπτεμβρίου, Πλατεία Ζουχούρι: Είκοσι πέντε νέοι και καταξιωμένοι καλλιτέχνες της Λάρνακας ενώνουν τις δυνάμεις τους σε ένα ολοήμερο φεστιβάλ που αφορά όλες τις ηλικίες.

μαχαΛart: Ένας νέος πολιτιστικός θεσμός με ετήσια διάρκεια, που εστιάζει στις γειτονιές και τους ανθρώπους της πόλης. Ξεκινάει με δύο πρωτότυπα καλλιτεχνικά έργα – αναθέσεις σε σημαντικούς καλλιτέχνες της Λάρνακας, τα εξής:

Drumming up Art and Hope – 16, 17 & 24 Σεπτεμβρίου, σε γειτονιές της Λάρνακας και στην Πλατεία Ζουχούρι: Πρόκειται για ένα έργο κοινοτικής μουσικής και κοινωνικής γλυπτικής με μουσική στις γειτονιές της πόλης, σε επιμέλεια και συντονισμό της Μαρίας Κραμβή.

Πριγκιπίσσης Ζεχρά – 24, 27, 29 Σεπτεμβρίου & 14, 15 Οκτωβρίου, Τουρκομαχαλάς, πίσω από την Πιαλέ Πασά:

Το έργο, γραμμένο από τον Κώστα Μαννούρη και σε σκηνοθεσία Νάγιας Τ. Καρακώστα, έχει τη μορφή μιας περιπατητικής παράστασης στον Τουρκομαχαλά της Σκάλας.

Την Κυριακή 24 Σεπτεμβρίου η πλατεία Ζουχούρι γίνεται το επίκεντρο της τέχνης και των ανθρώπινων συναπαντημάτων στη Λάρνακα. Το μαχαΛart κορυφώνεται γιορτάζοντας τη συμπεριληπτικότητα και την ανθρωπιά, με τις συναυλίες όλων των σχημάτων του Drumming Art & Hope, την έναρξη του «Πριγκιπίσσης Ζεχρά», τη δράση MAZ(ουχουρ)Ι σε συνεργασία με τον οργανισμό Citizens in Power, και ένα εργαστήριο της Unficyp για την οικοδόμηση της ειρήνης, με τη συμμετοχή Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων καλλιτεχνών.

CARE Festival: Με ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει 25 παραστάσεις και εργαστήρια σε 3 μέρες, το Cyprus Arts and Education (CARE) Festival θα λειτουργήσει ως το απόλυτο σημείο συνάντησης, δικτύωσης και ανταλλαγής ανάμεσα στην εκπαιδευτική κοινότητα και τους καλλιτέχνες που δραστηριοποιούνται στην τέχνη για παιδιά και νέους.

6, 7, 8 Οκτωβρίου, Δημοτικό Θέατρο Γιώργος Λυκούργος, Παττίχειο Θέατρο Σκάλα, Μουσείο Πιερίδη

Larnaka BioDesign Festival: Το φεστιβάλ θέτει δυναμικά το ζήτημα της βιωσιμότητας, κάνοντάς μας να σκεφτούμε εκ νέου τα υλικά που χρησιμοποιούμε αλλά και την ίδια την καθημερινότητά μας. Κτήρια από μυκήλιο, έπιπλα και ρούχα από φύκια, παπούτσια από αίμα και άλλα «ζωντανά» έργα προκαλούν τη φαντασία μας και μας εισάγουν στο μέλλον. Το φεστιβάλ, που επιμελείται η Yev Kravt φιλοξενεί έργα σύγχρονων σχεδιαστών με διεθνείς διακρίσεις και επιχορηγείται από το πρόγραμμα «Κύπρια» του υφυπουργείου Πολιτισμού.

27 Οκτωβρίου – 5 Νοεμβρίου, Πλατεία Ζουχούρι, Αλυκή, Youth Makerspace Larnaka.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

The 24 Hour Plays

Οι πρώτες θεατρικές παραστάσεις της νέας σεζόν του Δημοτικού Θεάτρου Λευκωσίας είναι αφιερωμένες στην Λευκωσία. Στις 3 και 4 Σεπτεμβρίου, λίγες μέρες προτού το Διεθνές Φεστιβάλ Λευκωσίας 2023 σηκώσει αυλαία, φέρνει για δεύτερη φορά στην Κύπρο τον θεσμό «The 24 Hour Plays».

Στο πλαίσιο του Παράλληλου Προγράμματος της 4ης έκδοσης του Φεστιβάλ, 6 θεατρικοί συγγραφείς, 6 σκηνοθέτες και 18 ηθοποιοί γράφουν και ανεβάζουν μέσα σε 24 ώρες 6 νέα μικρά θεατρικά έργα, που εμπνέονται από την ιστορία της πόλης, τους ανθρώπους και τις γειτονιές της. Τα νέα θεατρικά έργα θα σταλούν αρχικά στους σκηνοθέτες για να ξεκινήσουν την προετοιμασία τους, ώστε στις 8:30 το πρωί της 3ης Σεπτεμβρίου 2023 να ξεκινήσουν, μαζί με τους/τις ηθοποιούς τους και την ομάδα του Φεστιβάλ, τις πρόβες στο Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας.

Η 24ωρη πυρετώδης θεατρική διαδικασία ολοκληρώνεται το ίδιο βράδυ στις 8:30 μ.μ. με την πρεμιέρα των νέων έργων. Συμμετέχουν οι συγγραφείς: Ανθή Ζαχαριάδου, Κώστας Μαννούρης, Ανδρέας Νικολαΐδης, Ελένη Ξένου, Μιχάλης Παπαδόπουλος, Ευρυδίκη Περικλέους-Παπαδοπούλου. Οι σκηνοθέτες: Χριστόδουλος Αντρέου, Πάρης Ερωτοκρίτου, Μάριος Κακουλλή, Μαρία Ιόλη Καρολίδου, Παναγιώτης Τοφή, Άννα Φωτιάδου. Οι ηθοποιοί: Γιώργος Αναγιωτός, Ηλίας Ανδρέου, Μαρία Ανδρέου, Άθως Αντωνίου, Πηνελόπη Βασιλείου, Σοφία Καλλή, Στέλιος Καλλιστράτης, Αντρέας Κουτσόφτας, Παναγιώτης Λάρκου, Ανδριανή Νεοκλέους, Ονησίφορος Ονησιφόρου, Ανδρέας Παπαμιχαλόπουλος, Χριστίνα Παυλίδου, Πολυξένη Σάββα, Μαριάννα Σάντη, Ελένη Σιδερά, Πέννυ Φοινίρη, Βασιλής Χαραλάμπους.

Πληροφορίες: +357 22 797 979 (Δευτέρα – Παρασκευή 10:00-13:00).

Στο πλαίσιο του Παράλληλου Προγράμματος της 4ης έκδοσης του Φεστιβάλ, 6 θεατρικοί συγγραφείς, 6 σκηνοθέτες και 18 ηθοποιοί γράφουν και ανεβάζουν μέσα σε 24 ώρες 6 νέα μικρά θεατρικά έργα, που εμπνέονται από την ιστορία της πόλης, τους ανθρώπους και τις γειτονιές της.

Ο Δήμος Αγίας Νάπας παρουσιάζει έκθεση αφιερωμένη στην ιστορία του προσφυγικού γραμματοσήμου, γνωστού ως Προσφυγόσημο, που θεσπίστηκε με κυβερνητική απόφαση στις 12 Σεπτεμβρίου 1974 και σκοπό είχε την ενίσχυση του Ταμείου Προσφύγων.

Οι The Italian Tenors, με τη συνοδεία τεσσάρων μουσικών, συμπεριλαμβάνουν στη φετινή τους καλοκαιρινή περιοδεία και την Κύπρο για συναυλίες σε δύο από τα πιο ατμοσφαιρικά αμφιθέατρα του νησιού.

Εκθεση «Προσφυγόσημο»

Ο Δήμος Αγίας Νάπας παρουσιάζει έκθεση αφιερωμένη στην ιστορία του προσφυγικού γραμματοσήμου, γνωστού ως Προσφυγόσημο, που θεσπίστηκε με κυβερνητική απόφαση στις 12 Σεπτεμβρίου 1974 και σκοπό είχε την ενίσχυση του Ταμείου Προσφύγων. Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης έργα σημαντικών Κύπριων καλλιτεχνών, παλαιότερων και σύγχρονων, που δημιουργήθηκαν με αφορμή την Τουρκική εισβολή και τον βίαιο διαχωρισμό που επέβαλε στη γη μας το σκληρό συρματόπλεγμα. Παρουσιάζονται έργα των καλλιτεχνών: Τηλέμαχου Κάνθου, Γιώργου Σκοτεινού, Λευτέρη Οικονόμου, Ανδρέα Λαδόμματου, Γιώργου Γαβριήλ, Λίας Λαπίθη, Ανδρέα Νικολάου, Παναγιώτη Πασάντα, Ελίνας Θεοδότου, Μάριου Θεοφιλίδη, καθώς και φωτογραφίες του Γιώργου Πανταζή και Κάτιας Χριστοδούλου.

Η έκθεση φιλοξενείται στο Κέντρο Σεφερικών Μελετών. Η έκθεση θα παραμείνει ανοικτή μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

The Italian Tenors

Μετά την επιτυχία των συναυλιών τους σε Λευκωσία και Λεμεσό το 2021, οι «The Italian Tenors», με τη συνοδεία τεσσάρων μουσικών, συμπεριλαμβάνουν στη φετινή τους καλοκαιρινή περιοδεία και την Κύπρο για συναυλίες σε δύο από τα πιο ατμοσφαιρικά αμφιθέατρα του νησιού. Οι Evans Tonon, Luca Sala και Sabino Gaita, τρεις από τους καλύτερους Ιταλούς τενόρους της νέας γενιάς, δημιούργησαν το φωνητικό τρίο «The Italian Tenors» με ρεπερτόριο που συνδυάζει την κλασσική μουσική με δημοφιλή ιταλικά και διεθνή ποπ τραγούδια σε δικές τους πρωτότυπες διασκευές. Οι συναυλίες τους επιφυλάσσουν πάντα συναρπαστικές στιγμές για το κοινό καθώς οι τρεις Ιταλοί Τενόροι επιδιώκουν την επαφή μαζί του με χιούμορ, τρυφερότητα αλλά και έντονη ενέργεια που σε συνδυασμό με τις κρυστάλλινες φωνές τους δημιουργούν μια υπέροχη δυναμική και έκρηξη συναισθημάτων με άρωμα ιταλικής γοητείας.

Συναυλίες στην Κύπρο: 31 Αυγούστου, Σκαλί Αγλαντζιάς, Λευκωσία και 2 Σεπτεμβρίου, Αρχαίο Θέατρο Κουρίου, Λεμεσός, ώρα έναρξης: 9:00 μ.μ. Εισιτήρια www.soldoutticketbox.com.

Είναι κάτι νύχτες με φεγγάρι

Η συναυλία «Είναι κάτι νύχτες με φεγγάρι», του προγράμματος πολιτιστικής αποκέντρωσης του υφυπουργείου Πολιτισμού παρουσιάζει στο κοινό τραγούδια για το φεγγάρι και τον έρωτα που αποτελούν και αγαπημένη θεματολογία του ελληνικού τραγουδιού. Μέσα από τη σειρά των συναυλιών οι ερμηνευτές Κατερίνα Παράσχου και Δημήτρης Μεσημέρης τραγουδούν σημαντικούς δημιουργούς, Μάνο Χατζιδάκι, Νότη Περγιάλη, Μίμη Πλέσσα, Λευτέρη Παπαδόπουλο, Σταύρο Ξαρχάκο, Νίκο Γκάτσο, Θάνο Μικρούτσικο, Μάνο Ελευθερίου κ.ά.

Κυριακή 3 Σεπτεμβρίου, ώρα 8:30 μ.μ. Χώρος εκδηλώσεων παλιού γηπέδου Κισσόνεργας.

ART-O-RAMA

Για το ART-O-RAMA, η Δέσποινα Χαριτωνίδη παρουσιάζει μια σειρά από γλυπτά που τονίζουν την κυριαρχία των αρχέγονων φυσικών υλικών που χρησιμοποιούνται σε εργοτάξια αστικών κατασκευών. Η τάση της να μελετά τις ιδιότητες αυτών των υλικών τονίζει μια οικεία περιέργεια για τη δημιουργία τεχνητών και χρονικών γεωλογικών χαρτογραφιών. Σκορπισμένα μέσα στον χώρο είναι σιδερένιοι ράβδοι, που φυτρώνουν από το έδαφος και ανθίζουν σε σκουριασμένα κοχύλια.

Το art fair συνεχίσει έως τις 3 του Σεπτέμβρη, από τις 2:00 μέχρι τις 7:00 μ.μ. καθημερινά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης • Σύμβουλος Εκδοσης: Αλκης Ανδρεου
Διευθύντρια: Μαρινα Οικονομιδου • Υπεύθυνος Υλης: Αποστολος Κουρουπακης • Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νικόλαου Σαριπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Κωστης Φαφουτης - Νωτης Παπαδοπουλος**

ΥΠΟΙΚ και Κεντρική πιέζουν για τα επιτόκια

Στο επόμενο διάστημα αναμένεται να παρθούν αποφάσεις από τις τράπεζες για καταθετικά, ενδεχομένως και για δανειστικά

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Αποφάσεις από τις τράπεζες σε σχέση με τα καταθετικά, αλλά και τα δανειστικά επιτόκια αναμένει το υπουργείο Οικονομικών, αλλά και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Ο πρώτος θεσμός δε, με τις σκέψεις για την επιβολή πρόσθετης φορολογίας ως αντιστάθμισμα της μέχρι τώρα αδράνειάς τους σε σχέση με τα καταθετικά επιτόκια, τις έχει βάλει στη «γωνία». Από την προηγούμενη εβδομάδα το υπουργείο Οικονομικών άφησε να διαρρεύσουν οι σκέψεις για επιβολή πρόσθετης φορολογίας, σε μοντέλο όπως σχεδίαζε να προχωρήσει η ιταλική κυβέρνηση επί των κερδών των τραπεζών. Ωστόσο αυτό φαντάζει λίγο απόμακρο σενάριο. Εκείνο που δεν φαντάζει απόμακρο εντούτοις, είναι να προχωρήσει σε αντίστοιχες αποφάσεις, εάν οι τράπεζες δεν προχωρήσουν άμεσα σε αποφάσεις που σχετίζονται με τα καταθετικά επιτόκια. Το υπουργείο είναι ξεκάθαρο στην παραπάνω θέση, αφού ο υπ. Οικονομικών Μάκης Κεραυνός τόνισε την Τρίτη ότι δεν είναι ικανοποιημένος από τις αποφάσεις των τραπεζών σε σχέση και με τα καταθετικά, αλλά και με τα δανειστικά επιτόκια, παρά το ότι είχαν κατ' ιδίαν συναντήσεις όλους αυτούς τους μήνες και τους ζητήθηκε επίμονα. Στο επόμενο διάστημα δεν αποκλείεται να δούμε αποφάσεις από τις τράπεζες σε σχέση με τα καταθετικά επιτόκια, για να μην υπάρξουν περαιτέρω περιπέτειες, όπως επιπρόσθετη φορολόγηση των κερδών τους.

Τράπεζες: Είναι άδικο μετά από χρόνια ζημιών και τεράστιων προσπαθειών για εξυγίανση των τραπεζικών ισολογισμών να ναρκοθετείται το θετικό αποτέλεσμα.

Οι τράπεζες έχουν προχωρήσει σε αποφάσεις προς δανειολήπτες με στεγαστικό δάνειο κύριας κατοικίας και αξίας μέχρι 350 χιλ. ευρώ. Σύμφωνα με υπολογισμούς, θα έχουν κόστος για τις τράπεζες 7-10 εκατ. ευρώ.

Στον Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου μεταφέρθηκε από τον Κωνσταντίνο Ηροδότου πως πρέπει να προχωρήσουν –όλες ανεξαιρέτως– σε αποφάσεις που σχετίζονται και με τα καταθετικά επιτόκια, αλλά ενδεχομένως κάποιες και με τα δανειστικά. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», σε καμία περίπτωση δεν συμφώνησε για επιβολή έκτακτου φόρου σε σχέση με τα κέρδη τους, αφού κάτι τέτοιο είναι αντίθετο με τους εποπτικούς κανόνες. Πέραν των καταθετικών/δανειστικών επιτοκίων και της έκτακτης φορολογίας, στη συνάντηση του Κεντρικού Τραπεζίτη με τους τραπεζίτες άνοιξε και το θέμα των εκποιήσεων. Σε αυτό το κεφάλαιο έγινε υπόδειξη να προχωρήσουν σε εποικοδομητικές συζητήσεις και γενικότερα να προχωρήσουν το όλο ζήτημα μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου που έχουν την πολυτέλεια για να το διευθετήσουν. Υπενθυμίζεται πως, μέχρι τέλη Οκτωβρίου είναι «παγωμένες» όλες οι εκποιήσεις πρώτης κατοικίας έως 350 χιλιάδων ευρώ, σε μία προσπάθεια για να βελτιστοποιηθεί όλο το πλαίσιο των εκποιήσεων στην Κύπρο. Το κεφάλαιο αυτό εξάλλου άνοιξε το καλοκαίρι και έγινε μια παύση στα μέσα Ιουλίου για να συνεχιστεί από Σεπτέμβριο.

Για να επανέλθουμε στο κεφάλαιο της έκτακτης/πρόσθετης φορολογίας στις τράπεζες επί των κερδών –όπως έγραψε και η «Κ» στην έκδοση της περασμένης Κυριακής– θα λειτουργήσει ως μέτρο πίεσης για αύξηση των καταθετικών, κυρίως επιτοκίων. Σε ειδική συνεδρία της Επιτροπής Εμπορίου όπου εξετάστηκε το όλο ζήτημα, αφέθηκε να εννοηθεί πως υπάρχει ανοιχτό ακόμα το «παράθυρο» για επιβολή της. «Μπλόφα» ή μη, θα δούμε στο επόμενο διάστημα πως θα το χειριστεί η κυβέρνηση, αν θα βρει τρόπο να περάσει ένα τέτοιο μέτρο, ή αν θα την σταματήσει ο ξένος επόπτης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Οι τράπεζες πάντως, όπως είναι λογικό, δηλώνουν αντίθετες σε τέτοια απόφαση. Επισημαίνουν ότι ήδη καταβάλλουν Ειδικό Φόρο, της τάξης του 0,15% επί των καταθέσεών τους, και δηλώνουν ότι είναι άδικο μετά από χρόνια ζημιών και τεράστιων προσπαθειών για εξυγίανση των τραπεζικών ισολογισμών να ναρκοθετείται το θετικό αποτέλεσμα, το οποίο προκύπτει μια δεκαετία μετά την κρίση του 2013.

Κόστος επιστροφών 7-10 εκατ.

Οι τράπεζες έχουν προχωρήσει σε αποφάσεις προς δανειολήπτες με στεγαστικό δάνειο κύριας κατοικίας και αξίας μέχρι 350 χιλιάδων ευρώ, ως απάντηση στην αύξηση των επιτοκίων και προσπάθειας ελάφρυνσης του βάρους των δανειοληπτών. Σε δύο τράπεζες δε, στη Eurobank και στη Εθνική Τράπεζα της Κύπρου, οι κινήσεις αφορούν όλα τα στεγαστικά δάνεια ανεξαρτήτως της αξίας τους. Σύμφωνα με υπολογισμούς, τα σχέδια αυτά θα έχουν κόστος για τις τράπεζες 7-10 εκατ. ευρώ.

Η Τράπεζα Κύπρου επιβραβεύει τους συνεπείς δανειολήπτες στεγαστικών δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο με βάση το Βασικό Επιτόκιο Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΒΕΕΚΤ) ή EURIBOR, τα οποία δόθηκαν πριν τις 30 Σεπτεμβρίου του 2022 με βάση συγκεκριμένα κριτήρια. Η επιβράβευση δίνεται μέσω δωρεάν βαθμών στο πλαίσιο του σχεδίου «Ανταμοιβή», δηλαδή του Προγράμματος Επιβράβευσης Καρτών της Τράπεζας Κύπρου. Οι δικαιούχοι θα λάβουν αναλογικά 25 χιλιάδες βαθμούς ανά 100 χιλιάδες ευρώ στο μέσο υπόλοιπο του εν λόγω στεγαστικού δανείου τους κατά την περίοδο 30 Ιουνίου 2023 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2023 (αντίστοιχη χρηματική αξία 250 ευρώ), νοουμένου ότι θα συνεχίσουν να πληρώνουν τις δόσεις τους. Οι βαθμοί ανταμοιβής στους δικαιούχους του Προγράμματος θα πιστωθούν αυτόματα στον λογαριασμό του σχεδίου «Ανταμοιβή» του κύριου δανειολήπτη (Primary Borrower), όπου το δάνειο είναι κοινό (Joint Loan), μετά το τέλος της 6μηνης περιόδου (δηλ. μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2023). Οι βαθμοί ανταμοιβής θα δοθούν μετά το πέρας των 6 μηνών (δηλ. μετά την 31 Δεκεμβρίου 2023).

Με το Πρόγραμμα Επιβράβευσης για Συνεπείς Δανειολήπτες Στεγαστικών Δανείων της Alpha Bank Κύπρου ορίζεται ανώτατο όριο στο κυμαινόμενο επιτόκιο βάσης του δανείου για 12 μήνες. Το ανώτατο όριο ισούται με το επιτόκιο βάσης όπως είχε διαμορφωθεί την 31.03.2023 μειωμένο κατά 20 μονάδες βάσης (-0,20%) και παραμένει σταθερό καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος.

Η Astrobank έχει προχωρήσει με «κλειδωμένο» βασικό επιτόκιο στο 2,75% για έξι μήνες. Το πρόγραμμα ισχύει για την περίοδο από 01/06/2023 μέχρι και τις 31/12/2023, προβλέποντας το «πάγωμα» του βασικού επιτοκίου στο 2,75% και περιλαμβάνοντας τα προαναφερόμενα δάνεια, τόσο τα υφιστάμενα όσο και αυτά που θα εκταμιευτούν κατά τη διάρκεια ισχύος του προγράμματος.

Η Eurobank Κύπρου αρχικά προχώρησε σε έκπτωση 0,5% στο περιθώριο και με δεύτερη κίνηση μείωσε ακόμη 0,5% το συνολικό επιτόκιο για τους πελάτες, με ισχύ για ένα χρόνο. Η Eurobank Κύπρου προχώρησε τον περασμένο Μάρτιο σε προσωρινή μείωση του περιθωρίου του Βασικού Στεγαστικού Επιτοκίου της Τράπεζας κατά 50 μονάδες βάσης (0,50%). Συγκεκριμένα, για την περίοδο από 01/6/2023 μέχρι και 31/5/2024 η Τράπεζα θα μειώνει το τελικό επιτόκιο των στεγαστικών δανείων που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα κατά 50 μονάδες βάσης (0,50%). Η μείωση θα υπολογίζεται στο τέλος κάθε μήνα, και στο τέλος της 12μηνης περιόδου του προγράμματος το συνολικό ποσό της μείωσης θα επιστραφεί στους πελάτες με κατάθεση στον τρεχούμενό τους λογαριασμό. Στο πρόγραμμα εντάσσονται όλα τα φυσικά πρόσωπα δανειολήπτες στεγαστικών δανείων για αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας, τα οποία τιμολογούνται με κυμαινόμενο επιτόκιο που συνδέεται είτε άμεσα είτε έμμεσα (μέσω των βασικών επιτοκίων της Τράπεζας) με το EURIBOR και ανεξάρτητα από την αγοραία αξία της πρώτης κατοικίας. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τόσο υφιστάμενα στεγαστικά δάνεια όσο και νέα στεγαστικά δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο που θα εκταμιευθούν κατά τη 12μηνη διάρκεια του προγράμματος.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου) προχώρησε σε επιστροφή της διαφοράς των αυξήσεων στο βασικό επιτόκιο για ένα χρόνο (από τον Ιούνιο 2023 ως το τέλος Μαΐου 2024). Μετά την πάροδο των 12 μηνών από την 01/06/2023 αποδίδεται στους πελάτες με τη μορφή «Cash-Back» σε λογαριασμό της επιλογής τους που τηρούν οι πελάτες στην Τράπεζα. Το ποσό αυτό προκύπτει από τη διαφορά της όποιας αύξησης στο επιτόκιο αναφοράς του δανείου του πελάτη με βάση το λογιστικό της υπόλοιπο στις 31/05/2023, σε σχέση με την ισχύουσα τιμή του επιτοκίου αναφοράς κάθε τέλος του μήνα και μέχρι την 31/05/2024, παρέχοντας έτσι –όπως αναφέρεται στο σάιτ της τράπεζας– προστασία από τυχόν αυξήσεις μέχρι 31/05/2024.

GoGordian REAL ESTATE

Go residential
ανακαλύψτε τη νέα σας στέγη!

Μερίδιο δύο ημιτελών πολυκατοικιών στη Λευκωσία

- Το ακίνητο είναι μερίδιο 59% δύο ημιτελών πολυκατοικιών στη συνοικία Άγιοι Κωνσταντίνου και Ελένης με εξαιρετική εγγύτητα σε ανέσεις και πρόσβαση στο κέντρο της Λευκωσίας.
- Βρίσκεται 700μ από το Landmark Hotel και 300μ. από τη Λεωφόρο Καλλιπόλεως.
- Συνολικό εμβαδό οικοπέδου 841 τ.μ.
- Περιλαμβάνει δύο ημιτελή συγκροτήματα διαμερισμάτων με συνολικά 10 μονάδες, σε δύο blocks Iris (στα Ανατολικά) και Rose (στα Δυτικά).
- Το ακίνητο αντιστοιχεί στον 1ο, 2ο, 4ο, 5ο και 6ο όροφο στο κτήριο Iris και στον 2ο όροφο στο κτήριο Rose.

Ref: 7908

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

€1.250.000 + Φ.Π.Α.

Στα 250 ευρώ ο μέσος όρος αγορών για κάθε μαθητή

Σχολική τσάντα από 5 μέχρι 340 ευρώ, 5-10 ακριβότερα τα παντελόνια σε σχέση με πέρσι

Οι αγορές σχολικών ειδών αποτελούν ακόμη ένα βαρίδι στα ήδη βεβαρημένα οικονομικά των νοικοκυριών τα οποία καλούνται να ανταποκριθούν στις νέες αυξήσεις σε τιμές καυσίμων αλλά και στους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος.

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Λίγες μέρες πριν το άνοιγμα των σχολείων (στις 7 Σεπτεμβρίου για γυμνάσια και λύκεια και 11 Σεπτεμβρίου για τα δημοτικά σχολεία), σημειώνεται το αδιαχώρητο σε βιβλιοπωλεία και σε χώρους πώλησης γραφικής ύλης κ.ά. και σε καταστήματα πώλησης ειδών μαθητικής ένδυσης και αθλητικών παπουτσιών. Χιλιάδες γονείς σπεύδουν να προμηθευτούν με τα απαραίτητα για τη νέα σχολική χρονιά, με τις αγορές να αποτελούν ακόμα ένα βαρίδι στα ήδη βεβαρημένα οικονομικά των νοικοκυριών. Μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Γονέων, Λοΐζος Κωνσταντίνου, εξέφρασε την εκτίμηση ότι το κόστος της επιστροφής στα σχολεία ξεκινά κατά προ-

Γύρω στο 15% πιο πάνω το κόστος για τους γονείς σε σχέση με πέρσι αναφέρουν σύνδεσμοι γονέων.

σέγγιση από 250-300 ευρώ για κάθε παιδί και αυξάνεται για κάθε επιπλέον παιδί, ανάλογα με το επίπεδο φοίτησής του και ανάλογα με το επιλεγμένο προϊόν, το σχέδιο, το μέγεθος και το εμπορικό του σήμα. Στον πιο πάνω υπολογισμό περιλαμβάνονται η σχολική βαλίτσα, τετράδια και γραφική ύλη, κασετίνα, στυλό, μαρκαδόροι καθώς και είδη ένδυσης και υπόδησης –συνήθως αθλητικά παπούτσια. Εκτιμάται δε, ότι πρόκειται για ποσό αυξημένο κατά 10-15% σε σχέση με προηγούμενες χρονιές, λόγω των πληθωριστικών πιέσεων στις τιμές των προϊόντων. Βεβαίως, το ποσό των 300 ευρώ που έχει αναφερθεί γίνεται 600 και 900 ευρώ στην περίπτωση περισσότερων παιδιών. Το κόστος αυξάνεται στην περίπτωση αγοράς και ηλεκτρονικού υπολογιστή ή tablet, αν και δεν πρόκειται για αγορές που γίνονται κάθε χρόνο, οπότε δεν υπολογίζονται στα πάγια έξοδα της επιστροφής στα θρανία.

Μιλώντας στην «Κ» η εκπρόσωπος του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών Βιργινία Χρίστου, παρέθεσε στοιχεία τα οποία προκύπτουν βάσει της έρευνας του συνδέσμου η οποία ολοκληρώθηκε στις 2 Αυγούστου. Ο έλεγχος τιμών από πλευράς συνδέσμου έγινε σε δέκα υποστατικά που αντιστοιχούν σε 54 σημεία πώλησης παγκύπρια και περιλαμβάνει την καταγραφή τιμών για σχολικά είδη και είδη ένδυσης. Όπως ανέφερε, ως γενικό συμπέρασμα του Συνδέσμου είναι ότι οι τιμές ποικίλουν και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα, καθώς επίσης και ότι δεν έχουν διαφοροποιηθεί σημαντικά σε σχέση με το 2022.

Ενδεικτικά, το κόστος αγοράς για σχολική τσάντα –ένα από τα βασικότερα έξοδα και ανάγκες των μαθητών– ξεκινά από 5 ευρώ και φτάνει μέχρι και τα 340 ευρώ. Για την σχολική κασετίνα, οι τιμές είναι σαφώς χαμηλότερες αφού ξεκινούν από 1,5 ευρώ και φτάνουν μέχρι και τα 45 ευρώ. Από 10 σεντ μέχρι 10 ευρώ μπορεί να πληρώσει κανείς για μολύβια, μαρκαδόρους και στυλό, με την τιμή των 10 ευρώ να εντοπίζεται και για μεμονωμένα τεμάχια και όχι συσκευασίες. Η τιμή για τετράδια 50 φύλλων και σπιράλ δύο θεμάτων ξεκινά από 40 σεντ και φτάνει μέχρι και τα 12,6 ευρώ, ενώ από 20 σεντ μέχρι 4 ευρώ κυμαίνονται οι τιμές για φάκελους αρχειοθέτησης. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή προκύπτει μια αύξηση της τάξης του 7% για τα χαρτικά είδη και είδη σχεδίου, τα οποία περιλαμβάνουν μολύβια, σχολική κασετίνα, στυλό, διορθωτικό υγρό, γομολάστιχες κ.ο.κ. Η σύγκριση γίνεται με βάση τα δεδομένα Ιουλίου 2023, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2022. Τα επόμενα στοιχεία που θα δημοσιευτούν και θα αφορούν τον Αύγουστο 2023, αναμένεται ότι θα σημειώσουν νέα αύξηση στις τιμές των συγκεκριμένων προϊόντων, όπως παρατηρείται συνήθως κάθε χρόνο λίγο πριν την έναρξη της σχολικής χρονιάς.

Παντελόνια από 10-69 ευρώ

Όσον αφορά την σχολική ένδυση, το κόστος αγοράς τους φέτος είναι αυξημένο σε σχέση με πέρσι, κάτι που εντοπίζεται κυρίως στα μαθητικά παντελόνια, τις φούστες και τις μπλούζες. Σύμφωνα με τον Σύνδεσμο, στα συγκεκριμένα είδη, παρατηρήθηκε μια αύξηση γύρω στα 5-10 ευρώ/τεμάχιο. Οι τιμές διαμορφώνονται περίπου ως εξής: Το εύρος τιμών για ένα σχολικό παντελόνι είναι από 10-69 ευρώ. Φθηνότερες οι σχολικές φανέλες που κυμαίνονται από 6-48 ευρώ/τεμάχιο και οι σχολικές φούστες με τις τιμές τους να ξεκινούν από 7 ευρώ, ενώ σε περιπτώσεις φτάνουν να πωλούνται μέχρι 48 ευρώ/τεμάχιο. Σύμφωνα με την κ. Χρίστου, παρά τις αυξήσεις στις τιμές (αυξήσεις που δεν εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις), τρέχουν παράλληλα και πολλές προσφορές στα συγκεκριμένα προϊόντα. Την ίδια ώρα, η πλειοψηφία των καταστημάτων δίνει την επιλογή για διαδικτυακή αγορά, προσφέροντας πιο χαμηλές τιμές σε αυτή την περίπτωση, παρά στην περίπτωση αγοράς με φυσική παρουσία. Λαμβάνοντας αυτό υπόψη, ο Σύνδεσμος προχώρησε σε έρευνα τόσο σε διαδικτυακό επίπεδο, ελέγχοντας τις τιμές στις ιστοσελίδες των καταστημάτων, όσο και στα φυσικά τους καταστήματα. Στο μεταξύ, στον Σύνδεσμο φτάνουν σωρεία καταγγελιών από καταναλωτές, που αφορούν τα σχολικά είδη. Οι πλείστες περιπτώσεις των παραπόνων αφορούν επιχειρήσεις οι οποίες δεν αναγράφουν τις τιμές στα προϊόντα με αποτέλεσμα ο καταναλωτής να μαθαίνει τι θα πληρώσει στο ταμείο. Σε άλλες περιπτώσεις, δεν υπολογίζεται πάντα η αναγραφόμενη προσφορά και μείωση στην τιμή του προϊόντος, κατά την πληρωμή.

Εύρος τιμών στα σχολικά είδη

Σχολική τσάντα	€5 - €340
Σχολική κασετίνα	€1,5 - €45
Μολύβια, στυλό, μαρκαδόροι	€0,10 - €10,80
Τετράδια 50 φύλλων	€0,40 - € 12.63
Τετράδια σπιράλ δύο θεμάτων	€0,40 - € 12.63
Φάκελος αρχειοθέτησης	€0,20 - €4
Σχολικές φανέλες	€6 - €48
Σχολικά παντελόνια	€10 - €69
Σχολικές φούστες	€7 - €48

*Τα στοιχεία προκύπτουν μέσα από καταγραφές τιμών από τον Κυπριακό Σύνδεσμο Καταναλωτών

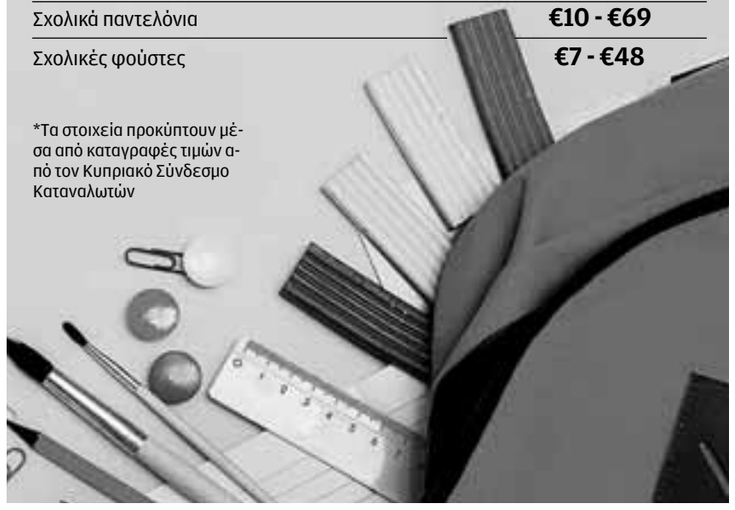

Έρευνα αγοράς το κλειδί

Ο Σύνδεσμος Προστασίας Καταναλωτών προτρέπει τους γονείς να καταρτίσουν λίστα με τα απαραίτητα είδη για την έναρξη της σχολικής χρονιάς και ακολούθως να προχωρούν σε έρευνα αγοράς για σύγκριση τιμών και έλεγχο της ποιότητας των ειδών που επιθυμούν να αγοράσουν. Η έρευνα αγοράς θεωρείται απαραίτητη, εφόσον δεν εφαρμόζονται άλλα εργαλεία που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από τον καταναλωτή, όπως για παράδειγμα το Καλάθι των Μαθητών, το οποίο θα εφαρμοστεί στην Ελλάδα. Σύμφωνα με ελληνικά δημοσιεύματα, το Καλάθι των Μαθητών αναμένεται ότι θα τεθεί σε ισχύ από σήμερα και μέχρι τις 3 Οκτωβρίου. Στο καλάθι περιλαμβάνονται προϊόντα από τις κατηγορίες: Σχολικές τσάντες, κασετίνες, τετράδια, μολύβια, μαρκαδόροι, στυλό, γόμες, ξύστρες, διαβήτες, χάρακες και φωτοτυπικό χαρτί. Ο κατάλογος των προϊόντων και οι τιμές τους θα αποστέλλονται κάθε εβδομάδα από τις επιχειρήσεις στην αρμόδια υπηρεσία ώστε να είναι διαθέσιμα για όλο το κοινό.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΜΙΧΑΛΗ ΛΑΜΠΡΙΝΟΥ**

Η ψευδαίσθηση της δωρεάν στάθμευσης

Φανταστείτε μια πόλη όπου οι θέσεις στάθμευσης είναι άφθονες, σε βολική τοποθεσία και εντελώς δωρεάν. Μπορεί να ακούγεται σαν όνειρο πραγματοποιήσιμο για πολλούς οδηγούς, αλλά αυτή η ψευδαίσθηση της δωρεάν στάθμευσης έχει σημαντικό κόστος. Η διαθεσιμότητα άφθονης και φθηνής ή δωρεάν στάθμευσης έχει εκτεταμένες συνέπειες που ξεπερνούν την άνεση που παρέχει. Σε αυτό το άρθρο, θα εμβαθύνω στον αρνητικό αντίκτυπο αυτής της ευρέως επιθυμητής πρακτικής και θα εκθέσω τα οφέλη από την υιοθέτηση της βιώσιμης κινητικότητας. Αμφισβητώντας τα δήθεν οφέλη της δωρεάν στάθμευσης, μπορούμε να ανοίξουμε τον δρόμο για ένα πιο βιώσιμο και ζωντανό μέλλον.

Το Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα Οι χώροι στάθμευσης μπορεί να φαίνονται βολικοί, αλλά έχουν ένα σημαντικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα που σχεδόν πάντα παραβλέπεται. Ας αναλύσουμε λοιπόν τον αντίκτυπο της άφθονης και φθηνής ή δωρεάν στάθμευσης:

- **Χρήση γης και αστική εξάπλωση:**

Σύμφωνα με μελέτη που διεξήχθη από το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια στο Μπέρκλεϋ, οι χώροι στάθμευσης στις Ηνωμένες Πολιτείες καλύπτουν μια περιοχή περίπου στο μέγεθος της πολιτείας του Ντέλαγουερ. Η διαθεσιμότητα δωρεάν στάθμευσης ενθαρρύνει την αστική εξάπλωση δίνοντας προτεραιότητα στα αυτοκίνητα έναντι των ανθρώπων. Τεράστιες εκτάσεις είναι καθορισμένες ως χώροι στάθμευσης, που συμβάλλουν στην επέκταση των πόλεων και στην καταστροφή των χώρων πρασίνου.

- **Αυξημένη συμφόρηση και εκπομπές ρύπων:** Η δωρεάν στάθμευση παρέχει κίνητρα για τη χρήση αυτοκινήτου, με αποτέλεσμα περισσότερα οχήματα να διακινούνται στο δρόμο προκαλώντας αυξημένη κυκλοφοριακή συμφόρηση. Το Διεθνές Φόρουμ Μεταφορών εκτιμά ότι έως και το 30% της αστικής κυκλοφορίας προκαλείται από οδηγούς που αναζητούν θέσεις στάθμευσης. Αυτό όχι μόνο σπαταλά πολύτιμο χρόνο, αλλά συμβάλλει επίσης στην ατμοσφαιρική ρύπανση και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, επιδεινώνοντας την κλιματική κρίση.

- **Απορροή ομβρίων και ρύπανση των υδάτων:** Χώροι στάθμευσης με αδιαπερατές επιφάνειες εμποδίζουν το νερό της βροχής να διεισδύσει φυσικά στο έδαφος. Μια μελέτη που δημοσιεύτηκε στο «Journal of Environmental Management» διαπίστωσε ότι οι χώροι στάθμευσης δημιουργούν σημαντικές ποσότητες απορροής όμβριων υδάτων, οι οποίες συσσωρεύουν ρύπους όπως πετρέλαιο, βαρέα μέταλλα και χημικές ουσίες. Αυτοί οι ρύποι στη συνέχεια μεταφέρονται σε υδάτινα σώματα προκαλώντας ρύπανση των υδάτων και βλάβη στα υδάτινα οικοσυστήματα.

- **Φαινόμενο της θερμικής νησίδας:** Οι χώροι στάθμευσης απορροφούν και εκπέμπουν θερμότητα, συμβάλλοντας στο φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας. Η Υπηρεσία Προστασίας του Περιβάλλοντος των ΗΠΑ (EPA) δηλώνει ότι οι χώροι στάθμευσης μπορεί να είναι 10 έως 30 βαθμούς Κελσίου θερμότεροι από τις γύρω περιοχές με βλάστηση. Αυτό το φαινόμενο αυξάνει τις τοπικές θερμοκρασίες καθιστώντας τις πόλεις πιο ζεστές και επιδεινώνοντας τις επιπτώσεις των καυσώνων, ιδιαίτερα σε πυκνοκατοικημένες περιοχές.

Ενώ η δωρεάν στάθμευση μπορεί να φαίνεται ευεργετική για τα άτομα που διακινούνται με αυτοκίνητο, έχει αρκετές

Οι χώροι στάθμευσης μπορεί να φαίνονται βολικοί, αλλά έχουν ένα σημαντικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και δεν συνάδουν με τη βιώσιμη κινητικότητα.

συχνά σε οργή, επιθετική οδήγηση και αυξημένα επίπεδα άγχους. Η υιοθέτηση εναλλακτικών τρόπων μεταφοράς μπορεί να μετριάσει αυτά τα αρνητικά συναισθήματα και να προωθήσει μια πιο ήρεμη και πιο ευχάριστη εμπειρία μετακίνησης.

- **Κόστος ιδιοκτησίας αυτοκινήτου:** Αν και η γοητεία της δωρεάν στάθμευσης μπορεί να φαίνεται οικονομική, συγκαλύπτει το πραγματικό κόστος της ιδιοκτησίας αυτοκινήτου. Τα έξοδα που σχετίζονται με την αγορά, τη συντήρηση και την τροφοδοσία πολλών οχημάτων ανά νοικοκυριό μπορεί να είναι σημαντικά, επηρεάζοντας την οικονομική ευημερία των ατόμων. Η Αμερικανική Ένωση Δημοσίων Μεταφορών (APTA) εκτιμά ότι τα άτομα που βασίζονται στη δημόσια συγκοινωνία για τις μεταφορές τους, μπορούν να εξοικονομήσουν κατά μέσο όρο $10.000 ετησίως, σε σύγκριση με εκείνους που διαθέτουν και συντηρούν αυτοκίνητο. Η επένδυση σε επιλογές βιώσιμης κινητικότητας, όπως η δημόσια συγκοινωνία, η ποδηλασία ή η ομαδική χρήση αυτοκινήτου, μπορεί να προσφέρει σημαντική εξοικονόμηση κόστους μακροπρόθεσμα.

Πέρα από το ατομικό επίπεδο, ο αντίκτυπος της δωρεάν στάθμευσης επεκτείνεται στην κοινωνία ως σύνολο. Ας εξετάσουμε τα οφέλη της βιώσιμης κινητικότητας:

- **Ζωντανοί δημόσιοι χώροι:** Με τη μείωση του αριθμού των χώρων στάθμευσης οι πόλεις μπορούν να διεκδικήσουν εκ νέου πολύτιμη γη για δημόσιους χώρους, πάρκα και περιοχές φιλικές για τους πεζούς. Αυτός ο μετασχηματισμός όχι μόνο ενισχύει την αισθητική ελκυστικότητα του αστικού περιβάλλοντος, αλλά προωθεί επίσης τη συμμετοχή της κοινότητας και τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Περιπτωσιακή μελέτη από τη Ζυρίχη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μετατροπή των χώρων στάθμευσης σε χώρους πρασίνου οδήγησε σε αυξημένη κοινωνική συνοχή και ισχυρότερη αίσθηση κοινότητας.
- **Βελτιωμένη ποιότητα αέρα και υγεία:** Η υιοθέτηση επιλογών βιώσιμης κινητικότητας μειώνει τον αριθμό των αυτοκινήτων στο δρόμο, οδηγώντας σε βελτιωμένη ποιότητα αέρα. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) υπολογίζει ότι η ρύπανση του εξωτερικού αέρα προκαλεί περίπου 4,2 εκατομμύρια πρόωρους θανάτους κάθε χρόνο παγκόσμια. Στην Κύπρο υπολογίζεται ότι ο αντίστοιχος αριθμός είναι 600 ετησίως. Με τη μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου και την προώθηση της δημόσιας συγκοινωνίας και των ενεργών μεταφορών μπορούμε να μετριάσουμε τις αρνητικές επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην υγεία και να δημιουργήσουμε πιο υγιείς κοινότητες.
- **Οικονομική ώθηση:** Οι πρωτοβουλίες βιώσιμης κινητικότητας μπορούν να έχουν θετικό αντίκτυπο στις τοπικές οικονομίες. Μελέτη που διεξήχθη από το Ινστιτούτο Πολιτικής Μεταφορών της Βικτώριας διαπίστωσε ότι η επένδυση σε υποδομές δημόσιας συγκοινωνίας και ποδηλασίας δημιουργεί περισσότερες θέσεις εργασίας ανά δολάριο που δαπανάται σε σύγκριση με την επένδυση σε οδικές υποδομές. Οι φιλικές προς τους πεζούς γειτονιές και οι ζωντανοί δημόσιοι χώροι προσελκύουν επισκέπτες, τονώνουν τον τουρισμό και ενισχύουν την οικονομική ανάπτυξη μέσω της αυξημένης κυκλοφορίας πεζών και των δαπανών των πελατών.
- **Κοινωνική ισότητα και προσβασιμότητα:** Η επαναξιολόγηση της κυριαρχίας των αυτοκινήτων στους αστικούς χώρους προάγει την κοινωνική ισότητα δίνοντας προτεραιότητα στις ανάγκες των πεζών, των ποδηλατών και των χρηστών της δημόσιας συγκοινωνίας. Τα προσβάσιμα και καλά συνδεδεμένα συστήματα μεταφορών διασφαλίζουν ότι όλοι, ανεξαρτήτως κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, μπορούν να διακινηθούν στην πόλη εύκολα και αποτελεσματικά. Μελέτη που δημοσιεύτηκε στο «Journal of Transport and Land Use» διαπίστωσε ότι η βελτιωμένη προσβασιμότητα στη δημόσια συγκοινωνία επηρέασε θετικά τα ποσοστά απασχόλησης των ατόμων με χαμηλό εισόδημα.

Η ψευδαίσθηση της δωρεάν στάθμευσης μάς έχει αιχμαλωτίσει για πάρα πολύ καιρό. Είναι καιρός να αμφισβητήσουμε αυτό το καθεστώς και να υιοθετήσουμε τη βιώσιμη κινητικότητα στην καθημερινότητά μας για ένα καλύτερο μέλλον. Αναγνωρίζοντας τις περιβαλλοντικές, προσωπικές και κοινοτικές επιπτώσεις της άφθονης και φθηνής στάθμευσης, μπορούμε να κάνουμε συγκεκριμένα βήματα προς τη δημιουργία ζωντανών –χωρίς αποκλεισμούς– και βιώσιμων πόλεων.

Ας οραματιστούμε τους αστικούς μας χώρους, ας μετατρέψουμε χώρους στάθμευσης σε χώρους πρασίνου και δημόσιες πλατείες, και ας δώσουμε προτεραιότητα στην ευημερία των πόλεών μας. Επιλέγοντας εναλλακτικές επιλογές μεταφοράς, υποστηρίζοντας βελτιώσεις υποδομών και συνηγορώντας υπέρ πρωτοβουλιών βιώσιμης κινητικότητας, μπορούμε να διαμορφώσουμε ένα μέλλον όχι μόνο πιο φιλικό προς το περιβάλλον αλλά και πιο υγιές, πιο οικονομικά εύρωστο και κοινωνικά δίκαιο.

Ο κ. Λαμπρινός είναι συγκοινωνιολόγος, σύμβουλος Μεταφορών και Κινητικότητας.

Δεν αλλάζουν τα κόμιστρα για τους μαθητές

Θα καλυφθεί η αύξηση από το υπουργείο Μεταφορών – Στο 1,2 εκατ. ευρώ υπολογίζεται το συνολικό κόστος

Στόχος είναι επίσης, με την έναρξη της νέας Σχολικής Χρονιάς 2023-2024 να προσφερθούν τρία νέου τύπου εισιτήρια διαρκείας με περαιτέρω έκπτωση.

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Δεν αυξάνονται τελικά τα κόμιστρα χρήσης σχολικών λεωφορείων. Πρόκειται για θέμα το οποίο απασχόλησε έντονα το προηγούμενο διάστημα τους οργανωμένους γονείς και το υπουργείο Μεταφορών, ενώ είχαν γίνει σκέψεις για μερική επιχορήγηση του νέου ποσού. Σύμφωνα με αρμόδιες πηγές, πλέον, η νέα απόφαση φαίνεται να αφορά στην πλήρη επιχορήγηση του επιπρόσθετου κόστους, ούτως ώστε το μαθητικό κόμιστρο να παραμείνει στα ίδια επίπεδα με το περσινό σχολικό έτος. Η συνολική επιχορήγηση της αύξησης του κομίστρου, έχει υπολογιστεί στο 1,2 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», στη σημερινή συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου που θα πραγματοποιηθεί στις 9:30 το πρωί, αναμένεται να κατατεθεί η απόφαση του υπουργείου Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων σχετικά με το θέμα. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, το υπουργείο, σε συνεργασία με τις Εταιρείες Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας Εσωτερικών Οδικών Επιβατικών Μεταφορών, στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής τους και για την προώθηση των επιβατικών μεταφορών,

Για τα εισιτήρια διάρκειας 30 ημερών από την 1η ακύρωση, τα κόμιστρα αναμένεται ότι θα ανέρχονται σε 10 ευρώ, και για τα εισιτήρια διάρκειας 90 ημερών από την 1η ακύρωση, σε 25 ευρώ.

αποφάσισαν ότι με την έναρξη της νέας Σχολικής Χρονιάς 2023-2024 θα προσφερθούν τρία νέου τύπου εισιτήρια διαρκείας με περαιτέρω έκπτωση ως ακολούθως:

-Για τα εισιτήρια διάρκειας 30 ημερών από την 1η ακύρωση, τα κόμιστρα θα ανέρχονται σε 10 ευρώ.

-Για τα εισιτήρια διάρκειας 90 ημερών από την 1η ακύρωση σε 25 ευρώ.

- Για τα εισιτήρια διάρκειας 180 ημερών σε 45 ευρώ και 360 ημερών σε 80 ευρώ.

Υπενθυμίζεται ότι τις προηγούμενες ημέρες το αρμόδιο υπουργείο άκουσε τις θέσεις της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης σχετικά με την πρόσφατη αύξηση στα κόμιστρα των μαθητικών λεωφορείων.

Στην απόφασή του σημαντικό ρόλο είχε και το επιχείρημα ότι η χρήση λεωφορείων, ιδιαίτερα από μαθητές, είναι επιθυμητή ώστε να καλλιεργηθεί η συνήθεια χρήσης λεωφορείων και στην μετασχολική ζωή τους ενώ ενδεχόμενη αύξηση του κόστους χρήσης των λεωφορείων δύναται να έχει τελικά αρνητικό αντίκτυπο στην επιβατική κίνηση.

Εξάλλου, έχει αναφερθεί ότι η αύξηση της επιβατικής κίνησης στα λεωφορεία αποτελεί στρατηγικό στόχο για να επιτευχθεί η μείωση της συμφόρησης στους δρόμους και των ρύπων στην ατμόσφαιρα. Το θέμα αναμένεται να συζητηθεί και να πάρει το πράσινο φως από το Υπουργικό Συμβούλιο και να τεθεί σε εφαρμογή την ερχόμενη εβδομάδα, με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς.

Περισσότεροι επιβάτες φέτος

Από τα στοιχεία του υπουργείου Μεταφορών προκύπτει μια αύξηση στη χρήση λεωφορείου κατά το τρέχον έτος, σε σύγκριση με το 2022. Συγκεκριμένα, οι αριθμοί επιβατών που διακινήθηκαν με λεωφορείο μέχρι τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους καταγράφουν υψηλές αυξήσεις κάθε μήνα.

Στη Λευκωσία, που είναι η επαρχία με τον μεγαλύτερο αριθμό επιβατών, ο Ιανουάριος κατέγραψε αύξηση της τάξης του 27%, 20% ο Φεβρουάριος, και 39% ο Μάρτιος. Πρόκειται για τον μήνα με τους υψηλότερους αριθμούς επιβατών λεωφορείων στην πρωτεύουσα. Διψήφια αύξηση καταγράφουν και οι υπόλοιποι μήνες, μέχρι τον Ιούνιο.

Περισσότεροι οι επιβάτες και στα λεωφορεία της εταιρείας ΕΜΕΛ Λεμεσού, με αυξήσεις από 38% για τον Ιανουάριο, μέχρι 5% τον Ιούνιο. Οι υψηλότερες αυξήσεις καταγράφονται στην επαρχία Αμμοχώστου με τα λεωφορεία του ΟΣΕΑ να έχουν αυξήσει τους επιβάτες τους κατά μέσο όρο 48% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2022. Διψήφια νούμερα αύξηση καταγράφονται τόσο στην Πάφο όσο

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για την πράσινη μετάβαση στις μεταφορές, ενθαρρύνεται μαζί με την ηλεκτροκίνηση και η χρήση λεωφορείων σε μεγαλύτερο βαθμό.

και στη Λάρνακα, ενώ σημαντικό έδαφος κερδίζουν τα υπεραστικά λεωφορεία Intercity, με αυξήσεις από 48% τον Ιανουάριο, μέχρι 28% τον Ιούνιο.

Τα πιο πάνω στοιχεία είναι ενθαρρυντικά για τη χρήση λεωφορείου και την επιλογή μετακίνησης με μέσα μαζικής μεταφοράς, ωστόσο είναι ξεκάθαρο ότι ο δρόμος για επίτευξη του στόχου είναι μακρύς.

Ο στόχος

Όπως αναφέρθηκε και στην τελευταία συνέντευξη του αρμόδιου υπουργού Αλέξη Βαφεάδη στην «Κ», στο πλαίσιο της προσπάθειας για την πράσινη μετάβαση στις μεταφορές, ενθαρρύνεται μαζί με την ηλεκτροκίνηση και η χρήση λεωφορείων σε μεγαλύτερο βαθμό. Ο μακροπρόθεσμος στόχος είναι η μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου, παρέχοντας ως λύση τη χρήση του λεωφορείου. Κάτι τέτοιο εκτιμάται ότι θα λύσει ταυτόχρονα και το θέμα της κυκλοφοριακής συμφόρησης στους κυπριακούς δρόμους.

Σύμφωνα με τον υπουργό, το 2027 είναι χρονιά ορόσημο γιατί θα πρέπει μέσα σε αυτό το διάστημα να έχει καλυφθεί μεγάλο μέρος των στόχων της Κύπρου, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθεί και να υλοποιήσει τους στόχους το 2030.

Υπενθυμίζεται ότι ο νέος στόχος είναι ώστε η Κύπρος να είναι συμβατή με τις υποχρεώσεις της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση της εκπομπής ρύπων κατά 32% σε σχέση με το 2005, (αντί 24% που ήταν ο αρχικός στόχος) μέχρι το 2030.

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Του* **ΓΙΑΝ ΣΤΡΟΥΠΒΕΣΚΙ / REUTERS**

Υπερεκτιμημένο το «πακέτο» Μπάιντεν για τις πράσινες επιδοτήσεις

Οταν οι Ηνωμένες Πολιτείες ξεκίνησαν μαζικά τις πράσινες επιδοτήσεις πριν από ένα χρόνο, πολλοί στην Ευρώπη φοβήθηκαν ότι αυτές θα επέφεραν νέο πλήγμα στην οικονομία της, η οποία παλεύει με τις επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία και τις παρενέργειες της πανδημίας του κορωνοϊού. Ωστόσο, ενώ οι επικριτές υποστηρίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Ενωση δεν έχει ακόμη προσφέρει μια εμπεριστατωμένη αντιπρόταση στη νομοθεσία Μπάιντεν για τον έλεγχο του πληθωρισμού (IRA), οι Βρυξέλλες φαίνεται να έχουν κάνει αρκετά για να αμβλύνουν τις ανησυχίες ότι οι ευρωπαϊκές εταιρείες θα εγκατέλειπαν τη Γηραιά Ηπειρο, αναζητώντας αμερικανικές επιδοτήσεις. Εχει συμπληρωθεί ένας χρόνος από την ψήφιση της νομοθεσίας που προσφέρει φορολογικές ελαφρύνσεις 369 δισ. δολ. για την παραγωγή ηλεκτρικών οχημάτων, μπαταριών, υδρογόνου ή ηλιακών συλλεκτών στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Αρχικά, η Ε.Ε. χαιρέτισε τη φιλική προς το κλίμα αλλαγή πολιτικής από τον Μπάιντεν. Εντούτοις ανησύχησε μήπως οι καλύτερες εταιρείες καθαρής τεχνολογίας της Ευρώπης θα μετανάστευαν προκειμένου να εξασφαλίσουν φορολογικές ελαφρύνσεις στις ΗΠΑ, απογυμνώνοντας την Ε.Ε. από τεχνογνωσία, επενδύσεις, νέες τεχνολογίες και μελλοντικές θέσεις εργασίας. «Υπήρχε μια γενική ανησυχία ότι μετά την πανδημία και την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία, οι πράσινες επιδοτήσεις θα ήταν το τελικό χτύπημα στην οικονομία της Ε.Ε.», δήλωσε ο Νίκλας Πουατιέ, οικονομολόγος της δεξαμενής σκέψης Μπρίγκελ στις Βρυξέλλες.

«Η σημασία του νόμου IRA για τις επενδυτικές αποφάσεις ήταν κάπως υπερεκτιμημένη», είπε, προσθέτοντας ότι δεν υπάρχουν ακόμη στοιχεία για το εάν σημειώθηκαν μαζικές μετακινήσεις ευρωπαϊκών εταιρειών προς τις ΗΠΑ. Το «κλειδί» για να μετριάσει το δέλεαρ της αμερικανικής νομοθεσίας ήταν η απόφαση της Ε.Ε. τον Μάρτιο να χαλαρώσει τους κανόνες της για τις κρατικές ενισχύσεις, ώστε να επιτρέψει σε κάθε εθνική κυβέρνηση να ανταποκρίνεται στις επιδοτήσεις που θα έπαιρνε μια ευρωπαϊκή εταιρεία στις Ηνωμένες Πολιτείες. Εν τω μεταξύ, ήδη αυτές οι επιδοτήσεις ρέουν.

Ο γερμανικός όμιλος πολυσχιδών δραστηριοτήτων Thyssenkrupp θα επενδύσει περίπου 3 δισ. ευρώ σε σχεδιαζόμενο εργοστάσιο χάλυβα στο Ντούισμπουργκ της Γερμανίας, συμπεριλαμβανομένων άνω των 2 δισ. ευρώ σε κρατικές επιδοτήσεις με την έγκριση της Ε.Ε. Οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι επισημαίνουν, επίσης, ότι η Ε.Ε. υποστήριξε τις πράσινες βιομηχανίες πολύ νωρίτερα από τις Ηνωμένες Πολιτείες και ότι το 37% του τεράστιου Ταμείου Ανάκαμψης μετά την πανδημία με πόρους 800 δισ. ευρώ προορίζεται για επενδύσεις φιλικές προς το περιβάλλον.

Τέλος, προκειμένου να δημιουργηθούν μακροπρόθεσμες, σταθερές συνθήκες επενδύσεων για εταιρείες που ασχολούνται με ηλεκτρικά οχήματα, μπαταρίες, υδρογόνο, ηλιακούς συλλέκτες, αντλίες θερμότητας ή ανεμογεννήτριες, η Ε.Ε. επεξεργάζεται νομοθεσία μηδενικών ρύπων για τη βιομηχανία, καθώς και άλλη για κρίσιμες πρώτες ύλες.

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Του* **ΣΤΕΦΕΝ ΜΟΥΡΑΟΥ***

Η παντοδυναμία του δολαρίου και οι προσπάθειες των BRICS

Οι εκπρόσωποι της Βραζιλίας, της Ρωσίας, της Ινδίας, της Κίνας και της Ν. Αφρικής στη σύνοδο των BRICS είχαν μεγάλα σχέδια και για την αλλαγή της παγκόσμιας τάξης, όπως δήλωσε ο υπουργός Εξωτερικών της Ν. Αφρικής, Ναλέντι Πάντορ. Υπό αυτό το πρίσμα περιλαμβάνεται και η εξασθένηση της κυριαρχίας του δολαρίου στο διεθνές νομισματικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα. Ηδη από τον Απρίλιο ο πρόεδρος της Βραζιλίας, Λούλα, είχε μιλήσει γι' αυτό κατά την επίσκεψή του στην Κίνα. Ενα πιθανό μέτρο θα ήταν η εισαγωγή κοινού νομίσματος BRICS ή το να αποκτήσει διεθνή ρόλο το κινεζικό γουάν, όπως είχε τονίσει προσφάτως ο Κινέζος οικονομολόγος Γιου Γιονγκ Ντινγκ.

Η δυσαρέσκεια για την κυριαρχία του δολαρίου στην παγκόσμια οικονομία δεν περιορίζεται σε καμία περίπτωση στις χώρες των BRICS. Πρώτον, είναι μια κλασική αίσθηση ότι κάθε χώρα πρέπει να μπορεί να λειτουργεί με το δικό της νόμισμα. Δεύτερον, πολλές χώρες στον παγκόσμιο Νότο δεν μπορούν να δανειστούν στο δικό τους νόμισμα, επειδή οι πιθανοί επενδυτές δεν πιστεύουν στη σταθερότητά του, οπότε χρησιμοποιούν το δολάριο.

Οι δε ΗΠΑ δανείζονται στο δικό τους νόμισμα και τα κρατικά τους ομόλογα θεωρούνται διεθνώς ασφαλή περιουσιακά στοιχεία, οπότε ο προϋπολογισμός των ΗΠΑ φαίνεται να μην έχει όριο χρηματοδότησης. Η δε κυριαρχία του δολαρίου επιτρέπει στις ΗΠΑ να το εργαλειοποιούν, επιβάλλοντας κυρώσεις. Παρά την εν λόγω απογοήτευση, ο περιορισμός της κυριαρχίας του δολαρίου θεωρείται απίθανος. Τις τελευταίες δεκαετίες ο κόσμος έχει γίνει περισσότερο πολυπολικός, η επιρροή της Δύσης κλονίζεται, αλλά η κυριαρχία του δολαρίου ενισχύεται. Μια μείωση της κυριαρχίας του δολαρίου θα επέλθει εάν περιοριστεί αισθητά η παγκοσμιοποίηση ή εάν μια σφοδρή χρηματοπιστωτική κρίση, την οποία η Fed δεν μπορεί να καταπολεμήσει επιτυχώς, υπονομεύσει το σύστημα του δολαρίου εκ των έσω.

Αναρωτιόμαστε εάν το αμερικανικό νόμισμα θα διατηρήσει την κυριαρχία του στο μέλλον κι αν οι εναλλακτικές, όπως ένα νόμισμα BRICS, έχουν ρεαλιστικές πιθανότητες να την ανακόψουν. Τα σενάρια είναι δύο.

Το πρώτο είναι να μην αλλάξει η κατάσταση και άλλα νομίσματα, όπως το ευρώ ή το γουάν, να χρησιμοποιούνται διασυνοριακά στο εύρος της αντίστοιχης περιφέρειας. Και το δεύτερο να αναπτυχθούν πολλά ανταγωνιστικά μπλοκ νομισμάτων δολαρίου, γουάν, ευρώ κ.λπ. Το παγκόσμιο σύστημα εμπορίου και παραγωγής θα γινόταν τότε πιο περιφερειακό. Οι προσπάθειες των BRICS είναι μια σαφής τάση προς το τελευταίο σενάριο.

* Ερευνητής πολιτικής οικονομίας στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου. Το άρθρο δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου Φρίντριχ Εμπερτ.

Μια Νέα Υόρκη κάηκε στον Εβρο

Πρόκειται για τη μεγαλύτερη φωτιά στην Ευρωπαϊκή Ενωση από το 2000

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ**

Η πυρκαγιά στον Εβρο έχει καταστρέψει τουλάχιστον 808,7 τετραγωνικά χιλιόμετρα, μια έκταση μεγαλύτερη από την πόλη της Νέας Υόρκης, που καταλαμβάνει 778,2 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη φωτιά στην Ε.Ε. από το 2000, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Υπηρεσίας Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών της Copernicus. «Η πυρκαγιά βρίσκεται σε ύφεση», αναφέρει στην «Κ» ο δήμαρχος Αλεξανδρούπολης Ιωάννης Ζαμπούκης, «πλέον η Πυροσβεστική παρακολουθεί και παρεμβαίνει στις αναζωπυρώσεις, που σημειώνονται αποκλειστικά μέσα στο δάσος της Δαδιάς». Σύμφωνα με τον ίδιο, «η συμβολή των ξένων πυροσβεστών ήταν σημαντική, από τη στιγμή που κατέφθασαν φάνηκε η διαφορά, υπήρξε πραγματικός σχεδιασμός». Αν και, όπως προσθέτει, «οι ντόπιοι τους οδηγούσαν». Πράγματι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κινητοποίησε τη μεγαλύτερη επιχείρηση εναέριας πυρόσβεσης από το rescEU για να καταστεί εφικτή η κατάσβεση της φωτιάς. Από τότε, μάλιστα, που η Ελλάδα ενεργοποίησε τον Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας της Ε.Ε. (για δεύτερη φορά αυτό το καλοκαίρι) στις 20 Αυγούστου, η Ε.Ε. ανέπτυξε 11 πυροσβεστικά αεροπλάνα rescEU σταθμευμένα σε Κροατία, Κύπρο, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία και Σουηδία, 1 ελικόπτερο Blackhawk από την Τσεχία, 407 πυροσβέστες και 62 οχήματα από Βουλγαρία, Κύπρο, Τσεχία, Γαλλία, Ρουμανία, Σερβία και Σλοβακία.

Στην Αλεξανδρούπολη το κλίμα είναι βαρύ. Οι πολίτες, πολλοί εκ των οποίων έχουν χάσει χωράφια και βοσκοτόπια, είναι έντονα προβληματισμένοι για το τι δεν πήγε σωστά. «Τις πρώτες μέρες, προτού η φωτιά κυκλώσει την πόλη, έκαιγε ουσιαστικά πεδιάδα, η διαχείριση ήταν πολύ πιο εύκολη απ' ό,τι στη συνέχεια», σχολιάζει ο Παύλος Γεωργιάδης, εθνοβιολόγος με ειδικότητα στην αναγέννηση δασικών οικοσυστημάτων. «Η φωτιά προήλθε από κεραυνό που χτύπησε στύλο της ΔΕΗ γύρω στις 4.30 τα χαράματα του Σαββάτου 19 Αυγούστου», αναφέρει στην «Κ» ο διευθυντής του Ραλλείου Γυμνασίου Πειραιά Δημήτρης Καλαϊτζίδης, που βρισκόταν στο χωριό Νίψα. «Σύμφωνα με όλες τις πληροφορίες, η φωτιά σβήστηκε από πυροσβέστες και εγκαταλείφθηκε· αναζωπυρώθηκε όμως και ξεκίνησε το ταξίδι της νοτιοδυτικά, με ταχύτητα», προσθέτει ο ίδιος, ο οποίος έχει λεπτομερώς περιγράψει την εξέλιξη της φωτιάς τις πρώτες ώρες σε ένα κείμενο με διαλόγους, που έχει γίνει viral στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ελεγε: «Το πρωί της Κυριακής 20 Αυγούστου η φωτιά παρουσίασε αναζωπύρωση [...] Ρωτάμε τον επικεφαλής: Γιατί δεν σβήνετε τη φωτιά τώρα, πριν πάρει διαστάσεις; "Δεν έχουμε νερό, όπως βλέπεις". "Και τι κάνετε εδώ;". "Την παρακολουθούμε". "Κι αν ξεφύγει τι θα κάνετε;". "Θα καλέσουμε για βοήθεια"». «Με ένα υπομειδίαμα, ο επικεφαλής μάς διαβεβαίωσε ότι δεν θα φτάσει στο χωριό, διότι θα πάει στα καμένα», ανέφερε ο κ. Καλαϊτζίδης. Λίγες ώρες αργότερα η πρώτη φωτιά μπήκε στο χωριό, έκαψε το εκκλησάκι της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα και απείλησε σπίτια. Ο διάλογος είναι ενδεικτικός των λάθος χειρισμών που έλαβαν χώρα. «Πολλοί κρουνοί ήταν εκτός λειτουργίας, ενώ πολλά πληρώματα πυροσβεστών από άλλες περιοχές δεν γνώριζαν πού ήταν οι πυροσβεστικοί κρουνοί», αναφέρει άλλη πηγή στην «Κ». Πολλοί ντόπιοι που γνώριζαν την περιοχή είχαν απομακρυνθεί στις εκκενώσεις, συνεπώς δεν μπορούσαν να μεταδώσουν τη γνώση τους.

Στην καρδιά του αρχαίου ελαιώνα της Μάκρης, που καταστράφηκε από τη φωτιά, λειτουργεί μια παράνομη χωματερή, στην οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, ακόμη και τα απορριμματοφόρα του δήμου εναποθέτουν υλικά. «Είναι ένα ανοιχτό λατομείο, σε 80 μέτρα ύψος που ακόμα καίει», λέει ο κ. Γεωργιάδης. Καθαρισμοί δεν είχαν προηγηθεί. «Οταν υπήρχε πίεση από τις τοπικές κοινωνίες, οι αρμόδιοι έφερναν ένα γκρέιντερ και έμπαιναν στα ρέματα καταστρέφοντας τελικά τα πάντα», σχολιάζει ο ίδιος. «Αυτός δεν είναι ο ενδεδειγμένος τρόπος καθαρισμού».

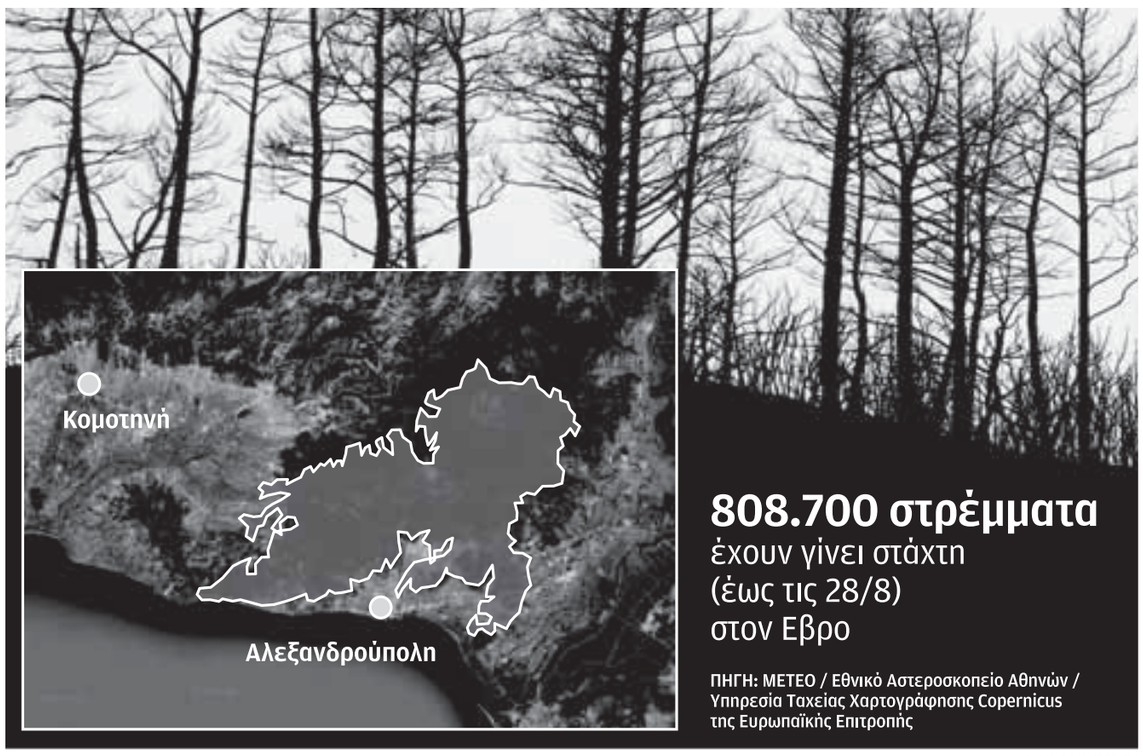

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Η συμβολή των ξένων πυροσβεστών ήταν σημαντική, από τη στιγμή που κατέφθασαν φάνηκε η διαφορά, υπήρξε πραγματικός σχεδιασμός».

Επιστράτευσαν και drones με θερμικές κάμερες

Ηταν Τετάρτη 26 Ιουλίου όταν ο υποσταθμός του ΔΕΔΔΗΕ στην οδό Δάφνης στο Ψυχικό άρπαξε ξαφνικά φωτιά από αυτανάφλεξη. Η υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης-Ψυχικού σε συνεργασία με την Πυροσβεστική έδρασαν άμεσα, με αποτέλεσμα η φωτιά να μην πάρει διαστάσεις και να μην απειλήσει τα παρακείμενα σπίτια. «Εκείνη την ημέρα όμως είδα πόσο σημαντικό είναι να μπορείς να επέμβεις αμέσως σε ένα τέτοιο συμβάν», λέει στην «Κ» ο δήμαρχος Δημήτρης Γαλάνης.

Δεν είναι τυχαίο ότι μετά λίγες μέρες, και καθώς πυρκαγιές ξεσπούσαν απ' άκρη σ' άκρη της χώρας, ο δήμαρχος αποφάσισε να υλοποιήσει ένα σχέδιο που είχε αρχίσει να διαμορφώνεται στο μυαλό του από την αρχή του καλοκαιριού. Να «στρατολογήσει» drones που με θερμικές κάμερες θα μπορούν να ανιχνεύουν πιθανές εστίες φωτιάς, με αποτέλεσμα οι υπηρεσίες να έχουν τον χρόνο να παρέμβουν έγκαιρα. Με αρκετούς χώρους πρασίνου «φυτεμένους» ανάμεσα σε κατοικίες, δεν υπήρχε το περιθώριο ολιγωρίας. «Στην αρχή του καλοκαιριού κάναμε σύσκεψη με την Πολιτική Προστασία και την πυροσβεστική υπηρεσία και την αστυνομία προκειμένου να πάρουμε μέτρα για τα Τουρκοβούνια και τον λόφο της Φιλοθέης», επισημαίνει ο κ. Γαλάνης στην «Κ». «Είχαμε πει τότε ότι έπρεπε οπωσδήποτε να πάρουμε οχήματα άμεσης κατάσβεσης. Τότε είχε πέσει η ιδέα και των drones. Γιατί το θέμα είναι πόσο γρήγορα θα επέμβεις». Οπως λέει, ο δήμος νοίκιασε άμεσα δύο οχήματα άμεσης κατάσβεσης και όταν οι πυρκαγιές φούντωσαν πήρε την απόφαση να προχωρήσει. «Αυτού του είδους οι τεχνολογικές λύσεις δεν είναι φθηνές αλλά υπήρχαν τα χρήματα και αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε». Ο δήμος συνήψε συνεργασία με εταιρεία drones με θερμικές κάμερες που εντοπίζουν σημεία με θερμοκρασία πάνω από 50 βαθμούς Κελσίου ή καπνό. Ειδοποιείται το επιχειρησιακό κέντρο της εταιρείας που ενημερώνει άμεσα τον δήμο ο οποίος έπειτα καλεί τις αρμόδιες υπηρεσίες, ενώ ταυτόχρονα σπεύδει στο σημείο το όχημα άμεσης κατάσβεσης.

Ο Δήμος Φιλοθέης - Ψυχικού συνήψε συνεργασία με εταιρεία που διαθέτει drones με θερμικές κάμερες οι οποίες εντοπίζουν σημεία με θερμο-κρασία πάνω από 50 βαθμούς Κελσίου ή καπνό.

Οι αντιπυρικές δράσεις του Δήμου Φιλοθέης-Ψυχικού το φετινό καλοκαίρι.

Πριν «πετάξουν» τα drones εκπονήθηκε μελέτη διαχείρισης ρίσκου σε προδιαγεγραμμένο σενάριο (Predefined Risk Assessment – PDRA) και υπήρξε αδειοδότηση από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας. Τα drones άρχισαν να περιπολούν μέρα και νύχτα με χρήση θερμικών καμερών από ύψος 120 μέτρων εξασφαλίζοντας πλήρη έλεγχο της περιοχής. Ευτυχώς δεν χρειάστηκε το φετινό καλοκαίρι. «Αλλά σε αυτά τα πράγματα το θέμα είναι να μη χρειαστούν...», λέει ο κ. Γαλάνης.

ΛΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ

Επικίνδυνος ακόμη και νεκρός

Σε κλειστό κύκλο, χωρίς τον Πούτιν, η κηδεία του Γεβγκένι Πριγκόζιν

Μπορεί η συντριβή του αεροσκάφους που μετέφερε τον Γεβγκένι Πριγκόζιν, πριν από μία εβδομάδα, να απάλλαξε το Κρεμλίνο από έναν ανεξέλεγκτο ηγέτη που επιχείρησε στρατιωτικό κίνημα, αλλά ο ιδρυτής της Wagner παραμένει δυνητική απειλή για τη διευθύνουσα πολιτικοστρατιωτική ελίτ ακόμη και μετά τον θάνατό του. Αυτό μαρτυρεί η ατμόσφαιρα μυστικοπάθειας που περιέβαλλε την κηδεία του, η οποία τελέστηκε χθες με συνοπτικές διαδικασίες και σε στενό οικογενειακό κύκλο, σε νεκροταφείο της Αγίας Πετρούπολης, με τον Βλαντίμιρ Πούτιν επιδεικτικά απόντα. Στο μεταξύ, η εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου, με αφορμή την κηδεία του Πριγκόζιν δήλωσε: «Ολοι γνωρίζουμε ότι το Κρεμλίνο έχει μακρά ιστορία στις δολοφονίες αντιπάλων».

Συνεχίζουν την προώθησή τους προς την Αζοφική Θάλασσα οι Ουκρανοί μετά την απελευθέρωση του Ρομπότινε.

Οπως ανακοινώθηκε χθες το απόγευμα από το γραφείο του Πριγκόζιν, η νεκρώσιμη τελετή πραγματοποιήθηκε «σε στενό κύκλο» στο νεκροταφείο Πορохόφσκογε, στη γενέτειρά του. Προηγουμένως, η ιστοσελίδα Fontanka είχε γράψει ότι ο 62χρονος Πριγκόζιν επρόκειτο να ταφεί στο νεκροταφείο Σεραφιμόσκογε, όπου αναπαύονται πολλοί διάσημοι στρατιωτικοί και συγγενείς τους, συμπεριλαμβανομένων των γονέων του Ρώσου προέδρου. Σχολιάζοντας το δημοσίευμα, ο εκπρόσωπος του Κρεμλίνου Ντμίτρι Πεσκόφ δήλωσε ότι αγνοεί πότε και πού θα τελεστεί η κηδεία, παραπέμποντας στην οικογένεια του νεκρού. Ερωτηθείς αν ο πρόεδρος Πούτιν πρόκειται να παραστεί, απάντησε ότι «δεν προβλέπεται» να συμβεί κάτι τέτοιο. Σε άλλο νεκροταφείο της Αγίας Πετρούπολης κηδεύτηκε χθες ο Βαλέρι Τσεκάλοφ, υπεύθυνος επιμελητείας της Wagner και συνεπιβάτης του Πριγκόζιν στη μοιραία πτήση. Διεθνή πρακτορεία αναγνώρισαν δεκάδες μισθοφόρους της οργάνωσης στην κηδεία.

Ο Γεβγκένι Πριγκόζιν είχε γίνει, χάρη κυρίως στη συμβολή του στον πόλεμο της Ουκρανίας, είδωλο των ακραίων εθνικιστικών κύκλων, οι οποίοι αναπτύσσουν ολοένα και περισσότερο επικριτική διάθεση απέναντι όχι μόνο στην ηγεσία του υπουργείου Αμυνας, αλλά και στο ίδιο το Κρεμλίνο. Με αυτά τα δεδομένα, μια δημόσια κηδεία του, με συμμετοχή κοινού, θα αποτελούσε ένα είδος πολιτικού βαρόμετρου γι' αυτό το κομμάτι της ρωσικής κοινωνίας.

Ενδειξη της ανησυχίας της ρωσικής ελίτ για τους προσανατολισμούς των υπερεθνικιστών οπαδών του πολέμου αποτελεί και η σύλληψη του 52χρονου Ιγκόρ Στρελκόφ (το πραγματικό του όνομα είναι Ιγκόρ Γκίργκιν). Πρώην συνταγματάρχης του ρωσικού στρατού, ο Στρελκόφ ηγήθηκε των ρωσόφωνων αυτονομιστών του Ντονμπάς στον ουκρανικό εμφύλιο του 2014 και βρίσκεται στη φυλακή για «υποδαύλιση του εξτρεμισμού», απειλούμενος με κάθειρξη πέντε χρόνων. Τους προηγούμενους μήνες χαρακτήρισε τον Πούτιν «μηδενικό» και «δειλή μετριότητα», υποστηρίζοντας ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία δεν μπορεί να κερδηθεί αν δεν διαταχθεί γενική επιστράτευση. Χθες, δικαστήριο της Μόσχας παρέτεινε την κράτηση του Στρελκόφ, ο οποίος περιμένει τη δίκη του.

Μέλη της ρωσικής εθνοφρουράς φυλάσσουν το νεκροταφείο Πορохόφσκογε, όπου πραγματοποιήθηκε σε στενό κύκλο η νεκρώσιμη τελετή του ιδρυτή της Wagner, Γεβγκένι Πριγκόζιν.

Στο μεταξύ, ο ουκρανικός στρατός εισχώρησε βαθύτερα στην περιοχή της Ζαπορίζια κινούμενος προς την Αζοφική Θάλασσα, ύστερα από την απελευθέρωση του χωριού Ρομπότινε, και βρίσκεται πλέον σε απόσταση βολής από τη δεύτερη ρωσική γραμμή άμυνας.

Τη Ρωσία θα επισκεφθεί «σύντομα» ο Ταγίπ Ερντογάν για να συναντηθεί με τον Βλαντιμίρ Πούτιν, σε μια προσπάθεια να επιτευχθεί η επάνοδος της Ρωσίας στη συμφωνία για τις εξαγωγές ουκρανικών σιτηρών από τα λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας. Αυτό ανακοίνωσε χθες ο εκπρόσωπος του κυβερνώντος κόμματος ΑΚΡ, Ομάρ Τσελίκ, ενώ δημοσιογραφικές πληροφορίες τοποθετούν την επίσκεψη Ερντογάν στις 8 Σεπτεμβρίου.

Βολές κατά Ζελένσκι

Επικρίσεις από Ουκρανούς αξιωματούχους και μη κυβερνητικές οργανώσεις δέχεται ο Βολοντίμιρ Ζελένσκι λόγω των αμφιλεγόμενων χειρισμών του στο ευαίσθητο θέμα της καταπολέμησης της διαφθοράς. Στο στόχαστρο των επικριτών του βρίσκεται η πρόταση να εξισωθεί με το αδίκημα της προδοσίας η απάτη σε καιρό πολέμου. Δύο ανώτεροι αξιωματούχοι που μίλησαν στην ιστοσελίδα Politico υποστήριξαν ότι με αυτόν τον τρόπο οι κυριότερες υποθέσεις διαφθοράς θα φύγουν από τα χέρια των αρμοδίων ανεξάρτητων αρχών και θα ανατεθούν στην υπηρεσία ασφαλείας SBU, που ελέγχεται από τον πρόεδρο. Με αυτό το τέχνασμα, ο Ζελένσκι «χειραγωγεί τη βούληση της κοινής γνώμης για δικαιοσύνη», εκτιμά ο Βιτάλι Σαμπούνιν, επικεφαλής του Κέντρου Δράσης κατά της Διαφθοράς (Antac), εκφράζοντας τον φόβο πως η SBU θα βάλει στο συρτάρι σοβαρές υποθέσεις που θα έπρεπε να οδηγηθούν στη Δικαιοσύνη. Αίσθηση προκάλεσαν εξάλλου δημοσιεύματα που υποστήριζαν ότι σε καιρό πολέμου ο ουκρανικός στρατός αγόρασε από την Τουρκία στολές σε φουσκωμένες (έως και τριπλάσιες) τιμές. Ο υπουργός Αμυνας Ολέξι Ρέσνικοφ διέψευσε κατηγορηματικά τις κατηγορίες.

POLITICO, A.P.P.

ΑΡΘΡΟ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Λύση στο κυκλοφοριακό μέσω τεχνολογίας

Η τεχνητή νοημοσύνη έχει την δυνατότητα να επανασχεδιάσει το κυκλοφοριακό σύστημα βελτιώνοντας σημαντικά την κινητικότητα σε μια πόλη, δημιουργώντας ένα πιο αποτελεσματικό, βιώσιμο και έξυπνο σύστημα μεταφορών. Γι' αυτό λοιπόν η ψηφιακή μετάβαση είναι απαραίτητη πλέον σε ένα σύγχρονο κράτος αφού με τον κατάλληλο σχεδιασμό θα βελτιώσει θεαματικά τη ζωή των πολιτών. Κάποιες καινοτομίες λοιπόν που μπορεί να μας φέρει η τεχνητή νοημοσύνη και να βοηθήσει στην καταπολέμηση του κυκλοφοριακού προβλήματος της Λευκωσίας είναι και οι εξής.

Έξυπνη Ρύθμιση Κυκλοφορίας όπου αλγόριθμοι τεχνητής νοημοσύνης μπορούν να αναλύουν δεδομένα και να ρυθμίζουν τα φώτα σε συνάρτηση με την κίνηση, μειώνοντας την συμφόρηση και βελτιώνοντας ταυτόχρονα τη ροή των οχημάτων.

Αυτόνομα Οχήματα που λειτουργούν με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να μειώσουν τον αριθμό των ατυχημάτων και να βελτιώσουν την ροή της κυκλοφορίας στην πόλη.

Πρόβλεψη Κυκλοφορίας όπου αλγόριθμοι μηχανικής μάθησης μπορούν να προβλέπουν πρότυπα κυκλοφορίας, βοηθώντας τους οδηγούς και τις αρχές να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα και οδηγίες σε αληθινό χρόνο για την αποφυγή κίνησης στο κέντρο της πόλης.

Υποδομή Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων για να μπορεί η τεχνητή νοημοσύνη να βοηθήσει στον προγραμματισμό της φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, με βάση τη ζήτηση και τη διαθεσιμότητα ενέργειας. Με αυτή την εφαρμογή, εκτός από την κίνηση βοηθάμε και το περιβάλλον προωθώντας την πράσινη ενέργεια και τη μείωση των ρύπων στους δρόμους.

Ηλεκτρονικός συντονισμός δημόσιων μεταφορών με στόχο τη βελτίωση της ακρίβειας των προγραμμάτων οδηγών και των δρομολογίων. Έτσι θα καταφέρουμε να μειωθεί αισθητά και ο χρόνος αναμονής των πολιτών.

Έξυπνη διαχείριση χώρων στάθμευσης όπου μέσω της τεχνητής νοημοσύνης και της συνδεσιμότητας οι πολίτες μπορούν να δουν σε αληθινό χρόνο τις ελεύθερες θέσεις πάρκινγκ, μειώνοντας την άσκοπη μετακίνηση.

Συνοψίζοντας, η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να μεταμορφώσει τον τρόπο που κινούμαστε στη Λευκωσία, δημιουργώντας ένα πιο αποτελεσματικό και βιώσιμο σύστημα μεταφορών που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες των πολιτών και θα συμβάλει στην καλύτερη ποιότητα ζωής όλων μας.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

σελίδες ιστορίας

100 χρόνια από
τη Συνθήκη της Λωζάννης

Η Ιστορία μέσα από
τα κόμικς και
τους ήρωές τους

Από τον Οπενχάιμερ
στην τεχνητή νοημοσύνη

Το αίνιγμα της χώρας
των Λωτοφάγων

Οι ιστορίες που έγραψαν
την Ιστορία

ΚΥΡΙΑΚΗ
3/9

Η λειψυδρία νέα μεγάλη απειλή για την Ευρώπη

Δεν υπάρχει χώρα που να είναι θωρακισμένη, προειδοποιεί ο ΟΟΣΑ

Παρά τις ανησυχίες για τη λειψυδρία, η Ε.Ε. εξακολουθεί να αδιαφορεί για τις ποσότητες που χάνονται από την κακή ποιότητα των δικτύων ύδρευσης. Η Βουλγαρία, η Ρουμανία και η Ιταλία βρίσκονται στην κορυφή της λίστας με τους μεγαλύτερους παραβάτες. Στη Ρώμη, για παράδειγμα, το 42% του νερού χάνεται μέσω υποδομών που μοιάζουν με κόσκινο και ενίοτε χρονολογούνται από τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία.

Η ξηρασία και οι πυρκαγιές που έπληξαν με σφοδρότητα φέτος το καλοκαίρι τη νότια Ευρώπη είναι οι πιο εμφανείς ενδείξεις ενός περίπλοκου και εδραιωμένου προβλήματος λειψυδρίας που γίνεται όλο και πιο σοβαρό στη Γηραιά Ηπειρο, με φόντο την κλιματική αλλαγή. Οι περίοδοι ξηρασίας έχουν αυξηθεί δραματικά σε αριθμό και ένταση στην Ε.Ε., με τις «κόκκινες» περιοχές και τους πληθυσμούς που δοκιμάζονται να έχουν αυξηθεί σχεδόν κατά 20% το διάστημα 1976-2006, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Μετεωρολογικό Οργανισμό. Το Παγκόσμιο Ινστιτούτο Πόρων προέβλεψε το 2020 ότι η παγκόσμια ζήτηση γλυκού νερού θα ξεπεράσει τη διαθέσιμη προσφορά κατά 56% έως το 2030, μεγαλύτερο χάσμα από το 40% που είχε προβλέψει η εταιρεία συμβούλων McKinsey το 2009.

«Δεν υπάρχει χώρα στην Ευρώπη που να είναι θωρακισμένη», προειδοποιεί ο Ξαβιέ Λεφλέβ, ο οποίος ηγείται της ομάδας υδάτων στη διεύθυνση περιβάλλοντος του ΟΟΣΑ. Το πρόβλημα της λειψυδρίας μάλιστα είναι τόσο οξύ που σε χώρες όπως η Γαλλία και η Ισπανία έχουν ξεσπάσει ταραχές ανάμεσα στους αγρότες, τους μεγαλύτερους καταναλωτές νερού στη Γηραιά Ηπειρο, και τις περιβαλλοντικές ομάδες. Ο αντίκτυπος της λειψυδρίας είναι ιδιαίτερα οξύς για τους αγρότες, αλλά θα πλήξει επίσης τα νοικοκυριά και πολλούς κλάδους της βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ενέργειας, καθώς το νερό χρειάζεται για την ψύξη πυρηνικών σταθμών και για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας. Τα επόμενα χρόνια, σύμφωνα με τους FT, ένα μείγμα ανεπαρκών μέτρων, ιδιοτελών συμφερόντων και ταχείας κλιματικής αλλαγής θα επιδεινώσει ακόμη περισσότερο την κατάσταση.

Οξύ το πρόβλημα για τους αγρότες, θα πλήξει νοικοκυριά και βιομηχανίες – Το 25% κατά μέσον όρο του πόσιμου νερού χάνεται λόγω διαρροών στους σωλήνες.

Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής στην Ευρώπη έδιναν μέχρι σήμερα ελάχιστη σημασία στα αποθέματα νερού, την ώρα που ένα «κουβάρι» από τοπικούς κανόνες, διαρροές στο δίκτυο ύδρευσης και ακραία καιρικά φαινόμενα μετατρέπει ακόμη και τις χώρες με το μεγαλύτερο ποσοστό βροχοπτώσεων, όπως η Πολωνία ή η Γερμανία, σε περιοχές «υδατικού στρες». Παρά τις ανησυχίες για τη λειψυδρία, η Ε.Ε. εξακολουθεί να αδιαφορεί για τις ποσότητες που χάνονται από την κακή ποιότητα των δικτύων ύδρευσης. Υπολογίζεται ότι το 25% κατά μέσον όρο του πόσιμου νερού χάνεται λόγω διαρροών στους σωλήνες, σύμφωνα με τον βιομηχανικό οργανισμό EurEau. Η Βουλγαρία, η Ρουμανία και η Ιταλία βρίσκονται στην κορυφή της λίστας με τους μεγαλύτερους παραβάτες. Στη Ρώμη, για παράδειγμα, το 42% του νερού χάνεται μέσω υποδομών που μοιάζουν με κόσκινο και ενίοτε χρονολογούνται από τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία.

Την ίδια στιγμή, τα τιμολόγια νερού στην Ευρώπη είναι σχετικά φθηνά για τα νοικοκυριά σε σύγκριση με το κόστος των λογαριασμών ενέργειας, γεγονός που περιορίζει τα χρήματα που διαθέτουν οι εταιρείες για να κάνουν ζωτικές εργασίες επισκευής. Στην Ιρλανδία λόγου χάρη, οι πολίτες δεν πληρώνουν καθόλου για βασική οικιακή χρήση. Το ζήτημα της διαχείρισης του νερού περιπλέκεται από τον τεράστιο αριθμό ιδιωτικών ή δημοτικών επιχειρήσεων που διαχειρίζονται τα ύδατα, καθώς περισσότερες από 78.000 επιχειρήσεις διαφόρων μεγεθών δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα σε ολόκληρη την Ε.Ε., γράφουν οι FT. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, όλες οι χώρες της Ε.Ε. εκτός από τη Γερμανία πρέπει να αυξήσουν τις ετήσιες δαπάνες για νερό κατά 25% τουλάχιστον για να συμμορφωθούν με τους κανόνες της Ε.Ε. για την κατανάλωση και τα λύματα, πράγμα που σημαίνει ότι οι λογαριασμοί είναι πιθανό να αυξηθούν.

Σε επίπεδο Ε.Ε., έχουν αρχίσει να γίνονται κάποιες στρατηγικές κινήσεις για την προστασία των υδάτινων πόρων. Τον Ιούνιο τέθηκαν σε ισχύ κανόνες της Ε.Ε. για την επαναχρησιμοποίηση του νερού, ενώ οι Βρυξέλλες απαίτησαν από τα κράτη-μέλη να εκπονήσουν σχέδια διαχείρισης της ξηρασίας. Ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν έχει θέσει ως στόχο την επαναχρησιμοποίηση του 10% των υγρών αποβλήτων έως το 2030 και το Ηνωμένο Βασίλειο εξετάζει τις υποχρεωτικές ετικέτες εξοικονόμησης νερού σε νέες τουαλέτες και πλυντήρια ρούχων. Ωστόσο, ειδικοί επισημαίνουν ότι οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής δεν ενεργούν αρκετά γρήγορα, κυρίως γιατί δεν υπάρχουν ακόμη επαρκή δεδομένα αναφορικά με τη χρήση του νερού και τους κινδύνους λειψυδρίας.

Ξεριζώνουν τα αμπέλια λόγω κλιματικής αλλαγής οι οινοποιοί του Μπορντό

«Εχει γίνει πολύ δύσκολο». Με αυτά τα λόγια, ένας παραγωγός κρασιού στο Μπορντό περιγράφει την τεράστια πρόκληση που αντιμετωπίζει η διάσημη περιοχή της Γαλλίας, εν μέσω μιας τεράστιας μεταμόρφωσης. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα αλλά και οι αλλαγές στις συνήθειες των καταναλωτών πλήττουν τους οινοποιούς. Για κάποιους, δεν είναι καν βιώσιμο να διατηρούν τα οινοποιεία τους ανοιχτά, με αποτέλεσμα να ξεριζώνουν τα αμπέλια τους και να ζητούν κυβερνητικές αποζημιώσεις.

«Τα επόμενα πέντε χρόνια, θα δούμε λιγότερα αμπέλια στο Μπορντό», δηλώνει μιλώντας στο CNBC η Sylvie Courselle, γεωπόνος μηχανικός και οινολόγος στο Château Thieuley.

Σύμφωνα με στοιχεία των τοπικών αρχών, μόνο το δίμηνο Ιουνίου - Ιουλίου φέτος υπήρξαν 584 αιτήματα στις τοπικές αρχές για αποζημιώσεις, από οινοποιούς που θέλουν είτε να τερματίσουν εντελώς την παραγωγή τους είτε να διαφοροποιήσουν τη χρήση της γης τους. Συνολικά, τα αιτήματα αυτά αντιστοιχούν σε σχεδόν 5.000 εκτάρια αμπελώνων που πρόκειται να αλλάξουν χρήση.

Πληθαίνουν τα αιτήματα όσων θέλουν να τερματίσουν την παραγωγή ή να διαφοροποιήσουν τη χρήση της γης τους.

«Η κλιματική αλλαγή μπορεί να το επιταχύνει αυτό», εξηγεί η Courselle, καθώς τα τελευταία χρόνια οι οινοπαραγωγοί έπρεπε να αντιμετωπίσουν χαλαζοπτώσεις, παγετούς και ξηρασίες που επηρεάζουν σημαντικά τις καλλιέργειές τους. Σύμφωνα με την άποψή

Τα ακραία καιρικά φαινόμενα αλλά και οι αλλαγές στις συνήθειες των καταναλωτών πλήττουν τους οινοποιούς. Σχεδόν 5.000 εκτάρια αμπελώνων στο Μπορντό πρόκειται να αλλάξουν χρήση.

της, η μεγαλύτερη πρόκληση για τους οινοποιούς τα επόμενα χρόνια θα είναι η πρόσβαση στο νερό. Ομως, τα προβλήματα στο Μπορντό δεν περιορίζονται στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Ιστορικά, η φημισμένη αυτή περιοχή της Γαλλίας εστιάζει στην παραγωγή κόκκινου κρασιού, όμως τώρα, οι καταναλωτές στρέφονται όλο και περισσότερο στην μπίρα και σε ελαφρύτερα κρασιά. Στη Γαλλία, για παράδειγμα, ο αριθμός των ενεργών ζυθοποιών έχει αυξηθεί από 322 το 2009 σε 2.500 το 2021.

Επιπλέον, τα στοιχεία του γαλλικού ινστιτούτου OFDT δείχνουν ότι οι πωλήσεις κρασιού μειώθηκαν τουλάχιστον κατά το ένα τρίτο μεταξύ του 2000 και του 2020. Την ίδια περίοδο, σημειώθηκε αύξηση 7% στις πωλήσεις μπίρας.

Και την ίδια στιγμή, οι πωλήσεις γαλλικών κρασιών στο εξωτερικό μειώνονται επίσης. Η Γαλλία κυριαρχεί στην παγκόσμια αγορά κρασιού μαζί με την Ισπανία και την Ιταλία. Ωστόσο το 2022, η Γαλλία είδε τις εξαγωγές κρασιού της να μειώνονται κατά 5% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Αντίθετα, οι κλιματικές αλλαγές φαίνεται να ευνοούν την παραγωγή κρασιών στη Γερμανία. Σύμφωνα με το International Organisation of Vine and Wine, η Γερμανία ήταν η μόνη χώρα της Ε.Ε. που εμφάνισε αύξηση στην παραγωγή κρασιού πέρυσι. Συνολικά, η παραγωγή αυξήθηκε κατά 6% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, «λόγω της ξηρής και θερμής καλλιεργητικής περιόδου που ήταν ευεργετική για τους αμπελώνες».

Αλλά και στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι εκτάσεις με αμπέλια έχουν υπερτετραπλασιαστεί από το 2000, σύμφωνα με το WineGB. Το 2021, οι πωλήσεις κρασιού αυξήθηκαν κατά 31% ετησίως σε 9,3 εκατ. μπουκάλια.

Μειώνονται οι διελεύσεις στη διώρυγα του Παναμά

Μετά τη μείωση της στάθμης του Ρήνου σε ιστορικά χαμηλά λόγω ξηρασίας και την προσάραξη του γιγαντιαίου σκάφους «Ever Given» στη διώρυγα του Σουέζ, εν μέσω αμμοθύελλας το 2021, η διώρυγα του Παναμά που γεφυρώνει τον Ατλαντικό με τον Ειρηνικό Ωκεανό, είναι μία ακόμη πλωτή οδός που επηρεάζεται από τις καιρικές συνθήκες, απειλώντας με αναταράξεις την παγκόσμια οικονομία. Η σοβαρή ξηρασία στη χώρα της Κεντρικής Αμερικής προκαλεί μεγάλες καθυστερήσεις σε μία από τις σημαντικότερες εμπορικές οδούς του κόσμου, καταδεικνύοντας την πρόκληση που θέτει η κλιματική αλλαγή στο εμπόριο. Το κανάλι του Παναμά αντλεί νερό από τις κοντινές λίμνες, οι φετινές βροχοπτώσεις όμως ήταν οι χαμηλότερες από την αλλαγή του αιώνα, προειδοποιούν οι μετεωρολόγοι, προσθέτοντας ότι το Ελ Νίνιο εντείνει τις ανησυχίες. Ως αποτέλεσμα, η Αρχή της Διώρυγας του Παναμά (ACP) αναγκάστηκε να επιβάλει περιορισμούς στα βάρη των πλοίων και στην καθημερινή κίνηση, τουλάχιστον μέχρι το 2024. Εκτός από τη διώρυγα του Παναμά, ο επόμενος «μεγάλος ασθενής» από τη σκοπιά των μεταφορών, θα είναι ο Μισισιπής, λένε οι ειδικοί. Η ξηρασία, μαζί με το ρεκόρ θερμοκρασίας που παρατηρείται κατά μήκος του ποταμού, από τη Μινεάπολη μέχρι τη Νέα Ορλεάνη, αναμένεται να οδηγήσει σε πτώση της στάθμης, προκαλώντας περιορισμούς σε μια εποχή που οι καλλιέργειες στην καρδιά της Αμερικής συλλέγονται και μεταφέρονται. «Εχουμε ζητήματα στον Παναμά και πιθανότατα θα έχουμε προβλήματα με την κυκλοφορία εμπορευμάτων στον Μισισιπή. Και έτσι αντιμετωπίζουμε ένα σύνθετο ζήτημα εφοδιαστικής αλυσίδας», λέει ο Τζον Ντέιβις, επικεφαλής μετεωρολόγος στην Everstream Analytics.

Προς το παρόν, οι γενικοί χρόνοι αναμονής έχουν εκτοξευθεί στο κανάλι του Παναμά. Από τα μέσα Αυγούστου υπήρχαν περίπου 135 πλοία που περίμεναν και στις δύο άκρες του καναλιού, από 29 τον προηγούμενο μήνα, σημείωσε η Everstream Analytics, προσθέτοντας ότι τα πλοία σε αναμονή είναι συνήθως δεξαμενόπλοια αερίου ή φορτηγά χύδην φορτίου. Ωστόσο, ο αριθμός των πλοίων που περιμένουν πέντε ή περισσότερες ημέρες εξακολουθεί να αυξάνεται, γεγονός που αρχίζει να επηρεάζει την αξιοπιστία των υπηρεσιών και να προκαλεί σταδιακά καθυστερήσεις στις μεταφορές στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ευρώπη. «Αν συνεχίσουν να φορτώνουν λιγότερα εμπορευματοκιβώτια, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν προβλήματα στις αμερικανικές εταιρείες που προσπαθούν να αναπληρώσουν τα αποθέματα ενόψει της εορταστικής περιόδου – για τα πάντα, από χριστουγεννιάτικα στολίδια, μέχρι έπιπλα και παιχνίδια», ανέφερε η Everstream Analytics στο CNN. Οι εισαγωγείς λιανικής είναι πιθανόν να «τρομοκρατηθούν» από αυτές τις εξελίξεις, τονίζει ο Πίτερ Σαντ, επικεφαλής αναλυτής στην Xeneta, μια εταιρεία ανάλυσης θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών. Καθώς η οικονομία στις ΗΠΑ, η αγορά εργασίας και οι καταναλωτικές δαπάνες παραμένουν ανθεκτικές, υπάρχει πιθανότητα να εκτοξευθεί η ζήτηση, συνεπώς οι καθυστερήσεις στη ναυτιλία θα σημαίνουν μικρότερη ποικιλία στην επιλογή προϊόντων ή, χειρότερα, άδεια ράφια, προειδοποιεί.

Η Αρχή της Διώρυγας του Παναμά επέβαλε περιορισμούς στα βάρη των πλοίων και στην καθημερινή κίνηση, τουλάχιστον μέχρι το 2024.

Ricoh RansomCare:
Προστατευτείτε
από τις Κυβερνοεπιθέσεις

Tsiakkastel OFFICE LINE

Επικοινωνήστε μαζί μας στο 22862700 ή στο info@tsiakkastel.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι οικονομικές σχέσεις Κίνας - Ινδίας

Της **ΣΡΙΤΑΜΑ ΜΠΟΟΥΖ / REUTERS BREAKINGVIEWS**

Μια συνάντηση μεταξύ γειτόνων στη ζώνη της νοτιοανατολικής Ασίας, η οποία λαμβάνει χώρα στη μακρινή Νότια Αφρική, αναζωπυρώνει τις ελπίδες των επιχειρήσεων στην Ινδία. Ειδικότερα, οι συζητήσεις ανάμεσα στον Ινδό πρωθυπουργό Ναρέντρα Μόντι και στον Κινέζο πρόεδρο Σι Τζινπίνγκ, στο περιθώριο της συνόδου κορυφής των BRICS την περασμένη εβδομάδα, μπορούν και να σηματοδοτήσουν το επίσημο ενδιαφέρον για την αναθέρμανση των διμερών οικονομικών σχέσεων, που είχαν διακοπεί από το 2020 και εντεύθεν λόγω εντάσεων στα σύνορα.

Στη δε σύνοδο των «Είκοσι» τον Ιούλιο στο Νέο Δελχί, αν και ο διάλογος μεταξύ των δύο ηγετών φαινόταν επικεντρωμένος σε άλυτα ζητήματα σχετικά με τα κοινά σύνορά τους των άνω των 3.000 χιλιομέτρων, ωστόσο, έδωσε τον τόνο για μία γενικότερη δέσμευσή τους σε κοινά θέματα. Αφενός, η Ινδία δείχνει να προετοιμάζεται για μια μεγαλύτερη κινεζική παρουσία στις επιχειρήσεις της τρία χρόνια από τότε που εισήγαγε ένα καθεστώς έγκρισης για επενδύσεις από χώρες με τις οποίες συνορεύει από γης. Ο αντίκτυπος του ελέγχου αποδείχθηκε αιφνίδιος. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις από την Κίνα ήταν περιορισμένες και ανέρχονταν σε περίπου 6 δισ. δολάρια, συμπεριλαμβανομένων των φαρμακευτικών προϊόντων, της τεχνολογίας και των αυτοκινήτων, σύμφωνα με τη δεξαμενή σκέψης Gateway House, αν και τα επίσημα στοιχεία της Ινδίας δείχνουν ότι μειώθηκαν πολύ δραστικά, στα 11,7 εκατ. δολάρια το 2021.

Η άμβλυνση στην προσέγγισή της έναντι της δεύτερης μεγαλύτερης εμπορικής εταίρου της καθίσταται πλέον αισθητή, αν και με αυστηρούς ελέγχους και περιορισμούς. Οι Αρχές στο Νέο Δελχί έχουν εγκρίνει προτάσεις σε τομείς όπως οι ΑΠΕ και οι ηλεκτρονικές συσκευές, οι οποίες έως ένα βαθμό κινούνται από κολοσσούς υψηλής τεχνολογίας, όπως η Apple, και προβλέπουν συνεργασία με κινεζικές εταιρείες κατασκευής εξαρτημάτων, την ώρα που η Ινδία παράγει τοπικά τα iPhones.

Ο ιντερνετικός κολοσσός γρήγορης μόδας Shein, της οποίας την εφαρμογή απαγόρευσε η Ινδία το 2020, επανακάμπτει σε συνεργασία με τη μονάδα λιανικής της Reliance Industries, σύμφωνα με δημοσιεύματα της αμερικανικής εφημερίδας Wall Street Journal τον Μάιο. Ο όμιλος πολυσχιδών δραστηριοτήτων από τον χάλυβα έως τα χρώματα τοίχου της Sajjan Jindal, JSW, αποκτά ένα μεγάλο μειοψηφικό μερίδιο στην αυτοκινητοβιομηχανία MG Motor India, που έχει τη στήριξη της SAIC Motor, όπως ανέφεραν οι Economic Times τον Ιούνιο.

Ενδεχομένως, η διαδικασία εξέτασης και έγκρισης επιχειρηματικών σχεδίων να μπορούσε να διεκπεραιώνεται πιο γρήγορα και πιο συχνά: από τον Μάρτιο του 2022 η Ινδία είχε εγκρίνει μόνο 66 από τις 347 προτάσεις άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) στο πλαίσιο του μηχανισμού ελέγχου. Οι πραγματικές επενδύσεις υστερούν επί του παρόντος σε σχέση με τον αριθμό των εγκρίσεων, ενώ εκτιμάται πως η βελτίωση των διμερών γεωπολιτικών σχέσεων δυνητικά θα περιόριζε το χάσμα. Ενας τομέας προτεραιότητας μπορεί να περιλαμβάνει οτιδήποτε καταργεί την εισαγωγή ξένων προϊόντων και δίνει κίνητρα προς την εγχώρια παραγωγή, όπως η κατασκευή ηλεκτρικών οχημάτων. Η ψηφιακή οικονομία της Ινδίας, η οποία προηγουμένως ήταν μεγάλος τομέας ενδιαφέροντος για κινεζικές επιχειρήσεις, μπορεί να παραμείνει στο περιθώριο με γνώμονα τις ανησυχίες για την ασφάλεια των δεδομένων. Ο Ινδός πρόεδρος Ναρέντρα Μόντι έχει εξαρτήσει την εμβάθυνση των οικονομικών σχέσεων με την Κίνα από μια αναθέρμανση των πολιτικών δεσμών. Οσο, λοιπόν, η κατάσταση στα σύνορα παραμένει σχετικώς ήρεμη, θα μπορούσαν να ακολουθήσουν θερμότερες χειραψίες των δύο ηγετών.

Παγκόσμια ανησυχία προκαλεί η ασθενική ανάκαμψη της Κίνας

Πλήττονται οικονομίες γειτονικών χωρών και επιχειρήσεις της Δύσης

Ανησυχία σε επιχειρήσεις, κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και οικονομολόγους εμπνέει η ασθενική ανάκαμψη της οικονομίας της Κίνας καθώς έχει αντίκτυπο στις γειτονικές οικονομίες, στις επιχειρήσεις της Δύσης που έχουν μεγάλη έκθεση στην κινεζική αγορά αλλά και στην παγκόσμια οικονομία την οποία ενδέχεται να επιβαρύνει αν αυτή διολισθήσει σε ύφεση. Την περασμένη εβδομάδα οι κεντρικές τράπεζες της Νότιας Κορέας και της Ταϋλάνδης αναθεώρησαν επί τα χείρω τις προβλέψεις τους για την ανάκαμψη των οικονομιών τους επικαλούμενες την ανησυχητική εικόνα της κινεζικής οικονομίας. Την ίδια στιγμή, εταιρείες από όλον τον κόσμο και ιδιαιτέρως ευρωπαϊκές και αμερικανικές εκφράζουν ανησυχία για τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η επιβράδυνση της οικονομίας στις επιχειρήσεις τους. Η παγκόσμια ανησυχία αντανακλάται, άλλωστε, στη συμπεριφορά των διεθνών επενδυτών που έχουν αποσύρει πάνω από 10 δισ. δολ. από τους τίτλους της Κίνας, ενώ Goldman Sachs και Morgan Stanley αναθεωρούν προς τα κάτω τις προβλέψεις τους τόσο για τα κινεζικά χρηματιστήρια όσο και για την ανάπτυξη της Κίνας και προειδοποιούν για ενδεχόμενη μετάδοση της κρίσης στην ευρύτερη περιοχή.

Η ανάπτυξη της δεύτερης οικονομίας στον κόσμο περιορίστηκε σε ένα αναιμικό 0,8% από το 2,2% του α΄ τριμήνου.

Η ανησυχία αντανακλάται στη συμπεριφορά των διεθνών επενδυτών, που έχουν αποσύρει πάνω από 10 δισ. δολ. από τους τίτλους της Κίνας, ενώ Goldman Sachs και Morgan Stanley αναθεωρούν προς τα κάτω τις προβλέψεις τους τόσο για τα κινεζικά χρηματιστήρια όσο και για την ανάπτυξη της Κίνας και προειδοποιούν για ενδεχόμενη μετάδοση της κρίσης στην ευρύτερη περιοχή.

Οπως τονίζει σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, η Κίνα επί δεκαετίες έδινε ώθηση στην παγκόσμια ανάπτυξη με μια ιλιγγιώδη ζήτηση για τα πάντα, από τα χημικά μέχρι τα αυτοκίνητα, τα προϊόντα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και τα ταξίδια. Τώρα, όμως, η ζήτηση από την Κίνα «είναι σε πολύ χαμηλά επίπεδα», όπως τονίζει ο επικεφαλής της αμερικανικής βιομηχανίας μικροεπεξεργαστών Vishay Intertechnology, αλλά και ο ομόλογός του του βρετανικού ομίλου μόδας Farfetch. Ο ίδιος τονίζει ότι οι προσδοκίες ήταν μεγάλες για την ανάκαμψη της Κίνας μετά την πανδημία και την ώθηση που θα έδινε στην παγκόσμια οικονομία. Η ανάπτυξη της δεύτερης οικονομίας στον κόσμο επιβραδύνθηκε θεαματικά το β΄ τρίμηνο του έτους οπότε περιορίστηκε σε ένα αναιμικό 0,8% από το 2,2% του α΄ τριμήνου. Η επιβράδυνση έχει οδηγήσει, άλλωστε, σε αύξηση της ανεργίας που στους νέους φτάνει πλέον στο 20%. Οπως επισημαίνουν οικονομικοί αναλυτές, ο αποπληθωρισμός της Κίνας δεν είναι από κάθε άποψη αρνητική εξέλιξη για την παγκόσμια οικονομία. Μια θετική εξέλιξη που αναμένεται να προκαλέσει θα είναι η υποχώρηση των τιμών του πετρελαίου, ενώ ο αποπληθωρισμός στην Κίνα μπορεί να οδηγήσει σε αποκλιμάκωση των τιμών στις εξαγωγές της. Αυτό σημαίνει πως μπορούν να ωφεληθούν άμεσα χώρες όπως οι ΗΠΑ και η Βρετανία ή άλλες ευρωπαϊκές χώρες που προσπαθούν ακόμη να ανακόψουν τον πληθωρισμό.

Η Κίνα είναι, ωστόσο, δεύτερη οικονομία στον κόσμο και μια παρατεταμένη περίοδος επιβράδυνσής της θα είχε σαφώς επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία. Οπως τονίζει σε σχετική ανάλυσή του το ΔΝΤ, όταν η ανάπτυξη της Κίνας αυξάνεται κατά 1% η παγκόσμια οικονομία τονώνεται κατά περίπου 0,3%. Ετσι ο Μπίτερ Μπέρεζιν, αναλυτής της BCA Research, εκτιμά πως «αν ο υπόλοιπος κόσμος και ειδικότερα ΗΠΑ και Ευρώπη διολισθήσουν σε ύφεση και η Κίνα είναι αποδυναμωμένη, τότε το πρόβλημα θα είναι σοβαρό όχι μόνον για την Κίνα αλλά για όλον τον κόσμο». Είναι ενδεικτικές οι επισημάνσεις των επικεφαλής γερμανικών επιχειρήσεων. Μιλώντας στους FT, ο Μάικ Σχουχ, γενικός οικονομικός διευθυντής του γερμανικού ομίλου χημικών Evonik, τονίζει πως η ανάκαμψη της Κίνας είναι «πολύ αργή» με αποτέλεσμα ο κατασκευαστικός κλάδος να παραμένει σε κρίση. Ο Μάρκους Στίλμαν, διευθύνων σύμβουλος της ανταγωνίστριάς της, της Covestro, που έχει μεγάλη έκθεση στην Κίνα βλέπει τα κέρδη της να σημειώνουν πτώση περίπου 30% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Ακόμη και ο τουρισμός πλήττεται καθώς οι Κινέζοι ταξιδεύουν λιγότερο στο εξωτερικό όπως αναφέρει η εταιρεία κρατήσεων Booking Holdings με τον διευθύνοντα σύμβουλό της, Γκλεν Φόγκελ, να μιλάει για αναιμικές κρατήσεις από την Κίνα και να τονίζει πως «δεν θα υπάρξει ανάκαμψη από την Κίνα για αρκετό καιρό ίσως και για πολύ σημαντικό χρονικό διάστημα».

Οπως, άλλωστε, τονίζει σχετικό ρεπορτάζ των New York Times, η επιβράδυνση της Κίνας οφείλεται εν μέρει και σε εξελίξεις εντός ΗΠΑ. Ανήκει προ πολλού στο παρελθόν η περίοδος της εκρηκτικής κατανάλωσης που γνώρισαν οι ΗΠΑ στη διάρκεια της πανδημίας όταν εισήγαγαν από την Κίνα προϊόντα αξίας 536,8 δισ. δολ. Με γεμάτα τα γραφεία τους και τα σπίτια τους από έπιπλα και ηλεκτρονικά, οι Αμερικανοί προτιμούν να δαπανούν σε κρουαζιέρες και διακοπές και οι εισαγωγές από Κίνα μειώνονται ραγδαία.

BLOOMBERG, FINANCIAL TIMES, THE NEW YORK TIMES

C4E ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ | CyEC. | MINISTRY OF ENERGY COMMERCE AND INDUSTRY | University of Cyprus

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 2023

Το Κέντρο Επιχειρηματικότητας του Πανεπιστημίου Κύπρου ανακοινώνει την έναρξη του Κυπριακού Διαγωνισμού Επιχειρηματικότητας (CyEC) 2023.

Όπως κάθε χρόνο, ο διαγωνισμός διοργανώνεται από το Κέντρο Επιχειρηματικότητας (ΚΕΠ) του Πανεπιστημίου Κύπρου, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, και προάγει την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα στη σύγχρονη οικονομία που κινείται από την καινοτομία.

Στον διαγωνισμό μπορούν να λάβουν μέρος νεοσύστατες επιχειρήσεις, άτομα με πρωτοπόρες και καινοτόμες ιδέες, όπως επίσης και έμπειροι επαγγελματίες από τον επιχειρηματικό και ερευνητικό χώρο της Κύπρου και του εξωτερικού. Αυτή η δυναμική κοινότητα είναι αφοσιωμένη στην ενδυνάμωση και την υποστήριξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Ως διαγωνισμός ανάπτυξης επιχειρήσεων, με έμφαση στις νεοσύστατες επιχειρήσεις, ο CyEC παρέχει σε φιλόδοξες ομάδες μια πλατφόρμα για να λάβουν καθοδήγηση και υποστήριξη από έμπειρους μέντορες και ηγέτες της βιομηχανίας.

Ο διαγωνισμός επιδιώκει να υποστηρίξει τις καινοτόμες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και να τις μετατρέψει σε βιώσιμες και παγκοσμίως προσανατολισμένες επιχειρήσεις, με έμφαση στην κατανόηση της εξισορρόπησης μεταξύ προβλήματος και λύσης και της αντιστοιχίας προϊόντος-αγοράς.

Οι αιτήσεις για συμμετοχή μπορούν να υποβληθούν στην επίσημη ιστοσελίδα του διαγωνισμού CyEC 2023 www.cyec.org.cy.

Οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο κατηγορίες:

- **Κατηγορία Επιτάχυνσης**, για ιδέες οι οποίες βρίσκονται σε αρχική φάση
- **Κατηγορία LaunchPad**, η οποία απευθύνεται σε πιο ώριμες ιδέες και εταιρείες που έχουν ήδη κυκλοφορήσει τις υπηρεσίες ή τα προϊόντα τους στην αγορά.

Λεπτομερή κριτήρια για κάθε κατηγορία μπορούν να βρουν οι ενδιαφερόμενοι/νες στην επίσημη ιστοσελίδα του διαγωνισμού (www.cyec.org.cy).

Οι συμμετέχοντες/ουσες θα πρέπει να υποβάλουν τη σχετική αίτηση έως τις 8 Σεπτεμβρίου 2023 για το πρόγραμμα Επιτάχυνσης ή μια παρουσίαση έως τις 13 Οκτωβρίου για το πρόγραμμα LaunchPad.

Μετά από μια διαδικασία επιλογής, οι επιλεγμένες ομάδες για την κατηγορία Επιτάχυνσης θα παρακολουθήσουν ένα πρόγραμμα επιτάχυνσης επιχειρήσεων, το οποίο είναι σχεδιασμένο για να τις βοηθήσει να τελειοποιήσουν τις ιδέες και το επιχειρηματικό τους πλάνο.

Πέραν του προγράμματος Επιτάχυνσης, θα υπάρχουν επίσης μέντορες για κάθε ομάδα, οι οποίοι/οποίες θα παρέχουν εξατομικευμένες συμβουλές, λύσεις και δημιουργικές προκλήσεις για να βελτιώσουν την ανάπτυξη της ιδέας της κάθε επιχείρησης.

Σημειώνεται ότι προσφέρονται χρηματικά βραβεία για τις νικήτριες ομάδες, ενώ η κάθε ομάδα θα έχει την ευκαιρία να παρουσιάσει την ιδέα της σε επενδυτές κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης. Επιπρόσθετα βραβεία θα ανακοινωθούν στην επίσημη ιστοσελίδα του διαγωνισμού.

Το Κέντρο Επιχειρηματικότητας του Πανεπιστημίου Κύπρου εκφράζει τις θερμές του ευχαριστίες προς τους χορηγούς και υποστηρικτές της διοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των, Navigator Consulting, CYBAN - Cyprus Business Angels Network, Mojo Design, της PwC Cyprus, και του IDEA Innovation Centre. Η ακλόνητη υποστήριξή τους συνεχίζει να ενισχύει την επιτυχία και την ανάπτυξη του CyEC.

Μη χάσετε αυτήν τη μοναδική ευκαιρία να γίνετε μέρος της ομάδας των οραματιστών επιχειρηματιών και να δώσετε ζωή στις καινοτόμες ιδέες σας μπροστά σε επενδυτές.

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ενίσχυση των BRICS και το αντιδυτικό μέτωπο

Η αλλαγή «στρατοπέδου» της Σαουδικής Αραβίας, οι φυγόκεντρες δυνάμεις και η αναβολή του σχεδίου για κοινό νόμισμα

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Οταν η Σαουδική Αραβία, επί 80 χρόνια στενή σύμμαχος των ΗΠΑ και μία από τις δύο σημαντικότερες πετρελαιοπαραγωγούς χώρες στον κόσμο, προσχωρεί σε μια συμμαχία χωρών με αντιδυτικό πρόσημο, είναι αναμενόμενο να αντιμετωπισθεί ως μείζων εξέλιξη. Εχουν, άλλωστε, προηγηθεί οι τριβές στις σχέσεις του Ριάντ με την Ουάσιγκτον εξαιτίας της άρνησής του να ικανοποιήσει το αίτημα του Τζο Μπάιντεν για περισσότερο και φθηνότερο πετρέλαιο. Οταν μέσα στην περασμένη εβδομάδα η συμμαχία των BRICS προσκάλεσε επισήμως το Ριάντ να γίνει νέο μέλος της από το 2024, δεν ήταν λίγοι όσοι έσπευσαν, μάλλον με κάποια υπερβολή, να μιλήσουν για το προανάκρουσμα τεκτονικών αλλαγών στην παγκόσμια ισορροπία δυνάμεων. Αλλοι είδαν το μέτωπο του παγκόσμιου Νότου να κάνει στροφή στη Μέση Ανατολή, δεδομένου ότι στα νέα μέλη συγκαταλέγεται και το Ιράν, και κάποιοι άλλοι την περαιτέρω ενίσχυση της Κίνας και της Ρωσίας.

Σίγουρα η επικείμενη προσχώρηση της Σαουδικής Αραβίας θα ενισχύσει οικονομικά τη συμμαχία των BRICS χάρη στον πετρελαϊκό πλούτο της αλλά είναι μάλλον υπερβολές, προς το παρόν τουλάχιστον, οι εκτιμήσεις για ανατροπές στην παγκόσμια τάξη πραγμάτων. Η διεύρυνση που αποφάσισαν την περασμένη εβδομάδα οι χώρες BRICS προσκαλώντας επίσης τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, την Αίγυπτο, την Αργεντινή και την Αιθιοπία ήταν αναμενόμενο να προκαλέσει μεγαλύτερη αίσθηση από όση θα περίμενε και επειδή συνέπεσε χρονικά με την επιτυχημένη αποστολή διαστημόπλοιου της Ινδίας στη Σελήνη. Η σύνοδος των χωρών BRICS στο Γιοχάνεσμπουργκ περιορίστηκε, όμως, κατά κύριο λόγο στη διεύρυνση του μετώπου του παγκόσμιου Νότου, που αναμφίβολα θα διευκολύνει την προώθηση των αιτημάτων τους σε διεθνή forum. Αφησε για πολύ αργότερα, άγνωστο για πόσο, το πλέον φιλόδοξο σχέδιό τους: τη δημιουργία ενιαίου νομίσματος ικανού να ανταγωνιστεί το δολάριο και να περιορίσει την ηγεμονία του αμερικανικού νομίσματος στο παγκόσμιο εμπόριο.

Τα υφιστάμενα μέλη των BRICS, Κίνα, Ρωσία, Βραζιλία, Ινδία και Νότιος Αφρική, επιχειρούν με τις μεταξύ τους διμερείς συμφωνίες μια μερική απεξάρτηση των εμπορικών συναλλαγών τους από το δολάριο, καθώς διεκπεραιώνουν μέρος τους με τα δικά τους νομίσματα. Από την αρχή της συνόδου, ο υπουργός Οικονομικών της Νοτίου Αφρικής έθεσε το όραμα ενός ενιαίου νομίσματος σε ρεαλιστική βάση, υπογραμμίζοντας ότι κάτι τέτοιο θα προϋπέθετε κοινή κεντρική τράπεζα, ενοποίηση δημοσιονομικής πολιτικής και σύγκλιση μακροοικονομικών μεγεθών. Εν ολίγοις, το μεγαλεπήβολο όραμα των BRICS για ανατροπή της παγκόσμιας οικονομικής τάξης πραγμάτων έχει πολλά προαπαιτούμενα, που χρειάζονται χρόνο και συναίνεση για να δρομολογηθούν.

Παράλληλα, συνεπάγονται απώλεια της νομισματικής ανεξαρτησίας των χωρών, κάποιες εκ των οποίων δεν θα ήθελαν να εγκαταλείψουν τις διμερείς συναλλαγές τους στο νόμισμά τους ή στο νόμισμα κάποιας γειτονικής χώρας που δεν ανήκει στις BRICS. Η ίδια η Κίνα, άλλωστε, που ηγήθηκε του σχεδίου διεύρυνσης των BRICS, επιδιώκει συστηματικά την αναβάθμιση του διεθνούς ρόλου του γουάν, ενώ κάποιοι εκ των εταίρων της εκφράζουν φόβους πως θέλει να επιβάλει το δικό της νόμισμα στη συμμαχία. Τη συζήτηση έκλεισε, προς το παρόν βεβαίως, ο Ινδός υπουργός Πετρελαίου, Σινγκ Πιούρι, όταν τόνισε πως το υφιστάμενο διεθνές σύστημα πληρωμών λειτουργεί επί πάρα πολλά χρόνια και «το δολάριο θα παραμείνει για πολύ ακόμη το νόμισμα των διεθνών συναλλαγών, αφού δεν είναι εύκολο να αντικατασταθεί».

Το όραμά τους για ανατροπή της παγκόσμιας ισορροπίας δυνάμεων έχει πολλά προαπαιτούμενα, που χρειάζονται χρόνο και συναίνεση για να δρομολογηθούν.

Οι μάχες εντός της συμμαχίας και η έλλειψη κοινής στάσης σε διεθνή ζητήματα.

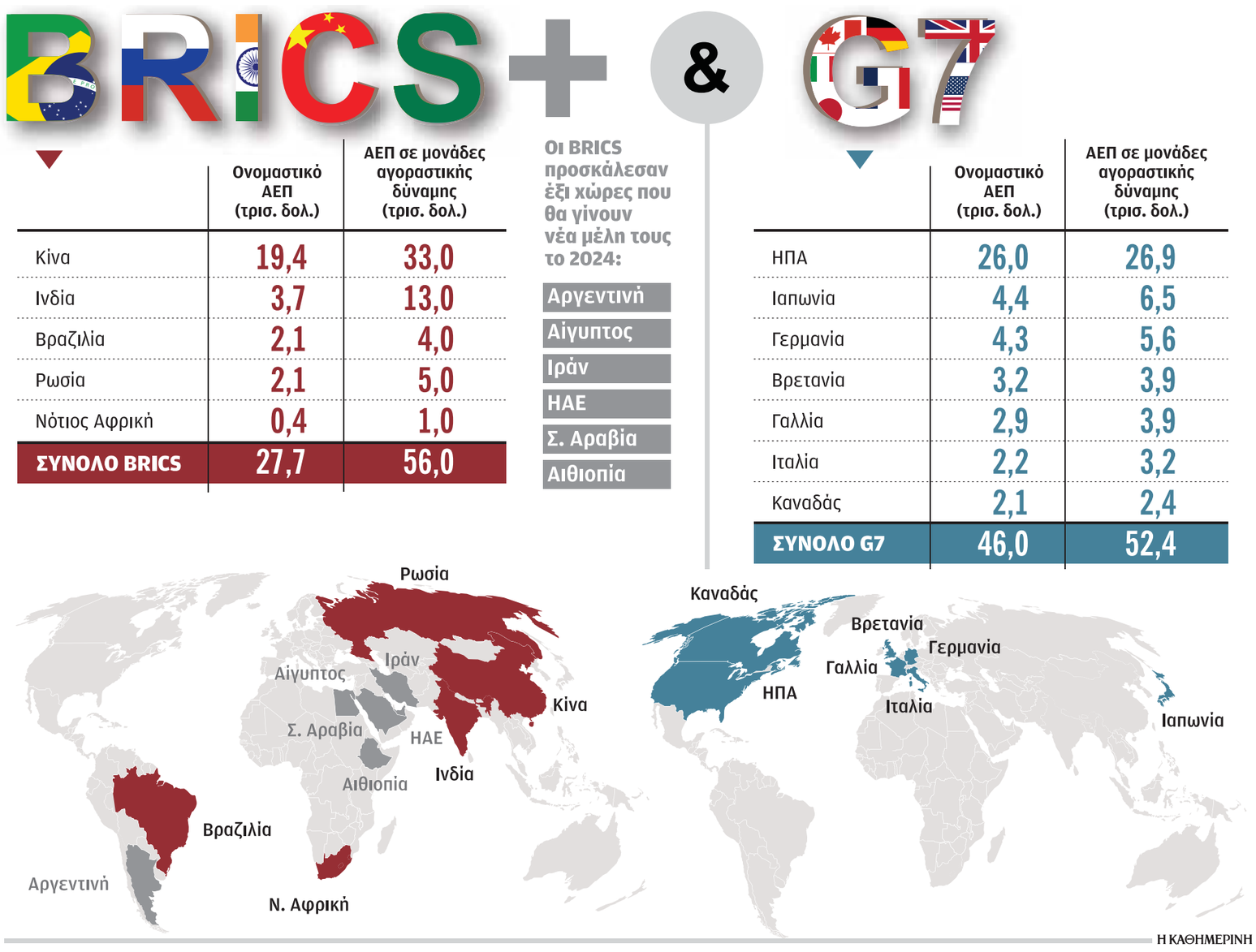

	Ονομαστικό ΑΕΠ (τρισ. δολ.)	ΑΕΠ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (τρισ. δολ.)
Κίνα	19,4	33,0
Ινδία	3,7	13,0
Βραζιλία	2,1	4,0
Ρωσία	2,1	5,0
Νότιος Αφρική	0,4	1,0
ΣΥΝΟΛΟ BRICS	27,7	56,0

Οι BRICS προσκάλεσαν έξι χώρες που θα γίνουν νέα μέλη τους το 2024:

- Αργεντινή
- Αίγυπτος
- Ιράν
- ΗΑΕ
- Σ. Αραβία
- Αιθιοπία

	Ονομαστικό ΑΕΠ (τρισ. δολ.)	ΑΕΠ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (τρισ. δολ.)
ΗΠΑ	26,0	26,9
Ιαπωνία	4,4	6,5
Γερμανία	4,3	5,6
Βρετανία	3,2	3,9
Γαλλία	2,9	3,9
Ιταλία	2,2	3,2
Καναδάς	2,1	2,4
ΣΥΝΟΛΟ G7	46,0	52,4

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οπως υπογραμμίζει, η ιδιότυπη συμμαχία των χωρών του παγκόσμιου Νότου παρουσιάζει περισσότερες φυγόκεντρες δυνάμεις από τις αντίστοιχες στους κόλπους του G7. Ιδιαιτέρως η στρατηγική αντιπαλότητα ανάμεσα στην Κίνα και στην Ινδία δεν παύει να αποδυναμώνει γεωπολιτικά τις BRICS και να περιορίζει τη συμμαχία τους στην εμπορική της διάσταση και μόνον. Οπως τονίζει, παρά τις διαφορετικές προσεγγίσεις τους στο ακανθώδες θέμα των προσωπικών δεδομένων και της προστασίας τους, η Ε.Ε. και οι ΗΠΑ συνεργάστηκαν για να συντονίσουν τις ψηφιακές οικονομίες τους μέσω συμφωνιών ανταλλαγής δεδομένων. Στην περίπτωση των BRICS, συνέβη το ακριβώς αντίθετο και αιτία ήταν η αντιπαλότητα ανάμεσα στην Κίνα και στην Ινδία. Το 2020, η Ινδία προχώρησε μονομερώς σε απαγόρευση 59 ψηφιακών εφαρμογών της Κίνας, μεταξύ των οποίων και οι ιδιαιτέρως δημοφιλείς παγκοσμίως TikTok και WeChat, τις οποίες χαρακτήρισε απειλή για την εθνική της ασφάλεια.

Ο εν λόγω αρθρογράφος διαπιστώνει, άλλωστε, μια έλλειψη ενός συνεκτικού σχεδίου των BRICS που θα μπορούσε να υποκαταστήσει κατά κάποιον τρόπο τον ηγεμονικό ρόλο των ΗΠΑ στους διεθνείς πιστωτικούς οργανισμούς και τον ασφυκτικό έλεγχο που ασκούν οι πλούσιες χώρες της Δύσης στο ΔΝΤ και στην Παγκόσμια Τράπεζα. Οπως υπογραμμίζει, κάθε φορά που πρέπει να διορισθεί νέος επικεφαλής σε κάποιο από αυτά τα ιδρύματα του Μπρέτον Γουντς, Ευρωπαίοι και Αμερικανοί κατορθώνουν να διασφαλίσουν τη θέση σε υποψήφιο της αρεσκείας τους. Αυτό όμως οφείλεται εν πολλοίς και στην αδυναμία που έχουν έως τώρα επιδείξει οι χώρες του παγκόσμιου Νότου στο να παρουσιάσουν αξιόπιστο υποψήφιο κοινής αποδοχής, ικανό να ανταγωνιστεί τους υποψηφίους των πλούσιων χωρών. Και βέβαια, ούτε η Κίνα ούτε η Ινδία μπόρεσαν ποτέ να παρουσιάσουν έναν αξιόπιστο υποψήφιο για επικεφαλής ενός εκ των δύο θεσμών. Οπως επισημαίνει ο Αλαν Μπίτι, ακόμη και ο Ατζάι Μπάνγκα, που είναι σήμερα επικεφαλής της Παγκόσμιας Τράπεζας, γεννήθηκε στην Ινδία αλλά είναι Αμερικανός πολίτης και την υποψηφιότητά του πρότεινε ο Τζο Μπάιντεν. Και αυτό γιατί δύσκολα μπορεί να υπάρξει αρκετή εμπιστοσύνη ανάμεσα στο Πεκίνο και στο Νέο Δελχί, ώστε να συσπειρωθούν πίσω από κάποιον κοινό υποψήφιο.

Η αντιπαλότητα Κίνας - Ινδίας

Η οικονομική αναβάθμιση που θα επιφέρει στις BRICS ο πετρελαϊκός πλούτος της Σαουδικής Αραβίας είναι αδιαμφισβήτητη, αλλά η διεύρυνση μιας συμμαχίας δεν την καθιστά αυτομάτως πιο ισχυρή. Προπαντός δεν την καθιστά αυτομάτως τόσο ισχυρή ώστε να αναδιατάξει την παγκόσμια ισορροπία δυνάμεων. Οπως επισημαίνουν οικονομικοί και πολιτικοί αναλυτές, πρέπει να συνηγορήσουν και άλλοι παράγοντες, γι' αυτό και οι προβλέψεις περί επικείμενων τεκτονικών αλλαγών στην παγκόσμια σκηνή αποτελούν τουλάχιστον υπερβολή. Η ιδιότυπη συμμαχία των BRICS ήταν και παραμένει γεωπολιτικά διχασμένη και δύσκολα θα καταλήξει σε κοινή στάση απέναντι σε διεθνή ζητήματα.

Ο Αλαν Μπίτι, αρθρογράφος των Financial Times, επισημαίνει πως για την ενίσχυση μιας συμμαχίας αναγκαία προϋπόθεση είναι πρωτίστως η διαμόρφωση συναίνεσης στο εσωτερικό της.

Κοινό νόμισμα

Θέτοντας το όραμα ενός κοινού νομίσματος των BRICS σε ρεαλιστικούς όρους, αν και για το απώτερο μέλλον, ο υπουργός Οικονομικών της Νοτίου Αφρικής τόνισε πως «η θέσπιση κοινού νομίσματος προϋποθέτει κοινή κεντρική τράπεζα, που σημαίνει απώλεια της ανεξάρτητης νομισματικής πολιτικής, κάτι για το οποίο νομίζω κανείς μας δεν είναι έτοιμος».

23,3%

του παγκόσμιου ΑΕΠ αντιπροσώπευαν οι BRICS το 2000, σήμερα είναι στο 31,5% και μετά τη διεύρυνση θα φθάσουν στο 36,6%.

Ο στόχος

Ενόψει της προσχώρησης της Αιγύπτου στις BRICS, ο Αιγύπτιος πρόεδρος δήλωσε πως ανυπομονεί να συνεργαστεί με τις χώρες-μέλη της συμμαχίας προκειμένου «να επιτύχουμε από κοινού τους στόχους μας και τη σύσφιγξη της οικονομικής συνεργασίας ανάμεσά μας, ώστε να ακουστεί η φωνή του παγκόσμιου Νότου».

81%

αύξηση έχει σημειώσει η κεφαλαιοποίηση των χρηματιστηρίων των BRICS από το 2009.

Διαβεβαιώσεις

Επιλέγοντας να υπογραμμίσει τη γεωπολιτική διάσταση του εγχειρήματος των BRICS και της διεύρυνσής τους, σε βίντεο από το Κρεμλίνο ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν θέλησε να διαβεβαιώσει τους εταίρους του ότι «θα συνεχίσουμε αυτό που αρχίσαμε, επεκτείνοντας την επιρροή των BRICS στον κόσμο».

Οι επιδιώξεις Ιράν και Αιγύπτου κόντρα στις ΗΠΑ

Αν η Σαουδική Αραβία είναι ο καθοριστικός παράγων σε αυτήν τη διεύρυνση των BRICS, σημαντικό ρόλο, άλλοτε οικονομικό και άλλοτε γεωπολιτικό, διαδραματίζουν και ορισμένα άλλα από τα νέα μέλη της συμμαχίας. Μολονότι δεν ήταν λίγες οι δηλώσεις αξιωματούχων των BRICS πως η συσπείρωσή τους δεν αποτελεί συμμαχία εχθρική προς τη Δύση, ορισμένα από τα νέα μέλη της ενισχύουν τον αντιδυτικό χαρακτήρα της και υπογραμμίζουν την πρόθεση του λεγόμενου παγκόσμιου Νότου να περιορίσει την αμερικανική επιρροή.

Το Ιράν, πρωτίστως, με την προσχώρηση στις BRICS επιδιώκει σύσφιγξη των οικονομικών αλλά και πολιτικών δεσμών του με τις χώρες που δεν πρόσκεινται στη Δύση, προκειμένου να βρει διέξοδο στην οικονομική και πολιτική του απομόνωση. Μολονότι έχει στο υπέδαφός του τα δεύτερα σε μέγεθος εξακριβωμένα αποθέματα φυσικού αερίου στον κόσμο και το ένα τέταρτο των αποθεμάτων πετρελαίου στη Μέση Ανατολή, οι κυρώσεις που του έχει επιβάλει επί δεκαετίες η Ουάσιγκτον το έχουν φέρει σε ιδιαιτέρως δυσχερή θέση. Η οικονομία του κατέχει την 22η δεύτερη θέση στον κόσμο και ανέρχεται περίπου σε 2 τρισ. δολ. αλλά πλήττεται από μακροχρόνια στασιμότητα και πληθωρισμό, ενώ ο κυριότερος κλάδος του, ο πετρελαϊκός, πάσχει από έλλειψη επενδύσεων και απηρχαιωμένες υποδομές που μειώνουν δραματικά την παραγωγικότητά του.

Η Τεχεράνη αναζητεί διέξοδο από την οικονομική και πολιτική της απομόνωση.

Εχει, ωστόσο, βρει διέξοδο στην Κίνα, στην οποία εξάγει φθηνά το πετρέλαιό του, και γενικότερα στις εμπορικές του συναλλαγές με τα έως τώρα μέλη των BRICS που μέσα στο τελευταίο έτος έχουν σημειώσει αύξηση 14%, φτάνοντας στα 38,43 δισ. δολάρια.

Την ίδια στιγμή, η Αίγυπτος, μόνιμη σύμμαχος των ΗΠΑ από τις οποίες λαμβάνει, άλλωστε, οικονομική βοήθεια, έχει κίνητρο να μειώσει την εξάρτησή της από το δολάριο καθώς ο πόλεμος στην Ουκρανία και οι κυρώσεις που επέβαλε η Ουάσιγκτον στη Ρωσία είχαν άμεσο αντίκτυπο στην αιγυπτιακή οικονομία.

Δεδομένων των στενών δεσμών που διατηρεί με τη Ρωσία, οι επενδυτές απέσυραν δισεκατομμύρια δολάρια από την Αίγυπτο, ενώ η χώρα βυθίστηκε στην οικονομική κρίση όταν εκτοξεύθηκαν οι τιμές των καυσίμων και των σιτηρών που εισάγει. Με τις εκροές συναλλάγματος η χώρα αντιμετώπισε έλλειψη δολαρίων, που δυσχέραιναν εξαιρετικά την αποπληρωμή του χρέους της και την εξώθησαν σε ραγδαία υποτίμηση του νομίσματός της. Μολονότι πρόκειται για τη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Αφρικής, το αποτέλεσμα ήταν η περαιτέρω επιδείνωση του ήδη χαμηλού βιοτικού επιπέδου των Αιγυπτίων.

Με την προσχώρησή της στις BRICS, θα έχει τη δυνατότητα να διευρύνει το εμπόριό της στο δικό της νόμισμα πέραν των όσων διμερών εμπορικών συναλλαγών έχει ήδη με ορισμένα μέλη της συμμαχίας. Πιθανόν να προσελκύσει επενδύσεις από τους νέους εταίρους της, με τους οποίους έχει έτσι κι αλλιώς σημαντικές εμπορικές σχέσεις και ιδιαιτέρως με την Κίνα.

pwc
Κάνε το επόμενο βήμα στην καριέρα σου
Γίνε επαγγελματίας Coach & Mentor
Μάθετε περισσότερα και εγγραφείτε

Στη Μαγιόρκα διώχνουν τους ξένους τουρίστες με ταμπέλες για τσούχτρες

Με τον υπερτουρισμό να εξελίσσεται σε πονοκέφαλο για τους δημοφιλέστερους προορισμούς της Ευρώπης, κάτοικοι και Αρχές αναζητούν τρόπους να φέρουν την τουριστική ανάπτυξη και την καθημερινότητα των ντόπιων σε μια ισορροπία. Και ενώ στη Βενετία οι Αρχές άρχισαν να επιβάλλουν χρεώσεις για την είσοδο στην πόλη, στη Μαγιόρκα, οι κάτοικοι ακολουθούν μια διαφορετική τακτική για να αποθαρρύνουν τους τουρίστες. Η ομάδα ακτιβιστών Caterva αναρτά στις πιο δημοφιλείς παραλίες του νησιού ταμπέλες, που προειδοποιούν τους τουρίστες και τους μη εξοικειωμένους με αυτές για «επικίνδυνες τσούχτρες», «πτώση βράχων», «απαγόρευση του κολυμπιού» ή μακράς διαρκείας πεζοπορία για την πρόσβαση στη θάλασσα. Όμως, κάτω από αυτές τις προειδοποιήσεις, που είναι γραμμένες στα αγγλικά, οι ντόπιοι μπορούν να διαβάσουν διαφορετικά μηνύματα, που απευθύνονται μόνο σε αυτούς. Γραμμένα με πιο μικρά γράμματα, στα καταλανικά, διευκρινίζουν ότι «το πρόβλημα δεν είναι οι πτώσεις βράχων, αλλά ο μαζικός τουρισμός» ή ότι «η παραλία είναι ανοικτή εκτός από τους ξένους και τις τσούχτρες». Πίσω από τη χιουμοριστική πρωτοβουλία κρύβεται η οργή των ντόπιων απέναντι στον μαζικό τουρισμό. Το 2022, οι Βαλεαρίδες Νήσοι προσείλκυσαν πάνω από 16 εκατομμύρια επισκέπτες, διότι τον Αύγουστο, ο αριθμός τους στη Μαγιόρκα ξεπέρασε τον πληθυσμό των μονίμων κατοίκων του νησιού. Φέτος, τα νούμερα εκτιμάται πως θα είναι ακόμα υψηλότερα. Κάθε χρόνο, περισσότεροι από 2,3 εκατομμύρια Βρετανοί επισκέπτονται τη Μαγιόρκα, αποτελώντας το ένα τέταρτο της συνολικής τουριστικής κίνησης στο νησί. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, οι παραλίες της Μαγιόρκας μετατρέπονται σε «πεδίο μάχης», όπου ντόπιοι και τουρίστες ανταγωνίζονται για μια ξαπλώστρα ή ένα μέρος να απλώσουν την πετσέτα τους. Και το πρόβλημα δεν περιορίζεται στις παραλίες. Τόσο η Μαγιόρκα όσο και τα άλλα ισπανικά νησιά αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα με τους τουρίστες, οι οποίοι παρεκτρέπονται, συνήθως υπό την επήρεια αλκοόλ. Οι Αρχές έχουν αναγκαστεί να πάρουν μέτρα, όπως για παράδειγμα να περιορίσουν τον αριθμό των αλκοολούχων ποτών για τους τουρίστες στα all inclusive ξενοδοχεία ή να απαγορεύσουν το κάπνισμα στις παραλίες. Οι προτάσεις περιλαμβάνουν τον περιορισμό του αριθμού των ξένων επισκεπτών και πρωτοβουλίες για την καλλιέργεια του υπεύθυνου τουρισμού.

Κάτω από τις προειδοποιήσεις, που είναι γραμμένες στα αγγλικά, οι ντόπιοι μπορούν να διαβάσουν στα καταλανικά ότι «το πρόβλημα δεν είναι οι τσούχτρες, αλλά ο μαζικός τουρισμός».

Βέβαια, υπάρχει και ο αντίλογος, επειδή κάποιοι θεωρούν ότι οι πινακίδες των ακτιβιστών πλήττουν την εικόνα του νησιού και δημιουργούν αρνητικά αισθήματα στους ξένους επισκέπτες.

Στα 5 εκατ. δολάρια η μέση αμοιβή των CEO στη Βρετανία το 2022

Οι διευθύνοντες σύμβουλοι των μεγαλύτερων εταιρειών της Βρετανίας είδαν το 2022 τις αποδοχές τους να αυξάνονται περισσότερο από τον πληθωρισμό, αλλά εξακολουθούν να κερδίζουν λιγότερα από ό,τι πριν από την πανδημία. Η μέση αμοιβή για τους επικεφαλής των ομίλων που συναπαρτίζουν τον χρηματιστηριακό δείκτη FTSE 100 αυξήθηκε κατά 16% στα 3,91 εκατ. λίρες (5 εκατ. δολάρια) από το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με έρευνα της δεξαμενής σκέψης High Pay Center (HPC), όπως αναφέρει το moneyreview.gr. Ωστόσο, το ποσό παραμένει χαμηλότερο κατά 70.000 λίρες, συγκριτικά με τις απολαβές του 2017.

Αυξήθηκε κατά 16% και κέρδισαν πέρυσι 118 φορές περισσότερα από τον μέσο εργαζόμενο.

Η ανάλυση έρχεται εν μέσω μιας κρίσης του κόστους ζωής, που ώθησε τους εργαζόμενους σε πολλούς τομείς να προχωρήσουν σε απεργία. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι η HPC είπε ότι οι διευθύνοντες σύμβουλοι κέρδισαν 118 φορές περισσότερα από τον μέσο εργαζόμενο πέρυσι.

Παράλληλα, η έκθεση δημοσιοποιείται μετά την κριτική που ασκήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο, ότι έχει γίνει λιγότερο ελκυστικός τόπος για επιχειρηματική δραστηριότητα και χάνει εταιρείες, που επιλέγουν τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Νοτιοανατολική Ασία. Η διευθύνουσα σύμβουλος του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου, Τζούλια Χόγκιτ, υποστήριξε προ μηνών ότι τα στελέχη των βρετανικών επιχειρήσεων θα πρέπει να αμείβονται περισσότερο, έτσι ώστε να αυξηθούν οι πιθανότητες να παραμείνουν οι εταιρείες στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι οι γυναίκες ηγήθηκαν οκτώ εταιρειών που είναι εισηγμένες στον FTSE 100, το 2022, συγκριτικά με εννέα το 2021. Η μέση αμοιβή για τις γυναίκες επικεφαλής στον δείκτη FTSE 100 ήταν 3,91 εκατ. λίρες, τη στιγμή που ο μέσος όρος των αμοιβών των ανδρών έφτασε τα 3,96 εκατ. λίρες. Τα ανωτέρω δεδομένα δίδονται στη δημοσιότητα, αφότου αποκαλύφθηκε ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο το χάσμα μεταξύ των πλουσιότερων και των φτωχότερων ανθρώπων διευρύνθηκε πρώτη φορά εδώ και 20 χρόνια. Το Ινστιτούτο Δημοσιονομικών Μελετών είχε αναφέρει τον Ιούλιο ότι οι μέσες αποδοχές για τους εργαζόμενους στη βρετανική πρωτεύουσα έχουν αυξηθεί κατά 5% σε 4.400 λίρες, ήτοι 5.646 δολάρια από τον Φεβρουάριο του 2020. Αυτό είναι σχεδόν διπλάσιο από τον εθνικό μέσο όρο του 2,7%.

Τέλος, τις υψηλότερες μισθολογικές αυξήσεις έλαβαν όσοι εργάζονται σε εταιρείες που προσφέρουν υπηρεσίες σε επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών, λογιστικών και νομικών υπηρεσιών, που συγκεντρώνονται στο Λονδίνο.

Στάσιμη το β΄ τρίμηνο η γερμανική οικονομία, καμπανάκι από εταιρείες

Διανύουμε κάποιους περίπλοκους μήνες, λέει ο πρόεδρος της Bundesbank

Η γερμανική οικονομία εξήλθε από την ύφεση, αν και οριακά, όπως δείχνουν τα στοιχεία για το ΑΕΠ του δευτέρου τριμήνου, αλλά οι υποτονικές επιδόσεις της συνεχίζουν να επιβραδύνουν την ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ευρωζώνη. Ειδικότερα, η ανάπτυξη παρέμεινε στάσιμη την τριμηνία Απριλίου - Ιουνίου, επιβεβαιώνοντας τις προβλέψεις των αναλυτών. Τα αίτια είναι η αδύναμη παγκόσμια οικονομία, η οποία μειώνει τις γερμανικές εξαγωγές, η απότομη ύφεση της μεταποίησης και οι πιέσεις τις οποίες δέχονται οι καταναλωτές από την άνοδο του πληθωρισμού και τις επιθετικές αυξήσεις των επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Τα ίδια ισχύουν και για το πώς αποτυπώνεται το αρνητικό κλίμα στην επιχειρηματική εμπιστοσύνη, η οποία δέχθηκε νέο πλήγμα τον Αύγουστο, με τον δείκτη του έγκριτου ινστιτούτου Ifo να υποχωρεί στο 85,7, από 87,4 τον προηγούμενο μήνα, σε επίπεδα χαμηλότερα των προβλέψεων των αναλυτών.

Η Hamburger Hafen διαπίστωσε ότι η απότομη πτώση στους όγκους της ναυτιλίας συνεχίστηκε και το δεύτερο τρίμηνο και προειδοποίησε την περασμένη εβδομάδα πως αναμένει «σημαντική μείωση» των εσόδων στον τομέα της διαχείρισης του συστήματος εφοδιαστικής αλυσίδας στα λιμάνια.

Οι υποτονικές επιδόσεις της οικονομίας στη Γερμανία συνεχίζουν να επιβραδύνουν την ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ευρωζώνη.

Τα στοιχεία ενισχύουν τις ανησυχίες ότι η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης, που τα τελευταία χρόνια αποτελούσε την κινητήρια δύναμή της, αντιμετωπίζει μια παρατεταμένη περίοδο αδυναμίας. Η Γερμανία είναι η μόνη μεγάλη οικονομία που προβλέπεται ότι θα συρρικνωθεί φέτος, διότι οι προοπτικές της είναι δυσοίωνες. Ο πρόεδρος της κεντρικής τράπεζας της Γερμανίας (Bundesbank), Γιοακίμ Νάγκελ, δήλωσε σε συνέντευξή του στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg ότι εφόσον ο πληθωρισμός βρίσκεται ακόμη πάνω από το 5%, είναι «πολύ νωρίς» για να σκέφτεται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να κάνει ένα διάλειμμα στις αυξήσεις επιτοκίων. Ταυτόχρονα, όμως, αντέκρουσε τους ισχυρισμούς ότι η Γερμανία μετατρέπεται για άλλη μία φορά στον «μεγάλο ασθενή της Ευρώπης». «Δεν πρέπει να υποτιμάμε την ικανότητα προσαρμογής της γερμανικής οικονομίας», είπε ο πρόεδρος της Bundesbank. «Ναι, διανύουμε κάποιους, επιτρέψτε μου να πω, περίπλοκους μήνες. Αυτό είναι σίγουρο. Αλλά δεν είμαι πολύ απαισιόδοξος».

Ωστόσο, οι εταιρείες στη Γερμανία κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου, όπως τονίζει το Bloomberg. Η Hamburger Hafen διαπίστωσε ότι η απότομη πτώση στους όγκους της ναυτιλίας συνεχίστηκε και το δεύτερο τρίμηνο και προειδοποίησε την περασμένη εβδομάδα πως αναμένει «σημαντική μείωση» των εσόδων στον τομέα της διαχείρισης του συστήματος εφοδιαστικής αλυσίδας στα λιμάνια. Ο πόλεμος της Ρωσίας στην Ουκρανία, οι γεωπολιτικές εντάσεις, ο πληθωρισμός και τα αυξανόμενα επιτόκια ασκούν πιέσεις στην καταναλωτική και βιομηχανική ζήτηση, εμποδίζοντας την παγκόσμια οικονομική ανάκαμψη, όπως ανέφερε η εταιρεία. Εν τω μεταξύ, τα κέρδη της Siemens ήταν χαμηλότερα των εκτιμήσεων των αναλυτών, διότι η εταιρεία αντιμετώπισε πτώση της ζήτησης στη μονάδα ψηφιακών βιομηχανιών της στην Κίνα. Και η Salzgitter, μία από τις μεγαλύτερες χαλυβουργίες της Ευρώπης, ανακοίνωσε επίσης ασθενέστερα από τα αναμενόμενα αποτελέσματα και εκτίμησε ότι η παραγωγή θα είναι αποδυναμωμένη το δεύτερο εξάμηνο εν συγκρίσει με το πρώτο.

Νωρίτερα αυτή την εβδομάδα, η Bundesbank προέβλεψε ότι η οικονομία πιθανότατα θα μείνει στάσιμη και αυτό το τρίμηνο, διότι τα υψηλά επιτόκια και η ήπια παγκόσμια ζήτηση επιβαρύνουν τη μεταποίηση. Ταυτόχρονα, μια ισχυρή αγορά εργασίας, οι μεγάλες αυξήσεις των μισθών και η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού θα βοηθήσουν να τονωθούν οι καταναλωτικές δαπάνες.

Φεύγει οριστικά από τη Ρωσία η Heineken

Την έξοδό της από τη Ρωσία ολοκλήρωσε η Heineken, πουλώντας επτά ζυθοποιίες στη ρωσική εταιρεία συσκευασίας και καταναλωτικών αγαθών Arnest Group, αντί του συμβολικού τιμήματος του ενός ευρώ. Η ολλανδική εταιρεία κατέγραψε ζημίες 300 εκατ. ευρώ, όμως έγινε μία από τις λίγες καταναλωτικές επιχειρήσεις που αποσύρθηκαν επιτυχώς από τη Ρωσία από τότε που η κυβέρνηση του Βλαντιμίρ Πούτιν τροποποίησε τους κανόνες ώστε να κάνει την έξοδο από τη χώρα πιο δύσκολη για τις δυτικές εταιρείες. Η συναλλαγή έχει λάβει όλες τις απαιτούμενες εγκρίσεις, ανακοίνωσε η Heineken, ολοκληρώνοντας μια διαδικασία που ξεκίνησε πέρυσι τον Μάρτιο. Σύμφωνα με τα όσα έγιναν γνωστά, δεν υπάρχει δικαίωμα επαναγοράς ή επιστροφής της Heineken στη Ρωσία. Πάντως, η εταιρεία διαβεβαιώνει ότι η απόσυρσή της από τη χώρα και οι σχετικές ζημίες θα έχουν «αμελητέο αντίκτυπο» στα κέρδη της ανά μετοχή, με αποτέλεσμα οι προβλέψεις της για ολόκληρο το οικονομικό έτος να μην αλλάζουν.

Πούλησε επτά ζυθοποιίες έναντι ενός ευρώ στη ρωσική εταιρεία συσκευασίας και καταναλωτικών αγαθών Arnest Group.

Η Heineken υφίστατο πιέσεις από τους καταναλωτές να εγκαταλείψει τη Ρωσία, η οποία αντιπροσώπευε το 2% των παγκόσμιων πωλήσεών της, και είχε δηλώσει την πρόθεσή της να το κάνει εδώ και τουλάχιστον ένα χρόνο.

Τους τελευταίους μήνες οι προσπάθειες μεγάλων εταιρειών καταναλωτικών ειδών από τη Δύση να αποχωρήσουν από τη Ρωσία δυσχεραίνονται, διότι ο πρόεδρος της χώρας υπέγραψε τον Απρίλιο ένα διάταγμα που επιτρέπει τον προσωρινό κρατικό έλεγχο των περιουσιακών στοιχείων εταιρειών ή ατόμων από μη φιλικά κράτη. Η επιτυχημένη αποχώρηση της Heineken έρχεται σε αντίθεση με την αντίπαλη Carlsberg, η οποία είδε τα σχέδιά της να πουλήσει τις δραστηριότητές της στη χώρα να ανατρέπονται λόγω της κατάσχεσης των περιουσιακών στοιχείων της από τη ρωσική κυβέρνηση τον Ιούλιο. Εν τω μεταξύ, η Anheuser-Busch InBev συνεχίζει να διατηρεί συμμετοχή σε μια ρωσική εταιρεία μπίρας. Η Heineken υφίστατο πιέσεις από τους καταναλωτές να εγκαταλείψει τη Ρωσία, η οποία αντιπροσώπευε περίπου το 2% των παγκόσμιων πωλήσεών της, και είχε δηλώσει την πρόθεσή της να το κάνει εδώ και τουλάχιστον ένα χρόνο. Τον Απρίλιο ανακοίνωσε ότι είχε υποβάλει αίτημα στη ρωσική κυβέρνηση να εγκρίνει την πώληση των δραστηριοτήτων της. Προηγουμένως είχε προχωρήσει σε διαγραφές αξιών ύψους 210 εκατ. ευρώ που σχετίζονται με τις δραστηριότητές της στη Ρωσία. Στο πλαίσιο της συμφωνίας που έκλεισε, ο νέος ιδιοκτήτης δεν θα έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το εμπορικό σήμα της Heineken στη Ρωσία, ενώ και η μάρκα Amstel θα αφαιρεθεί από την αγορά. «Η πρόθεσή μας ήταν να απομακρύνουμε όσο το δυνατόν περισσότερα διεθνή εμπορικά σήματα, επομένως είμαστε πολύ χαρούμενοι που η μάρκα Amstel, το δεύτερο μεγαλύτερο από όσα διαθέτουμε, αποσύρεται», είπε ο επικεφαλής της Heineken, Ντολφ βαν ντεν Μπρινκ. Η Heineken είχε περίπου 1.800 υπαλλήλους στη Ρωσία και η Arnest θα εγγυηθεί τις θέσεις τους για τα επόμενα τρία χρόνια, όπως έκανε γνωστό η Heineken. Η νέα ιδιοκτήτρια θα αναλάβει επίσης χρέη περίπου 100 εκατ. ευρώ, που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της Heineken και οι οποίες, σύμφωνα με την ίδια, εμφάνισαν ζημίες τα έξι από τα τελευταία οκτώ χρόνια.

B-start
Κάνε καλή αρχή με Business Start
Ισχύουν όροι | Cyta Business Call Center 150
Ολοκληρωμένες Λύσεις για νέες επιχειρήσεις
Σταθερή | Ίντερνετ | Υπηρεσία Cloud | Κινητή
Δωρεάν εγκατάσταση και πολλά προνόμια
Μέχρι 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες
cyta business
Μαζί από την αρχή

Η Κίνα απαγόρευσε την εισαγωγή ψαριών από την Ιαπωνία

Την τεράστια αγορά θαλασσινών της Κίνας έχει θέσει στο στόχαστρό της η Ρωσία, προκειμένου να μετριάσει το κόστος από τις κυρώσεις που της έχουν επιβληθεί από τις Ηνωμένες Πολιτείες και τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ενωσης εξαιτίας της εισβολής της στην Ουκρανία. Μια επιπλέον ευκαιρία τής δίνεται μετά την απαγόρευση από το Πεκίνο των ιαπωνικών εισαγωγών εξαιτίας της ιδιαιτέρως αμφιλεγόμενης αποδέσμευσης από τη χώρα των επεξεργασμένων πυρηνικών λυμάτων από την καταστροφή της Φουκουσίμα στα ύδατα του ωκεανού. «Η κινεζική αγορά αποτελεί,

Οι εισαγωγές θαλασσινών της Κίνας κατά το έτος 2020 ανέρχονταν με κριτήριο την αξία τους σε 15,3 δισ. δολάρια.

γενικά μιλώντας, μια καλή ευκαιρία για τα ρωσικά ψάρια και θαλασσινά. Ελπίζουμε να αυξήσουμε τον αριθμό των πιστοποιημένων ρωσικών εταιρειών και πλοίων, τον όγκο των προϊόντων και την γκάμα τους», δήλωσε εκπρόσωπος από τον Ροσελκοζναντζόρ, αρμόδιο φορέα της Ρωσίας στο πεδίο της εποπτείας της ασφάλειας τροφίμων, μιλώντας στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Ρόιτερς. Η Κίνα, η οποία λογίζεται ως μία από τις κορυφαίες εισαγωγείς θαλασσινών στον κόσμο, είχε απαγορεύσει όλες τις εισαγωγές ιαπωνικών θαλασσινών μετά την απελευθέρωση των επεξεργασμένων λυμάτων από την προηγούμενη Πέμπτη και μετά. Οπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, είναι σημαντικό να «προστατευθεί η υγεία των Κινέζων καταναλωτών και να υπάρχουν εχέγγυα για την ασφάλεια των εισαγόμενων τροφίμων».

Η ιαπωνική κυβέρνηση, από τη δική της πλευρά, όπως αναφέρουν σε δημοσιεύματά τους το Insider και το moneyreview.gr, ισχυρίστηκε ότι όφειλε να απελευθερώσει τα επεξεργασμένα λύματα, διότι οι δικές της δεξαμενές αποθήκευσης είναι γεμάτες, ενώ χαρακτήρισε την απόρριψη ασφαλή. Ο Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας έχει, συν τοις άλλοις, εγγυηθεί για την ασφάλεια της διαδικασίας. Πέραν τούτου, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Ρωσία είναι ήδη μία από τις μεγαλύτερες προμηθεύτριες θαλασσινών με αποδέκτρια την Κίνα, σύμφωνα με το Ρόιτερς. Η εποπτική αρχή Ροσελκοζναντζόρ είχε δηλώσει τον Ιούλιο ότι 894 ρωσικές εταιρείες έχουν άδεια να εξάγουν θαλασσινά στην Κίνα. Συνολικά, οι εισαγωγές θαλασσινών της Κίνας κατά το έτος 2020 ανέρχονταν με κριτήριο την αξία τους σε 15,3 δισ. δολάρια. Υπό το πρίσμα αυτό σήμερα διαφαίνονται ακόμη περισσότερες ευκαιρίες για τη Ρωσία όσον αφορά τις εξαγωγές θαλασσινών και αλιευμάτων, διότι η χώρα αποφασίζει και πράττει με τη δαμόκλειο σπάθη των σαρωτικών κυρώσεων και του μποϊκοτάζ πάνω από το κεφάλι της. Πάντως, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι κυρώσεις των ΗΠΑ και της Ε.Ε. κατά της Ρωσίας εξαιτίας της εισβολής της στην Ουκρανία δεν αφορούν τα τρόφιμα.

Το παρελθόν έτος, η Ρωσία είχε εξαγάγει 2,3 εκατ. τόνους θαλάσσιων προϊόντων, αξίας περίπου 6,1 δισ. δολαρίων. Το ήμισυ από το σύνολο των ψαριών και των θαλασσινών της είχε κατευθυνθεί προς την Κίνα, καθώς και τη Νότια Κορέα, αλλά και την Ιαπωνία. Αξίζει, τέλος, να αναφερθεί ότι και στη Νότια Κορέα εκφράζονται προβληματισμοί για την ασφάλεια των θαλασσινών λόγω της απόρριψης αποβλήτων από το δυστύχημα της Φουκουσίμα στον ωκεανό.

Μη αναστρέψιμα στο άμεσο μέλλον τα υψηλά δημόσια χρέη

«Καμπανάκι» για τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσουν οι αναπτυσσόμενες χώρες

Τα διογκωμένα χρέη των κυβερνήσεων και η αύξηση των επιτοκίων που αυτά συνεπάγονται ήρθαν για να μείνουν, προειδοποιεί μελέτη που παρουσιάστηκε στο ετήσιο συμπόσιο των κεντρικών τραπεζών, που πραγματοποιεί κάθε χρόνο στο Τζάκσον Χολ η Federal Reserve. «Τα υψηλά δημόσια χρέη δεν πρόκειται να μειωθούν σημαντικά στο ορατό μέλλον», γράφουν στη μελέτη ο οικονομολόγος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου Σέρκαν Αρσλαναλπ και ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας, Μπέρκλεϊ, Μπάρι Αϊχενγκριν. «Οι χώρες θα πρέπει να ζήσουν με αυτή τη νέα πραγματικότητα σαν ένα ημιμόνιμο καθεστώς».

Για τις ΗΠΑ και άλλες χώρες με υψηλή πιστοληπτική αξιολόγηση, αυτό αναμένεται να είναι διαχειρίσιμο, με δεδομένο ότι το χρέος τους αντιμετωπίζεται σαν ασφαλές περιουσιακό στοιχείο και άρα συναντά υψηλή ζήτηση από δημόσιους οργανισμούς όπως είναι οι κεντρικές τράπεζες, αλλά και από ιδιώτες επενδυτές. Ωστόσο, οι αναπτυσσόμενες χώρες θα αντιμετωπίσουν περισσότερες δυσκολίες, με τους οικονομολόγους να προειδοποιούν πως η αναδιάρθρωση χρέους πιθανότατα θα είναι απαραίτητη σε πολλές περιπτώσεις. Το άρθρο εξετάζει διάφορους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να μειωθεί το χρέος, αλλά καταλήγει ότι αυτοί είναι απίθανο να γίνουν πραγματικότητα. Οι διχασμένες κυβερνήσεις θα δυσκολευτούν να μειώσουν τις δαπάνες και να ενισχύσουν τους φόρους, ειδικά σε μια περίοδο αργής οικονομικής ανάπτυξης. Η μείωση του χρέους μέσω του πληθωρισμού επίσης δεν θα λειτουργήσει, εκτός και εάν η αύξηση του πληθωρισμού είναι τόσο σημαντική ώστε να φτάσει σε αιφνιδιαστικά επίπεδα.

Οσο για τα επιτόκια, αυτά είναι πιο πιθανό να κινηθούν υψηλότερα παρά χαμηλότερα. «Είναι δύσκολο να προβλέψουμε ότι τα επιτόκια θα πέσουν

Για τις ΗΠΑ και άλλες χώρες με υψηλή πιστοληπτική αξιολόγηση, τα υψηλά δημόσια χρέη αναμένεται να είναι διαχειρίσιμα, με δεδομένο ότι το χρέος τους αντιμετωπίζεται σαν ασφαλές περιουσιακό στοιχείο και άρα συναντά υψηλή ζήτηση από δημόσιους οργανισμούς, όπως είναι οι κεντρικές τράπεζες, αλλά και από ιδιώτες επενδυτές.

Μελέτη που παρουσιάστηκε στο ετήσιο συμπόσιο των κεντρικών τραπεζών προειδοποιεί ότι η αναδιάρθρωση χρέους πιθανότατα θα είναι απαραίτητη σε πολλές περιπτώσεις.

ακόμη χαμηλότερα και υπάρχουν καλοί λόγοι για να πιστέψουμε ότι μπορεί τώρα να αρχίσουν να ανεβαίνουν», έγραψαν οι Αρσλαναλπ και Αϊχενγκριν. Ενας από τους λόγους αυτούς είναι τα υψηλά επίπεδα των δημόσιων χρεών.

Οι οικονομολόγοι εκτιμούν ότι η ζήτηση για ασφαλή περιουσιακά στοιχεία από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές θα αυξηθεί περίπου κατά 2 τρισ. δολάρια έως το 2026. Περαιτέρω αύξηση έως και 1,9 τρισ. δολάρια αναμένεται από τις κεντρικές τράπεζες των αναδυόμενων αγορών.

Η προσφορά assets από τις ΗΠΑ, τη Γερμανία και άλλες χώρες υψηλής αξιολόγησης, όμως, καθώς και από πιστωτές χαμηλότερου αξιόχρεου, όπως είναι η Ιαπωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο, προβλέπεται ακόμη μεγαλύτερη, κάτι που αναμένεται να ενισχύσει τα επιτόκια. Οι οικονομολόγοι προειδοποιούν πως χώρες όπως οι ΗΠΑ δεν μπορούν να θεωρήσουν δεδομένο ότι θα εξακολουθήσουν να έχουν την ιδιότητα του κορυφαίου πιστωτή, αλλά «πρέπει να φροντίσουν να αποφύγουν ενέργειες που κάνουν τα ασφαλή περιουσιακά τους στοιχεία να επαναξιολογηθούν ως μη ασφαλή».

Αυτό τον μήνα, άλλωστε, η Fitch Ratings υποβάθμισε την άριστη πιστοληπτική αξιολόγηση ΑΑΑ των ΗΠΑ, επικαλούμενη το υψηλό και αυξανόμενο χρέος της χώρας και τις επαναλαμβανόμενες αντιπαραθέσεις στην Ουάσιγκτον σχετικά με το ανώτατο όριο χρέους. Αυτό σημαίνει ότι μόνον ένας από τους τρεις κορυφαίους οίκους αξιολόγησης, η Moody's, βαθμολογεί πλέον το χρέος των ΗΠΑ στο ΑΑΑ.

Αλλες ανεπτυγμένες χώρες με χαμηλότερες αξιολογήσεις, όπως η Ιταλία, θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν δυσκολίες, καθώς οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες μειώνουν τις θέσεις τους σε κρατικά ομόλογα μέσω της ποσοτικής σύσφιγξης, προειδοποίησαν οι Αρσλαναλπ και Αϊχενγκριν.

Τις μεγαλύτερες πιέσεις, πάντως, αναμένεται να βιώσουν οι αναπτυσσόμενες χώρες, όπου μια γρήγορη λύση στα προβλήματά τους φαίνεται απίθανη, με δεδομένο ότι πλέον εμπλέκονται περισσότεροι πιστωτές από ό,τι στο παρελθόν.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ (Δ.Υ.Α.Κ)

ΕΝΤΥΠΟ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΕΝΗΣ ΘΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι εργοδότες μπορούν να προωθήσουν ηλεκτρονικά την κενή τους θέση στο www.pescps.dl.mlsi.gov.cy (κατόπιν έγκρισης από την ΔΥΑ)

ΟΝΟΜΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ: Αντρέας Σάββα
ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΑΜΕ): 1388049
ΑΡ. ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΑΥΤ. ΕΡΓΟΔΟΤΗ (Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ΑΜΕ): 995269
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Διαγόρα 4 1097 Λευκωσία
ΤΑΧ. ΤΟΜΕΑΣ: 1097, ΑΡ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ: 22610100, ΑΡ. ΦΑΞ: -
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ (email): sushitimenicosia@gmail.com
Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΑΠΟ: Αντρέας Σάββα
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ: Manager/Sushi chef

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΚΕΝΗΣ ΘΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΣΗΣ: Kitchen Assistant / Host
ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ: 1 (ένα)
ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΟΡΦΩΣΗΣ: Bachelor Hospitality
ΗΜΕΡ. ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗΣΗΣ: 01/08/23
ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ: Sushi maker, Stock managemen, Polite, personal hygiene, hosting
ΑΚΡΙΒΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ/ΕΥΘΥΝΕΣ: Sushi making, stock, cleaning hosting, orders, preparation, scallery
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΠΕΙΡΑ (μήνες/χρόνια): -
ΤΥΠΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΟΥ: -
ΩΡΑΡΙΟ: 11:00-15:00 & 19:00-23:00
ΥΠΕΡΩΡΙΑ: ΝΑΙ: - ΟΧΙ: ✔
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΠΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Διαγόρου 4, 1097, Λευκωσία
ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: 8
ΜΕΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: 5
ΜΗΝΙΑΙΟΣ ΜΙΣΘΟΣ (ΜΙΚΤΟΣ) ΑΠΟ: €650 μέχρι €850
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ:
μέχρι 6 μήνες: - πάνω από 6 μήνες: ✔

ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ ΝΑ ΠΡΟΣΛΑΒΕΤΕ ΑΤΟΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ: ΝΑΙ: - ΟΧΙ : ✔

ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ ΑΥΤΗ Η ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (www.pescps.dl.mlsi.gov.cy): ΝΑΙ : ✔ ΟΧΙ:-

ΑΝ ΝΑΙ ΕΠΙΛΕΞΕΤΕ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΚΑΤΩ ΤΡΟΠΟΥΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΜΑΖΙ ΣΑΣ: ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΜΕ ΤΟΝ/ΤΗΝ ΑΝΤΡΕΑ ΣΑΒΒΑ ΣΤΟΝ ΑΡ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ:99933688 (ο αρ. τηλεφ. Θα είναι διαθέσιμος στο διαδίκτυο)

ΕΑΝ ΕΧΕΤΕ ΔΗΛΩΣΕΙ ΠΩΣ ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ ΑΥΤΗ Η ΘΕΣΗ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ, ΑΥΤΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΔΙΚΤΥΟ EURES)

ΣΤΗΝ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ:

DETAILS OF VACANCY

TITLE OF VACANCY: Kitchen assistant/host
DESCRIPTION OF VACANCY: Sushi making, preparation, cleaning, kitchen assistant, host
LANGUAGE SKILLS: Greek - English

ADDITIONAL BENEFITS

	YES	NO	SUM DEDUCTED (whenever applicable)
1. 13TH Salary			
2. Bonus			
3. Accommodation provided			
4. Meals included			
5. Travel expenses (to and from Cyprus)			

ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΜΑΖΙ ΣΑΣ:

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ EURES

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ sushitimenicosia@gmail.com
Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ EURES

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΜΕ ΤΟΝ Κον./Κα: ΑΝΤΡΕΑ ΣΑΒΒΑ ΣΤΟΝ ΑΡ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 99933688 (Ο ΑΡ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ ΣΑΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΣ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ EURES)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 19/06/23

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ ΑΠΟ ΚΥΠΡΟ: ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ ΣΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΚΤΗ ΑΥΤΗ Η ΘΕΣΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΤΗΛ. 22403000 ΦΑΞ: 22873170
EMAIL: DLONIC@DL.MLSI.GOV.CY
ΛΕΜΕΣΟΣ: ΤΗΛ. 254827320 ΦΑΞ: 25306526
EMAIL: DLOLIM@DL.MLSI.GOV.CY
ΛΑΡΝΑΚΑ: ΤΗΛ. 24805335 ΦΑΞ: 24305118
EMAIL: DLOLCA@DL.MLSI.GOV.CY
ΠΑΦΟΣ: ΤΗΛ. 26821666 ΦΑΞ: 26821670
EMAIL: DLOPAPHOS@DL.MLSI.GOV.CY
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ: ΤΗΛ. 23812052 ΦΑΞ: 23730465
EMAIL: DLOPAR@DL.MLSI.GOV.CY

GREKO
TELEVISION SERVICES LTD

Με βάση των Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι το 2014, ο αδειούχος τηλεοπτικός οργανισμός Greko Television Services Ltd ανακοινώνει τα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρείας για το έτος που έληξε στις **31 Δεκεμβρίου 2022.**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022

	2022 €	2021 €
Εισοδήματα	**848,945**	**1,429,139**
Άμεσα Έξοδα	(604,280)	(1,242,307)
Μικτό Κέρδος	**244,665**	**186,832**
Έξοδα Πωλήσεων και Διανομής	(7,670)	(7,913)
Έξοδα Διοίκησης	(147,078)	(117,123)
Κέρδος από Εργασίες	**89,917**	**61,796**
Καθαρά Έξοδα Χρηματοδότησης	(789)	(364)
Κέρδος πριν την Φορολογία	**89,128**	**61,432**
Φορολογία	(13,514)	(1,378)
Κέρδος Έτος	**75,614**	**60,054**
Λοιπά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) Έτους	0	0
Συνολικά Έσοδα Έτους	**75,614**	**60,054**

Μονόδρομος η δημοσιονομική πειθαρχία

«Οχι» σε εφησυχασμό, προειδοποιεί ο Γ. Στουρνάρας, χρειάζονται συνεχή πρωτογενή πλεονάσματα για να μειωθεί το χρέος

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Στο 2,3% του ΑΕΠ τοποθετεί ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας τον πήχυ για το απαιτούμενο πρωτογενές πλεόνασμα του 2024, προκειμένου να σφραγισθεί η επιστροφή της χώρας στο ενάρετο δημοσιονομικό μονοπάτι, με συνέχιση της καθοδικής πορείας του χρέους.

Η κυβερνητική πρόβλεψη στο Πρόγραμμα Σταθερότητας δεν απέχει πολύ: θέτει ως στόχο το 2,1% του ΑΕΠ το 2024, 2,3% του ΑΕΠ το 2025 και 2,5% του ΑΕΠ το 2026. Ακόμη, όμως, απέχουμε πολύ από το σημείο αυτό. Για την ακρίβεια, το πρωτογενές αποτέλεσμα πρέπει σχεδόν να τριπλασιαστεί από 0,7% έως 1% του ΑΕΠ, που υπολογίζεται να φτάσει φέτος έως το 2,1%-2,3% το 2024. Αυτό εξηγεί γιατί στην κυβέρνηση προσγειώνουν τις προσδοκίες για μεγάλο πακέτο παροχών στη φετινή ΔΕΘ.

Το πρόγραμμα των φοροελαφρύνσεων βαίνει στο τέλος του, σημειώνουν. Τώρα είναι η ώρα για παρεμβάσεις στην υγεία, την παιδεία, τη δημόσια διοίκηση, καθώς και για τόνωση της αναπτυξιακής πολιτικής. Αλλωστε, μόλις ψηφίσθηκε ο νόμος για την αύξηση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων, την αύξηση του αφορολογήτου για τις οικογένειες με παιδιά και άλλες προεκλογικές υποσχέσεις, κόστους 4,4 δισ. ευρώ την τετραετία.

Η ανάλυση βιωσιμότητας χρέους που δημοσίευσε τον περασμένο Μάιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βασίζεται σε παραδοχή για συνεχή διαρθρωτικά πρωτογενή πλεονάσματα 2,1% του ΑΕΠ, ώστε το χρέος να υποχωρεί σταδιακά (φτάνοντας το 126,1% του ΑΕΠ το 2033), όπως απαιτείται. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Τράπεζας της Ελλάδος, για το 2024 αυτό σημαίνει πρωτογενές πλεόνασμα 2,3% του ΑΕΠ, σε μη κυκλικά προσαρμοσμένη βάση, καθώς η χώρα δεν έχει πλέον παραγωγικό κενό και η ζήτηση ξεπερνάει τις παραγωγικές της δυνατότητες.

Παγίδα η χαλάρωση

Ενόψει της ανάκτησης της επενδυτικής βαθμίδας, ο κ. Στουρνάρας διαμηνύει σε συνομιλητές του ότι κάθε άλλο παρά εφησυχασμός δικαιολογείται, όπως προκύπτει άλλωστε και από την προσεκτική ανάγνωση των αναλύσεων των οίκων αξιολόγησης. Χαρακτηριστικά, ο κ. Ντένις Σεν, επικεφαλής αναλυτής για την Ελλάδα της Scope, που αναβάθμισε στις αρχές του μήνα τη χώρα σε επενδυτική βαθμίδα, εξέφρασε την περασμένη εβδομάδα, μιλώντας στην «Κ», ανησυχία για το ενδεχόμενο επιστροφής σε πιο χαλαρή δημοσιονομική πολιτική, ενώ σε άλλη τοποθέτησή του για την πιθανότητα να επαναληφθούν λάθη του παρελθόντος σημείωσε ότι «η ιστορία τείνει να επαναλαμβάνεται». Κάτι τέτοιο θα το πλήρωνε ακριβά η χώρα σε όρους κόστους δανεισμού από τις αγορές, στις οποίες όλο και περισσότερο θα καταφεύγει στο εξής.

Οπως σημειώνει ο κεντρικός τραπεζίτης σε συνομιλητές του, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η Ελλάδα δεν έχει φτάσει ακόμη τον στόχο των πρωτογενών πλεονασμάτων που απαιτεί η βιωσιμότητα του χρέους. Πρέπει να αποδείξει στους εταίρους της και στις αγορές ότι μπορεί να τον φτάσει και να τον διατηρήσει.

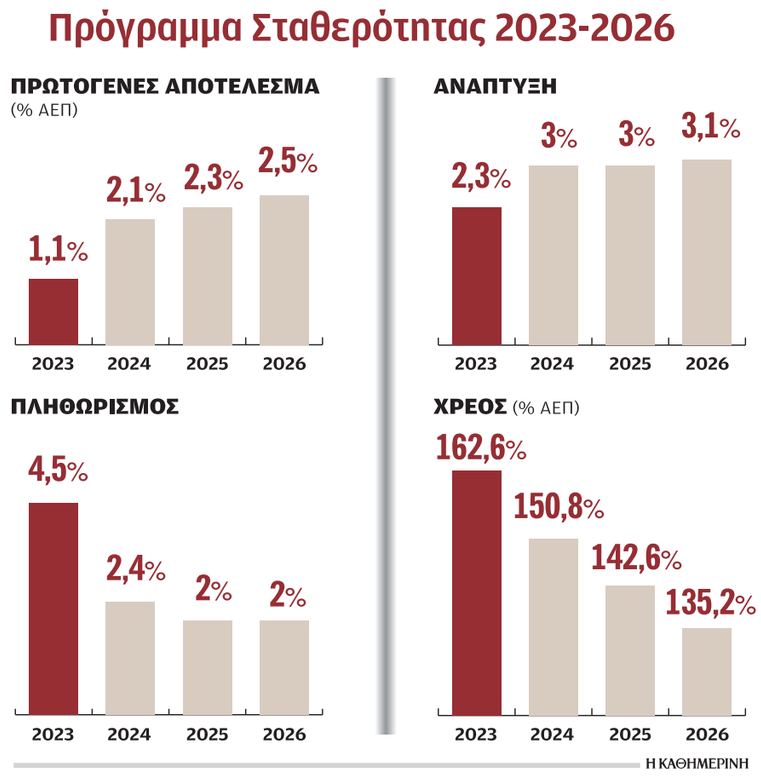

Νέο Σύμφωνο Σταθερότητας

Η πίεση για επιστροφή στη δημοσιονομική πειθαρχία θα γίνει σαφέστερη και εντονότερη από τον προσεχή μήνα, καθώς θα επαναληφθούν οι διαπραγματεύσεις για το νέο Σύμφωνο Σταθερότητας, στο περιθώριο του άτυπου Eurogroup της ισπανικής προεδρίας στις 15 Σεπτεμβρίου, στο Σαντιάγο ντε Κομποστέλα. Εκεί, η Γερμανία αναμένεται να επανέλθει με απαιτήσεις για αυστηρότερους κανόνες αριθμητικής μείωσης του χρέους, έναντι των μεσοπρόθεσμων πλαισίων συμφωνιών με τα κράτη-μέλη, που εισηγείται η Κομισιόν. Η Επιτροπή έχει διαμηνύσει ήδη στις συστάσεις της προς την Ελλάδα – και όχι μόνο– ότι τα μέτρα στήριξης πρέπει να καταργηθούν έως το τέλος του χρόνου και αν υπάρξει ανάγκη να επαναληφθούν με στοχευμένο τρόπο, μόνο σε ευάλωτα τμήματα του πληθυσμού.

Επιπλέον, με βάση τους νέους –υπό διαπραγμάτευση– κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας, πιθανότατα δεν θα υπάρχει το περιθώριο να χρησιμοποιεί η κυβέρνηση κατά βούληση τον όποιο δημοσιονομικό χώρο προκύψει, λόγω ευνοϊκής συγκυρίας. Αυτός θα αξιοποιείται βασικά για τη μείωση του χρέους.

Προς το παρόν, πάντως, στο υπουργείο Οικονομικών διαβεβαιώνουν ότι δεν υπάρχει καν επιπλέον δημοσιονομικός χώρος για φέτος, παρά την υπεραπόδοση των εσόδων που κατέγραψαν τα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού το 7μηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου. Βρισκόμαστε ακριβώς στην πρόβλεψη του Προγράμματος Σταθερότητας, σημειώνουν, μετά και την ψήφιση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού 700 εκατ. ευρώ.

Ο διπλός στόχος

Από το 2024, εξάλλου, με βάση τις προτάσεις της για το νέο Σύμφωνο Σταθερότητας, η Επιτροπή θα ελέγχει πλέον όχι το πρωτογενές πλεόνασμα, αλλά την αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών. Ήδη για την Ελλάδα έχει θέσει ως στόχο να μην ξεπεράσει η αύξηση αυτή το 2,6% σε σύγκριση με φέτος, κάτι που μεταφράζεται σε αύξηση 2,5 δισ. ευρώ περίπου.

Ο διπλός στόχος –πρωτογενών δαπανών για την Κομισιόν και πρωτογενών πλεονασμάτων για τις αγορές– θα είναι ένα δύσκολο στοίχημα για τα επόμενα χρόνια. Στο υπουργείο Οικονομικών υποστηρίζουν ότι το 2024 προβλέπεται να επιτευχθεί. Οπως σημειώνει η πηγή του οικονομικού επιτελείου, «η γενική ιδέα είναι να υπάρχει δημοσιονομική ισορροπία, δηλαδή να εφαρμόζεται το πρόγραμμα, χωρίς επιπλέον παροχές, ούτε και νέους φόρους».

Πακέτο 2,7 δισ. ευρώ για τη στήριξη γονέων και νέων ζευγαριών

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Το 2023 θα είναι η 12η διαδοχική χρονιά μείωσης του πληθυσμού της χώρας λόγω αρνητικού ισοζυγίου γεννήσεων - θανάτων. Το πρόβλημα επιδεινώνεται τα τελευταία χρόνια, με τις «σύγχρονες κρίσεις» (πανδημία, πληθωριστική και περιβαλλοντική κρίση) να παίζουν καθοριστικό ρόλο. Με τον δείκτη ολικής γονιμότητας –είναι αυτός που καθορίζει τις δυνατότητες αντικατάστασης των γενεών– να βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, ενεργοποιούνται από το 2024 νέα μέτρα που αποσκοπούν στο να τονώσουν την πολιτική «1ου και 2ου παιδιού»: αύξηση της έκπτωσης φόρου για όσους έχουν δύο ή περισσότερα παιδιά, γενικευμένη καταβολή ενισχύσεων για την εγγραφή των παιδιών στον παιδικό σταθμό, υψηλότερο επίδομα τέκνων στο Δημόσιο και περισσότερο «στοχευμένη» καταβολή των επιδομάτων τόσο της γέννησης του παιδιού όσο και της ανατροφής του. Στη βελτίωση του δείκτη ολικής γονιμότητας αποσκοπεί και η πολιτική στέγασης των νέων, η οποία θα συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια. Η βελτίωση των επιδόσεων της χώρας στον κρίσιμο δείκτη των γεννήσεων τίθεται εν αμφιβόλω εξαιτίας της πολυετούς οικονομικής κρίσης, η οποία συνεχίζεται αυτή τη φορά λόγω αύξησης του κόστους διαβίωσης και μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος. Ο πληθωρισμός «τρώει» όχι μόνο το οικογενειακό εισόδημα των ζευγαριών, αλλά ακόμη και την «αγοραστική δύναμη» των διαφόρων επιδομάτων που δίδονται για να στηριχτεί η απόφαση απόκτησης παιδιού.

Με τις αλλαγές που προωθήθηκαν το τελευταίο διάστημα για τα μέτρα στήριξης των γονέων, η ετήσια δαπάνη ξεπερνάει πλέον το 1,7 δισ. ευρώ, χωρίς στο ποσό αυτό να συνυπολογίζεται το 1 δισ. ευρώ που έχει δεσμευτεί για τη χορήγηση χαμηλότοκων δανείων στα νέα ζευγάρια μέσω του προγράμματος «Σπίτι μου».

Επειτα από τη μεγάλη μείωση της χρηματοδότησης λόγω ανόδου των επιτοκίων, θα επιβιώσουν μόνο όσες νεοφυείς επιχειρήσεις είναι παραγματικά καινοτόμες.

Από τις αρχές του 2024 ενεργοποιούνται:

1. Η αυξημένη έκπτωση φόρου για τους γονείς με παιδιά. Το συγκεκριμένο μέτρο έχει προϋπολογισμό 80 εκατ. ευρώ και ουσιαστικά ισοδυναμεί με αύξηση της έκπτωσης φόρου κατά 90 ευρώ τον χρόνο για τους γονείς με ένα παιδί και κατά 220 ευρώ τον χρόνο για τους γονείς με δύο ή περισσότερα παιδιά.

2. Η αύξηση του επιδόματος τέκνων για τους εργαζομένους στον δημόσιο τομέα. Πρόκειται για αύξηση των μεικτών αποδοχών κατά περίπου 155 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση. Το επίδομα για τους γονείς με ένα παιδί αναπροσαρμόζεται από τα 50 ευρώ στα 70 ευρώ και για τους γονείς με δύο παιδιά από τα 70 στα 120 ευρώ τον μήνα. Αντίστοιχα αυξημένο κατά 50 ευρώ τον μήνα είναι το επίδομα και για όσους έχουν περισσότερα παιδιά.

3. Η αλλαγή στον τρόπο καταβολής δύο βασικών επιδομάτων που συνδέονται με την οικογένεια. Το επίδομα τέκνων έχει ετήσιο προϋπολογισμό άνω του 1 δισ. ευρώ, καθώς καταβάλλεται σχεδόν στο σύνολο των οικογενειών με παιδιά. Η ενίσχυση κυμαίνεται από 336 έως 840 ευρώ τον χρόνο ανάλογα με το εισόδημα. Αντίστοιχα, την οικογένεια την αφορά και η καταβολή της εφάπαξ ενίσχυσης των 2.000 ευρώ σε όσους αποκτούν παιδί. Η αλλαγή που προωθείται έχει να κάνει με την πίστωση μέρους ή και του συνολικού ποσού του επιδόματος σε κάρτα και όχι σε τραπεζικό λογαριασμό, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα χρήματα κατευθύνονται για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται. Δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός του επιδόματος απόκτησης τέκνου ξεπερνάει τα 170 εκατ. ευρώ τον χρόνο, μιλάμε ουσιαστικά για περίπου 1,2 δισ. ευρώ ετησίως μόνο γι' αυτά τα δύο επιδόματα.

4. Η συνέχιση του προγράμματος «Σπίτι μου», το οποίο ουσιαστικά συνδέεται με την οικογενειακή πολιτική της χώρας καθώς αποσκοπεί στην κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των νέων ζευγαριών. Εκτός από την πολιτική χορήγησης των δανείων (σ.σ ήδη έχει διπλασιαστεί ο αρχικός προϋπολογισμός του προγράμματος στο 1 δισ. ευρώ) «τρέχουν» και οι άλλες παρεμβάσεις, όπως η επιδότηση για την ανακαίνιση ακινήτων κ.λπ.

Με αυτά τα δεδομένα, το νέο ζευγάρι που θα αποκτήσει παιδί θα ξέρει ότι από τις αρχές του 2024 θα έχει να λαμβάνει μια πρόσθετη έκπτωση φόρου 123 ευρώ αν αποκτήσει το πρώτο παιδί (σ.σ μέχρι τώρα η διαφορά ανάμεσα στον εργένη και τον γονιό με ένα παιδί ήταν μόλις 33 ευρώ) και ακόμη 220 ευρώ για το δεύτερο παιδί. Η αύξηση των αποδοχών κατά 840 ευρώ τον χρόνο για το ένα παιδί ή κατά 600 ευρώ επιπλέον για το δεύτερο παιδί (σύνολο 1.440 ευρώ) αφορά μόνο τους εργαζομένους στον δημόσιο τομέα, καθώς στον ιδιωτικό τομέα δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη. Οσο για το επίδομα τέκνων, έχει συγκεκριμένα εισοδηματικά κριτήρια και όποιος τα πληροί υπολογίζει σε 336 έως 840 ευρώ τον χρόνο ανά έτος.

Τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και του Ληξιαρχείου δείχνουν ότι το 2022 έκλεισε με το μεγαλύτερο έλλειμμα στο ισοζύγιο γεννήσεων - θανάτων από το 1931 μέχρι σήμερα. Οι γεννήσεις περιορίστηκαν (με βάση το Ληξιαρχείο) στις 77.100, ενώ οι θάνατοι ήταν (με βάση την ΕΛΣΤΑΤ) 140.292. Πρόκειται για τη δεύτερη χειρότερη επίδοση όλων των εποχών και όσον αφορά τον αριθμό των θανάτων. Για τη φετινή χρονιά τα διαθέσιμα στοιχεία προέρχονται από το Ληξιαρχείο και δείχνουν 41.389 γεννήσεις και 78.248 θανάτους για το πρώτο 7μηνο. Το έλλειμμα φθάνει ήδη στα 36.859 άτομα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / ΔΝΤ

Απαιτείται μια πολύ πιο στοχευμένη παγκόσμια συνεργασία

Σε έναν κόσμο ευεπίφορο σε κραδασμούς, οι οικονομίες πρέπει να είναι πιο ανθεκτικές τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο. Η μεταξύ των χωρών και των περιφερειών συνεργασία έχει καίρια και ζωτική σημασία, αλλά ο ολοένα και αυξανόμενος προστατευτισμός θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα τον κατακερματισμό. Κι αυτό σημαίνει ότι θα μπορούσε να διαχωρίσει και να διασπάσει τα έθνη σε αντίπαλα μπλοκ, την ώρα ακριβώς που οι ολοένα και καινούργιοι κραδασμοί αποκαλύπτουν το πόσο εύθραυστη είναι η παγκόσμια οικονομία. Αξίζει να αναφερθεί πως, ενώ οι εκτιμήσεις για το κόστος του κατακερματισμού ποικίλλουν, οι μεγαλύτεροι περιορισμοί στη διεξαγωγή των διεθνών εμπορικών συναλλαγών θα μπορούσαν δυνητικά να περιστείλουν την παγκόσμια οικονομική παραγωγή έως και κατά 7% σε βάθος χρόνου ή σχεδόν κατά 7,4 τρισ. δολάρια, λαμβάνοντας υπόψη στους υπολογισμούς τη σημερινή αξία του δολαρίου. Αυτό ισοδυναμεί με το αθροιστικό μέγεθος της γαλλικής και της γερμανικής οικονομίας, καθώς και το τριπλάσιο της ετήσιας παραγωγής των κρατών της υποσαχάριας Αφρικής. Απαιτείται σαφώς πλέον μια πολύ πιο στοχευμένη παγκόσμια συνεργασία. Οι διεθνείς θεσμοί μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο, φέρνοντας τις χώρες κοντά για να βοηθήσουν στην επίλυση παγκόσμιων προκλήσεων, όπως η γενική διευθύντρια του ΔΝΤ Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα επισημαίνει σε πρόσφατο δοκίμιό της στην έκδοση του Foreign Affairs. Υπάρχουν ενδείξεις ότι η συνεργασία και ο συντονισμός ανάμεσα στις χώρες του πλανήτη κλυδωνίζονται. Και για του λόγου το αληθές, όπως δείχνουν τα τελευταία στοιχεία, οι νέοι εμπορικοί περιορισμοί οι οποίοι επιβάλλονται σε ετήσια βάση, από το 2019 και εντεύθεν τριπλασιάστηκαν, φθάνοντας σχεδόν 3.000 το παρελθόν έτος. Αλλες μορφές κατακερματισμού, όπως η τεχνολογική αποσύνδεση, η αναταραχή στις ροές κεφαλαίων και οι περιορισμοί της μετανάστευσης, αναμένεται να διογκώσουν το κόστος περαιτέρω. Συν τοις άλλοις, οι παγκόσμιες ροές αγαθών και κεφαλαίων έχουν διατηρηθεί στάσιμες μετά τη δραστική πτώση που προκάλεσε η παγκόσμια οικονομική κρίση. Ερευνα του ΔΝΤ δείχνει ότι οι γεωπολιτικές μεταβολές επηρεάζουν όλο και περισσότερο τόσο τις άμεσες ξένες επενδύσεις όσο και τις ροές επενδυτικών χαρτοφυλακίων. Συν τοις άλλοις, το ΔΝΤ εξακολουθεί να υπογραμμίζει ότι η διεθνής κοινότητα, με την υποστήριξη παγκόσμιων θεσμών όπως ο δικός μας, θα πρέπει να επιδιώξει μια μεθοδική και στοχευμένη πρόοδο, όπου υπάρχει κοινό έδαφος, καθώς και να διατηρήσει ένα πλαίσιο συνεργασίας σε κλάδους, στους οποίους μια τυχόν αδράνεια θα ήταν καταστρεπτική. «Οι φορείς πολιτικής πρέπει να επικεντρωθούν στα ζητήματα που έχουν μεγαλύτερη σημασία, όχι μόνο για τον πλούτο των εθνών αλλά και για την ευημερία των απλών ανθρώπων», τόνισε, τέλος, η κ. Γκεοργκίεβα στο Foreign Affairs.

Οι νέοι εμπορικοί περιορισμοί τριπλασιάστηκαν από το 2019.

* Το άρθρο δημοσιεύεται στο ιστολόγιο του ΔΝΤ.

Οι υψηλές επιδόσεις οφείλονται κυρίως στα έσοδα από ΦΠΑ και φόρους.

Υπέρβαση εσόδων κατά 2,246 δισ. ευρώ στο επτάμηνο

Υπέρβαση των φορολογικών εσόδων έναντι του στόχου του προϋπολογισμού κατά 2,246 δισ. ευρώ ή κατά 7,1% κατέγραψαν τα οριστικά στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το 7μηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου, επιβεβαιώνοντας την προσωρινή εκτίμηση προ 15 ημερών. Σε μεγάλο βαθμό αυτή η υπέρβαση οφείλεται, σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία, στα έσοδα από ΦΠΑ και φόρους εισοδήματος.

Ωστόσο, στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών επισημαίνουν αφενός ότι αυτή η υπεραπόδοση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό σε έσοδα που αφορούν το 2022 (τελευταίες δύο δόσεις φορολογίας εισοδήματος, παράταση προθεσμίας υποβολής τελών κυκλοφορίας του 2022 έως τον Φεβρουάριο του 2023) και αφετέρου ότι η σύγκριση δεν έχει νόημα να γίνεται πλέον με τον προϋπολογισμό, αλλά με το Πρόγραμμα Σταθερότητας, που υπέβαλε η κυβέρνηση στην Κομισιόν στο τέλος Απριλίου.

Σε σύγκριση με το Πρόγραμμα Σταθερότητας, υποστηρίζουν, τα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού δείχνουν ότι αυτός κινείται πάνω στον στόχο και δεν προβλέπεται να δημιουργηθεί πρόσθετος δημοσιονομικός χώρος.

Ετσι προσγειώνουν τις προσδοκίες για πρόσθετες μεγάλες παροχές στη ΔΕΘ από τον πρωθυπουργό, αν και ο ίδιος θα αναλάβει κάποιες δεσμεύσεις, όπως μια νέα αποζημίωση στους συνταξιούχους με προσωπική διαφορά που δεν θα δουν αύξηση, αλλά και συνέχιση της στήριξης των ευάλωτων νοικοκυριών έναντι της ακρίβειας, ενεργειακής και άλλης.

Τα στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού που δόθηκαν στη δημοσιότητα και είναι σε ταμειακή βάση (δηλαδή συνυπολογίζουν και έσοδα που θα αποδοθούν στο 2022 σε δημοσιονομική βάση) δείχνουν πρωτογενές πλεόνασμα 3,558 δισ. ευρώ, έναντι στόχου του προϋπολογισμού για πρωτογενές πλεόνασμα 1,330 δισ. ευρώ.

Τα καθαρά έσοδα ανήλθαν σε 37,148 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 538 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου, λόγω του ότι καθυστέρησε η διαδικασία έγκρισης της σύμβασης παραχώρησης της Εγνατίας και συνεπώς και η είσπραξη του αντίστοιχου τιμήματος 1,496 δισ. ευρώ, ενώ δεν εισπράχθηκε ακόμη και η τρίτη δόση του Ταμείου Ανάκαμψης, 1,718 δισ. ευρώ.

Αντίθετα, τα φορολογικά έσοδα σημείωσαν υπερεκτέλεση, όπως προαναφέρθηκε, ενώ εισπράχθηκαν και 603 εκατ. ευρώ από ANFAs, που δεν είχαν προβλεφθεί στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, για τους κυριότερους φόρους παρατηρούνται τα εξής:

– Τα έσοδα από ΦΠΑ ανήλθαν σε 13,365 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 631 εκατ. ευρώ.

– Τα έσοδα των ΕΦΚ ανήλθαν σε 3,896 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένα έναντι του στόχου κατά 76 εκατ. ευρώ.

– Τα έσοδα των φόρων ακίνητης περιουσίας ανήλθαν σε 1,779 δισ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 26 εκατ. ευρώ.

– Τα έσοδα των φόρων εισοδήματος ανήλθαν σε 10,112 δισ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 825 εκατ. ευρώ.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

«Λαβράκια» βγάζει η εφορία από τις ψηφιακές πλατφόρμες

Εκτεταμένη φοροδιαφυγή στις online συναλλαγές εντοπίζει η ΑΑΔΕ

ΤΟΥ ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Τα στοιχεία από τις ψηφιακές πλατφόρμες συμβάλλουν στην προσπάθεια περιορισμού της φοροδιαφυγής. Ηδη μόνο από τη συνεργασία της ΑΑΔΕ με τις πλατφόρμες βραχυχρόνιας μίσθωσης εισπράχθηκαν επιπλέον έσοδα το προηγούμενο έτος ύψους 103 εκατ. ευρώ. Δεν είναι όμως μόνο οι ανωτέρω ψηφιακές πλατφόρμες που έχουν συνεργασία με την ΑΑΔΕ. Η συνεργασία της ΑΑΔΕ με τις πλατφόρμες delivery οδήγησε στον εντοπισμό πολλών επιχειρήσεων στον χώρο της εστίασης που δεν εξέδιδαν αποδείξεις, ενώ από τον έλεγχο ιστοσελίδων διαμονής εντοπίσθηκαν και περιπτώσεις μεγάλης φοροδιαφυγής σε τουριστικούς προορισμούς. Πλέον, οι συνεργασίες της ΑΑΔΕ θα διευρυνθούν. Πλατφόρμες από την Ελλάδα και το εξωτερικό θα αποστέλλουν στοιχεία στην ΑΑΔΕ. Αυτό όμως που

Οι πλατφόρμες είναι υποχρεωμένες να διαβιβάζουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα στοιχεία των συναλλαγών στην ΑΑΔΕ.

Τα δεδομένα των συναλλαγών των μεγάλων ελληνικών πλατφορμών, όπως για παράδειγμα οι Skroutz, Douleu-taras κ.λπ., θα διασταυρώνονται με τα δηλωθέντα στοιχεία των επιχειρήσεων και τους τραπεζικούς λογαριασμούς.

έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον είναι ότι οι μεγάλες ελληνικές πλατφόρμες, όπως για παράδειγμα το skroutz, ο douleutaras κ.λπ., θα στέλνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα τα δεδομένα των συναλλαγών, τα οποία θα διασταυρώνονται με τα δηλωθέντα στοιχεία των επιχειρήσεων και τους τραπεζικούς λογαριασμούς. Ο έλεγχος λοιπόν γίνεται ευκολότερος, όπως επίσης και η αποκάλυψη της φοροδιαφυγής για όσους συνεχίζουν να μην εκδίδουν αποδείξεις. Μάλιστα όσοι δεν συνεργάζονται θα πληρώνουν τσουχτερά πρόστιμα που φθάνουν τις 500.000 ευρώ.

Οι πλατφόρμες μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά στην προσπάθεια αποκάλυψης φορολογητέας ύλης, όπως δείχνουν οι παρακάτω περιπτώσεις που εντόπισε η ΑΑΔΕ. Συγκεκριμένα:

1. Το μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της ΑΑΔΕ, της Airbnb, της Booking και της Vrbo έχει συμβάλει ιδιαίτερα στον σχεδιασμό της φορολογικής διοίκησης για το 2023, καθώς με τα στοιχεία που έδωσαν οι πλατφόρμες έγινε διασταύρωση περισσότερων από 70.000 διαχειριστών/ιδιοκτητών ακινήτων που δεν είχαν δηλώσει πραγματικά εισοδήματα και τους ζητήθηκε να συμμορφωθούν, εμφανίζοντας τελικά στην ΑΑΔΕ επιπλέον έσοδα συνολικού ύψους 103 εκατ. ευρώ.

2. Η συνεργασία της φορολογικής διοίκησης με τις επιχειρήσεις delivery οδήγησε στον εντοπισμό 65 επιχειρήσεων που είτε δεν έκοβαν αποδείξεις είτε δεν τις κατέγραφαν στις φορολογικές δηλώσεις τους. Η συνεργασία λοιπόν με τις πλατφόρμες delivery και η ανάλυση αυτών μέσω του ειδικού αλγορίθμου της ΑΑΔΕ οδήγησαν στον εντοπισμό αποκλίσεων μεταξύ των ποσών των παραγγελιών και των επισήμως δηλωθέντων στην εφορία. Συγκεκριμένα, οι ελεγκτές εντόπισαν 65 επιχειρήσεις με αδήλωτες πωλήσεις άνω των 14 εκατ. ευρώ.

3. Οι ελεγκτές της ΑΑΔΕ αποκάλυψαν φοροδιαφυγή ύψους 1,3 εκατ. ευρώ που διέπραξε ξενοδοχείο στα Μετέωρα. Η φοροδιαφυγή αποκαλύφθηκε όταν οι ελεγκτές –χρησιμοποιώντας ειδικό λογισμικό– πήραν τα στοιχεία από πλατφόρμες με τις οποίες συνεργάζεται ξενοδοχείο στα Μετέωρα και τα συνέκριναν με τα βιβλία πελατών της επιχείρησης. Οπως διαπίστωσαν οι ελεγκτές της ΑΑΔΕ, η ξενοδοχειακή μονάδα δεν είχε δηλώσει έσοδα 1,3 εκατ. ευρώ. Αμέσως, έγινε ο καταλογισμός και αποδόθηκαν κύριοι φόροι άνω των 300.000 ευρώ.

4. Μέσω ψηφιακής πλατφόρμας οι υπηρεσίες της ΑΑΔΕ εντόπισαν επιχείρηση που πουλάει υποδήματα μέσω Διαδικτύου και έχει έδρα στο Ιλιον Αττικής. Οι ελεγκτές ζήτησαν και έλαβαν στοιχεία από δύο μεγάλες εταιρείες κούριερ και τη γνωστή ψηφιακή πλατφόρμα. Εξέτασαν τις κινήσεις των τραπεζικών λογαριασμών και των βιβλίων της επιχείρησης και αποκαλύφθηκε φοροδιαφυγή 2,8 εκατ. ευρώ.

Οι ανωτέρω είναι μερικές από τις περιπτώσεις που εντόπισε η ΑΑΔΕ. Με την ενεργοποίηση των διατάξεων του νομοσχεδίου που κατατέθηκε στη Βουλή για τις ψηφιακές πλατφόρμες δεν υπάρχει λόγος η ΑΑΔΕ να προχωράει σε μνημόνια συνεργασίας, καθώς πλέον όλες οι πλατφόρμες υποχρεούνται να αποστέλλουν στοιχεία. Βέβαια, όπως σημειώνει στέλεχος του οικονομικού επιτελείου, το σίγουρο είναι ότι με τα μέτρα που λαμβάνονται θα υπάρξει φορολογική συμμόρφωση, καθώς όσοι σήμερα φοροδιαφεύγουν γνωρίζουν πλέον ότι ο ελεγκτικός μηχανισμός έχει στη διάθεσή του όλα τα στοιχεία και τα δεδομένα για να τους εντοπίσει.

Σύμφωνα με το σχέδιο νόμου, για όσους δεν συνεργάζονται με την ελληνική φορολογική διοίκηση προβλέπονται υψηλά πρόστιμα. Οι πλατφόρμες, οι οποίες δεν θα δίνουν στοιχεία στην ΑΑΔΕ, θα βρίσκονται αντιμέτωπες με πρόστιμα έως 500.000 ευρώ και αναστολή λειτουργίας, ενώ οι χρήστες που αρνούνται να δηλώσουν τα στοιχεία στις πλατφόρμες θα βλέπουν τον λογαριασμό τους να κλείνει και τις πληρωμές που έχουν γίνει να παρακρατούνται από τις φορολογικές αρχές.

Φωτιά στις τιμές πετρελαίου έβαλε η Σαουδική Αραβία

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Ανησυχητικές είναι οι εκτιμήσεις της αγοράς για την πορεία των τιμών των υγρών καυσίμων τους επόμενους μήνες, καθώς δεν φαίνεται να ανακόπτεται η ανισορροπία που έχει προκαλέσει στη διεθνή αγορά πετρελαίου η πολιτική των περικοπών στην παραγωγή που άρχισε να εφαρμόζει αιφνιδιαστικά από τον Ιούλιο η Σαουδική Αραβία. Οι ισορροπίες της αγοράς, σύμφωνα μάλιστα με τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (IEA) στην τελευταία έκθεσή του, αναμένεται να μεταβληθούν περαιτέρω το φθινόπωρο καθώς Ρωσία και Σαουδική Αραβία παρατείνουν τις περικοπές της προσφοράς τουλάχιστον μέχρι τον Σεπτέμβριο, κάτι που ενισχύει τον κίνδυνο να οδηγηθούν οι τιμές σε ακόμη υψηλότερα επίπεδα.

Από τις αρχές Ιουνίου η τιμή του μηνιαίου συμβολαίου επί του Brent έχει ανατιμηθεί κατά 12 δολάρια το βαρέλι ή 16%, με την τρέχουσα τιμή να κινείται στη ζώνη των 83 με 85 δολαρίων το βαρέλι στο ICE του Λονδίνου και τους διεθνείς αναλυτές να προεξοφλούν τιμές κοντά στα 100 δολάρια το βαρέλι για την ποικιλία Brent, καθώς θα πλησιάζουμε τον χειμώνα και θα αυξάνεται η ζήτηση.

Η αύξηση των διεθνών τιμών πετρελαίου αποτυπώνεται ήδη στην εγχώρια αγορά. Η μέση τιμή της βενζίνης κινείται πανελλαδικά μια ανάσα από τα 2 ευρώ/λίτρο, σε 1,991 ευρώ/λίτρο (23 Αυγούστου) και σε πάνω από 2 ευρώ/λίτρο σε 27 νομούς της χώρας, με τους παράγοντες της αγοράς να εκτιμούν ότι εάν συνεχισθεί η άνοδος της τιμής του αργού στις διεθνείς αγορές και η τιμή φτάσει στα 100 δολάρια, ενδέχεται τον Οκτώβριο και πιθανότατα νωρίτερα να δούμε την τιμή της αμόλυβδης πάνω από 2,5 ευρώ/λίτρο.

Η μέση τιμή του πετρελαίου κίνησης διαμορφώνεται σε 1,751 ευρώ/λίτρο. Από τα στοιχεία πάντως του Παρατηρητηρίου Τιμών του υπουργείου Ανάπτυξης, η τιμή της αντλίας φαίνεται να ακολουθεί τις διακυμάνσεις της τιμής Platts που αποτελεί τη βάση τιμολόγησης της διυλιστηριακής τιμής στην εγχώρια αγορά, παράγοντας που αποδίδεται κυρίως στο πλαφόν που έχει τεθεί στα περιθώρια κέρδους πρατηρίων και εταιρειών εμπορίας.

Σε περίπτωση που επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις διεθνών αναλυτών για την πορεία των τιμών του αργού, αναμένεται περαιτέρω ενίσχυση των πληθωριστικών πιέσεων και σημαντική αύξηση των δαπανών των νοικοκυριών για θέρμανση τον φετινό χειμώνα, αλλά και περαιτέρω επιβάρυνση των τιμών ναυτιλιακών καυσίμων που καταγράφουν ήδη μεγάλη αύξηση τους τελευταίους μήνες σε σχέση με τα χαμηλά των αρχών του Ιουνίου.

Τον Ιούλιο, η προσφορά πετρελαίου από τη συμμαχία του ΟΠΕΚ + μειώθηκε κατά 1,2 εκατ. βαρέλια ημερησίως, σε χαμηλό σχεδόν διετίας, καθώς τέθηκε σε ισχύ η εθελοντική μείωση από τη Σαουδική Αραβία. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του IEA, η παγκόσμια ζήτηση πετρελαίου εκτιμάται ότι θα επεκταθεί κατά 2,2 εκατ. βαρέλια ημερησίως, στα 102,2 εκατ. βαρέλια ημερησίως, το υψηλότερο ετήσιο επίπεδο που έχει επιτευχθεί ποτέ. Καθώς η ανάκαμψη μετά την πανδημία έχει σε μεγάλο βαθμό ολοκληρώσει τον κύκλο της και καθώς η ενεργειακή μετάβαση επιταχύνεται, η αύξηση θα επιβραδυνθεί στο 1 εκατ. βαρέλια ημερησίως το 2024.

Η αύξηση των διεθνών τιμών πετρελαίου αποτυπώνεται ήδη στην εγχώρια αγορά. Η μέση τιμή της βενζίνης κινείται πανελλαδικά μια ανάσα από τα 2 ευρώ/λίτρο, στο 1,991 ευρώ/λίτρο (23 Αυγούστου) και σε πάνω από 2 ευρώ/λίτρο σε 27 νομούς της χώρας.

Η αιφνιδιαστική μείωση της παραγωγής προκαλεί άνοδο των τιμών των υγρών καυσίμων.

Περιζήτητοι οι εξειδικευμένοι εργαζόμενοι σύμφωνα με έρευνα

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Ο ανθρώπινος παράγοντας παραμένει η κινητήριος δύναμη για το μέλλον της εργασίας, με καταλύτη βέβαια την τεχνολογία που επηρεάζει κάθε πτυχή της καθημερινής μας ζωής. Στην παγκόσμια έρευνα της ManpowerGroup για τη σημασία του ταλέντου στον κόσμο της απασχόλησης, καταδεικνύεται η ανάγκη για εξειδίκευση, ως μία από τις πλέον βασικές τάσεις που διαμορφώνουν το μέλλον της εργασίας και επηρεάζουν τους εργοδότες της εποχής μας και τους ανθρώπους που απασχολούν. Διαπιστώθηκε δε, ότι αν και οι εξειδικευμένοι εργαζόμενοι ήταν πάντα επιθυμητοί, σήμερα η ζήτηση είναι πιο έντονη από ποτέ. Είναι ενδεικτικό ότι το 75% των εταιρειών παγκοσμίως αναφέρει δυσκολία στην εύρεση ταλέντων.

Στην έκθεση της Manpower-Group για τις τάσεις στον κόσμο της απασχόλησης για το 2023, με τίτλο «Η Νέα Ανθρώπινη Εποχή», αναλύονται οι βασικές τάσεις που διαμορφώνουν το μέλλον της εργασίας και επηρεάζουν τους εργοδότες της εποχής μας και τους ανθρώπους που απασχολούν.

Μεταξύ αυτών, είναι και η εναλλαγή των δημογραφικών δεδομένων, στην οποία οφείλουν οι εργοδότες να προσαρμοστούν, χωρίς όμως να εστιάζουν μόνο σε μια γενιά, αποκλείοντας άλλες, μικρότερης ή μεγαλύτερης ηλικίας. Αναλυτικά, η άνοδος της γενιάς Ζ (γεννημένοι μεταξύ 1996 και 2012) στο ανθρώπινο δυναμικό οδήγησε τις επιχειρήσεις να επανεξετάσουν τον τρόπο που εξυπηρετούν τους νεότερους εργαζομένους. Στο πλαίσιο αυτό όμως, οι εργοδότες χρειάζεται να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες προσδοκίες των εργαζομένων της γενιάς Ζ, οι οποίοι θα αποτελέσουν το 27% του ανθρώπινου δυναμικού έως το 2025. Και αυτό, γιατί η γενιά Ζ ανεβάζει συνεχώς τον πήχυ σε θέματα διαφορετικότητας, ισότητας, ένταξης και ανήκειν (DEIB) καθώς και σε ζητήματα της κλιματικής αλλαγής.

Βέβαια, και παρά την άνοδο της γενιάς Ζ στο ανθρώπινο δυναμικό, παρατηρείται σοβαρή έλλειψη ταλέντου, καθώς μεγάλο μέρος των ηλικιωμένων εργαζομένων φτάνει στην ηλικία της συνταξιοδότησης καθημερινά.

Χώρες με υψηλούς ρυθμούς πρόωρης συνταξιοδότησης, όπως η χώρα μας, καθώς και η Γαλλία και η Ελβετία, αντιμετωπίζουν αυτή την έλλειψη. Ως αποτέλεσμα, οι εργοδότες πρέπει να επανεκπαιδευτούν για να προσδιορίσουν πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν καλύτερα τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας. Οι μελέτες πάντως δείχνουν, σύμφωνα με τη Manpower, ότι μόνο το 19% των διευθυντών προσλήψεων επιδιώκουν ενεργά να προσλάβουν συνταξιούχους που επιθυμούν να επιστρέψουν στην αγορά εργασίας.

Τα παραπάνω δείχνουν πως η εστίαση μόνο σε μια ηλικιακή ομάδα ή δημογραφικό σύνολο θα περιορίσει σοβαρά τη δυνατότητα μιας επιχείρησης να βρει το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό και τα ταλέντα.

Μετά την πανδημία, οι εργαζόμενοι αναζητούν εργοδότες που αναγνωρίζουν και υποστηρίζουν ενεργά μια πιο υγιή ισορροπία μεταξύ εργασίας και προσωπικής ζωής. Μόνο στις ΗΠΑ, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, 1,7 εκατ. γυναίκες αποχώρησαν από την εργασία τους, ενώ το 81% των εργαζόμενων παγκοσμίως δηλώνει πως η πανδημία επηρέασε τον τρόπο που σκέφτονται για την εργασία. Τρεις στους δέκα εργαζομένους και σχεδόν το ήμισυ (42%) των millennials (γεννημένοι μεταξύ 1980 και 1995) επιθυμούν μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι (63%) αναγνωρίζουν πως η τεχνολογία και η καινοτομία έχουν βελτιώσει την εργασία. Πλέον, επισημαίνει η Manpower, μένει στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιήσουν τη δύναμη της τεχνολογίας για να επαναπροσδιορίσουν τον χώρο εργασίας.

Οι εξειδικευμένοι εργαζόμενοι πάντα ήταν επιθυμητοί, αλλά σήμερα η ζήτηση είναι πιο έντονη από ποτέ, με το 75% των εταιρειών παγκοσμίως να αναφέρει δυσκολία στην εύρεση ταλέντων. Ολοι θέλουν να προσλάβουν εργαζομένους από την τοπική αγορά εργασίας, ωστόσο η πραγματικότητα είναι παγκόσμια. Στον Δείκτη Συνολικού Ανθρώπινου Δυναμικού (TWI) της ManpowerGroup Talent Solutions, οι τρεις κορυφαίες αγορές για εξειδικευμένα ταλέντα είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Σιγκαπούρη και ο Καναδάς.

Μετά την πανδημία, οι εργαζόμενοι αναζητούν εργοδότες που αναγνωρίζουν και υποστηρίζουν ενεργά μια πιο υγιή ισορροπία μεταξύ εργασίας και προσωπικής ζωής.

Το 75% των εταιρειών παγκοσμίως αναφέρει δυσκολία στην εύρεση ταλέντων.

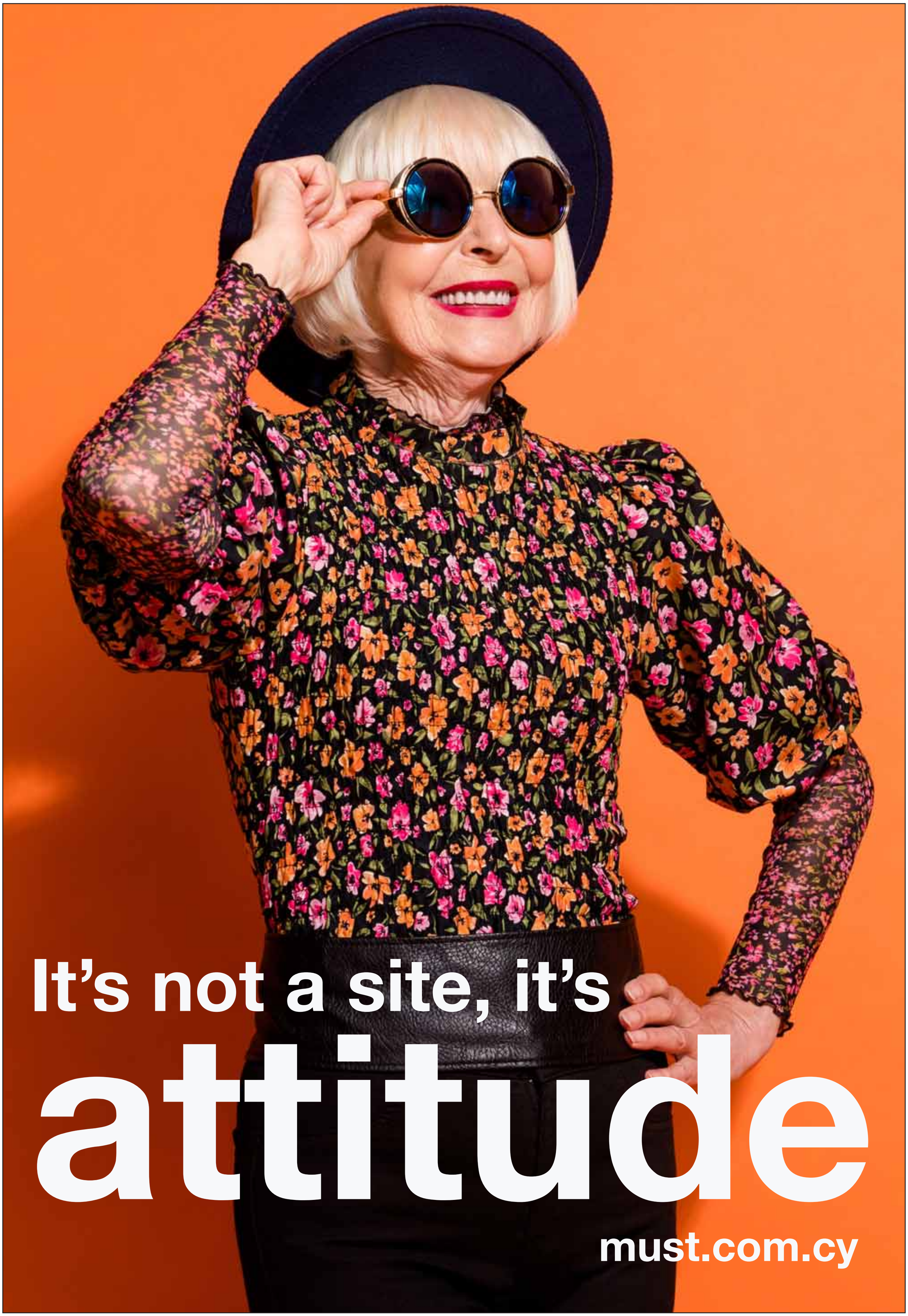
It’s not a site, it’s
attitude
must.com.cy

Στις 10 πρώτες χώρες στην Ευρώπη η Ελλάδα σε αριθμό πτήσεων

Υψηλές πτήσεις εμφανίζουν οι εγχώριες αερομεταφορές, όπως τουλάχιστον φανερώνουν τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol) για την εβδομάδα 9-15 Αυγούστου. Κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα η Ελλάδα κατέλαβε την έβδομη θέση σε σύνολο δέκα χωρών, με κριτήριο το μέγεθος της πτητικής δραστηριότητας. Στην πρώτη θέση βρίσκεται η Μεγάλη Βρετανία με 6.033 πτήσεις ανά ημέρα, με την Ισπανία, τη Γερμανία, τη Γαλλία και την Ιταλία να συμπληρώνουν την πεντάδα των χωρών

Κατέλαβε την 7η θέση την εβδομάδα 9-15 Αυγούστου με 2.453 πτήσεις ημερησίως κατά μέσον όρο.

με τα πιο «δραστήρια» αεροδρόμια.

Στη χώρα μας, ο μέσος αριθμός των ημερήσιων πτήσεων ανέρχεται σε 2.453, έχοντας μειωθεί ελαφρώς κατά 1% έναντι της αμέσως προηγούμενης συγκρινόμενης εβδομάδας (2-8 Αυγούστου). Υποχώρηση όμως κατά 0,8% εμφανίζουν και οι δέκα χώρες με τον μεγαλύτερο όγκο πτήσεων την εβδομάδα 9-15 Αυγούστου, οπότε η Ελλάδα μαζί με την Πορτογαλία και την Τουρκία ξεπερνούν κατά 9% και 8% τις επιδόσεις της αντίστοιχης εβδομάδας του 2019. Στην Ισπανία ο αριθμός των πτήσεων αγγίζει τα επίπεδα πριν από την εκδήλωση της πανδημίας, ενώ στις υπόλοιπες έξι χώρες (Ην. Βασίλειο, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Νορβηγία) η αεροπορική κίνηση υπολείπεται από 5% έως 14% αυτής του 2019.

Κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα η Aegean εμφάνισε αύξηση κατά 2% των πτήσεων έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2019, μεταβολή που εντάσσει την αεροπορική εταιρεία στους εννέα αερομεταφορείς του δικτύου του Eurocontrol (εποπτεύει 41 χώρες) με τη μεγαλύτερη άνοδο πτητικού έργου. Στις πέντε πρώτες θέσεις ανήκουν οι Wizz Air (37%), Ryanair (27%), DHL (22%), που πραγματοποιεί πτήσεις μεταφοράς εμπορευμάτων (cargo), η βρετανική Jet2 (18%) και η Volotea (13%).

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, η Ελλάδα αναμένεται φέτος να ξεπεράσει τον αριθμό των πτήσεων του 2019, συναρτήσει και των προσδοκώμενων πολύ καλύτερων επιδόσεων συγκριτικά με εκείνη τη χρονιά του ελληνικού τουρισμού. Εξάλλου πέρυσι στο «Ελευθέριος Βενιζέλος» οι συνολικές πτήσεις ήταν λιγότερες σε σχέση με το 2019 κατά μόλις 5,4%, ενώ η εγχώρια –σε αντίθεση με τη διεθνή– κίνηση στο διεθνές αεροδρόμιο Αθηνών ξεπέρασε κατά περίπου 3% τα επίπεδα της χρονιάς πριν εκδηλωθεί η COVID-19. Αντιθέτως, στα 14 μεγαλύτερα αεροδρόμια της περιφέρειας η πτητική δραστηριότητα ξεπέρασε κατά 4,4% την αντίστοιχη του 2019.

Με τον τρέχοντα μήνα να διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στη διαμόρφωση των επιδόσεων του ελληνικού τουρισμού, η Εθνική Τράπεζα έχει εκτιμήσει ότι φέτος οι τουριστικές εισπράξεις θα μπορούσαν να αγγίξουν τα 21 δισ. ευρώ, ποσό που υπερβαίνει κατά 20% τα έσοδα του 2019. Με το σενάριο αυτό να μένει να επιβεβαιωθεί, το μόνο βέβαιο είναι ότι η επιβατική κίνηση του φετινού επταμήνου συγκριτικά με το αντίστοιχο του 2019, στο «Ελευθέριος Βενιζέλος» και στα 14 περιφερειακά αεροδρόμια, είναι υψηλότερη κατά περίπου 8% και 10,5% αντιστοίχως.

Δ. ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΣ

Η Εθνική Τράπεζα εκτιμά ότι τα τουριστικά έσοδα φέτος ενδέχεται να αγγίξουν τα 21 δισ. ευρώ, ποσό που υπερβαίνει κατά 20% τα έσοδα του 2019.

Ξεκινάει στα μέσα Σεπτεμβρίου νέος κύκλος αιτήσεων για market pass

Ανοίγει την Παρασκευή 15 Σεπτεμβρίου ο επόμενος κύκλος αιτήσεων για το market pass με στόχο την ελάφρυνση των νοικοκυριών από το αυξημένο κόστος αγορών, ιδίως των ειδών διατροφής. Οι πολίτες μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις είτε μέσω της πλατφόρμας vouchers.gov.gr, είτε μέσω των ΚΕΠ, από την Παρασκευή 15 Σεπτεμβρίου έως και την Τρίτη 31 Οκτωβρίου, ώστε να λάβουν την οικονομική ενίσχυση για τους μήνες Αύγουστο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο.

Οι νέες αιτήσεις για τους μήνες Αύγουστο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο μπορούν να υποβάλλονται μέχρι τις 31 Οκτωβρίου.

Τονίζεται ότι για τους δικαιούχους που είχαν ήδη λάβει την οικονομική ενίσχυση τους προηγούμενους μήνες δεν απαιτείται εκ νέου υποβολή της αίτησης. Ωστόσο, μπορούν να υποβάλουν νέα αίτηση μέχρι τις 25 Σεπτεμβρίου 2023, εάν επιθυμούν να τροποποιήσουν τον τρόπο χορήγησης της ενίσχυσης ή εάν έχει μεταβληθεί ο αριθμός IBAN του τραπεζικού λογαριασμού της επιλογής τους, σε σχέση με την πρώτη καταβολή.

Δικαιούχοι του market pass είναι όλοι οι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος που έχουν υποβάλει εμπρόθεσμα φορολογική δήλωση για το 2022 και το ετήσιο συνολικό εισόδημά τους δεν ξεπερνάει:

– Τις 16.000 ευρώ για άγαμο υπόχρεο ή υπόχρεο σε κατάσταση χηρείας ή εν διαστάσει.

– Τις 24.000 ευρώ για έγγαμο υπόχρεο ή τους έγγαμους ή τα μέρη του συμφώνου συμβίωσης που υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση χωρίς τέκνα, το οποίο προσαυξάνεται κατά 5.000 ευρώ για κάθε εξαρτώμενο τέκνο, άλλο εξαρτώμενο μέλος και φιλοξενούμενο μέλος του νοικοκυριού.

– Τις 24.000 ευρώ για μονογονεϊκή οικογένεια και προσαυξάνεται κατά 5.000 ευρώ για κάθε εξαρτώμενο τέκνο, άλλο εξαρτώμενο μέλος και φιλοξενούμενο μέλος, μετά το πρώτο.

Επιπροσθέτως, η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 250.000 ευρώ για τους άγαμους, τους υπόχρεους σε κατάσταση χηρείας ή εν διαστάσει και το ποσό των 400.000 ευρώ για τους έγγαμους ή μέρη συμφώνου συμβίωσης και τις μονογονεϊκές οικογένειες. Η ενίσχυση διαμορφώνεται στο 10% του μηνιαίου ύψους αγορών έως 1.000 ευρώ και το ύψος της ξεκινάει από τα 22 ευρώ ανά μήνα για μονομελή νοικοκυριά και προσαυξάνεται κατά 10 ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού. Το ανωτέρω όριο των αγορών δεν ισχύει για δικαιούχους με περισσότερα από έξι εξαρτώμενα τέκνα.

Το 41% των ελληνικών ακτοπλοϊκών πλοίων, που είναι δρομολογημένα, το 2035 θα είναι ηλικίας άνω των 40 ετών.

Αναζητούνται 3 δισ. για ανανέωση του ελληνικού ακτοπλοϊκού στόλου

Επιτακτική ανάγκη λόγω γηρασμένων πλοίων και περιβαλλοντικών κανονισμών

ΤΟΥ ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Πολλοί από όσους ταξιδεύουν φέτος το καλοκαίρι ακτοπλοϊκώς αρχίζουν να συνειδητοποιούν πως κάποια από τα πλοία έχουν γεράσει. Αν και καλοσυντηρημένα και φρεσκοβαμμένα, πολλά από αυτά δυσκολεύονται να κρύψουν την ηλικία τους. Κάτι φυσικό, αφού ο μέσος όρος ηλικίας του ελληνικού ακτοπλοϊκού στόλου είναι τα 31 έτη. Που σημαίνει πως κάποια από τα πλοία έχουν ξεπεράσει τα 40 χρόνια ζωής και πολύ περισσότερα θα το κάνουν τα επόμενα λίγα χρόνια. Αυτή είναι η μεγαλύτερη πρόκληση για τον κλάδο ενόψει και των νέων αυστηρότερων κανονισμών για τις εκπομπές ρύπων και ειδικότερα του διοξείδιου του άνθρακα. Υπολογίζεται πως θα χρειαστούν περισσότερα από 3 δισ. ευρώ τα επόμενα λίγα χρόνια για να αρχίσει η ανανέωση του στόλου. Αυτό αναφέρουν συντηρητικές εκτιμήσεις της αγοράς, ενώ σύμφωνα με άλλους

Ο μέσος όρος ηλικίας του ελληνικού ακτοπλοϊκού στόλου είναι τα 31 έτη.

υπολογισμούς, του Ναυτικού Επιμελητηρίου, οι χρηματοδοτικές ανάγκες ενδέχεται να φθάσουν ακόμη και στα 10 δισ. ευρώ.

Αν αναλογιστεί κανείς πως από το 2029 το σύνολο της ελληνικής ακτοπλοΐας θα ενταχθεί στο πλαίσιο της υποχρέωσης αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής άνθρακα για να αντισταθμίσει τους ρύπους που θα παράγει, καθίσταται σαφές πως οι πρώτες παραγγελίες για νέα φιλικότερα προς το περιβάλλον πλοία θα πρέπει να γίνουν τα επόμενα δύο - τρία χρόνια, αφού θα χρειαστούν άλλα τρία για να μπορέσουν να παραδοθούν. Οσες εταιρείες δεν καταφέρουν να βρουν τη χρηματοδότηση που απαιτείται για νέα πλοία, πιο «πράσινα» πλέον, αναμένεται να καταρρεύσουν υπό το βάρος του αυξημένου κόστους λειτουργίας τους και εντέλει να απαγορευτεί πλήρως η χρήση των πλοίων τους, καθώς το ρυθμιστικό πλαίσιο θα εξελίσσεται χρονικά προς μηδενικές εκπομπές άνθρακα.

Μία δεκαετία οικονομικής κρίσης που παρέσυρε και τις τράπεζες, σε συνδυασμό με αυξημένα λειτουργικά κόστη και χαμηλή ζήτηση, οδήγησε σε χρεοκοπίες εταιρειών και σίγουρα «πάγωσε» τα προγράμματα νέων ναυπηγήσεων της ελληνικής ακτοπλοΐας. Με εξαίρεση την Attica Group που το 2022 έβαλε σε λειτουργία τρία νεότευκτα, φιλικά στο περιβάλλον καταμαράν στις γραμμές του Αργοσαρωνικού, κανένα άλλο πλοίο δεν έχει μπει στα ελληνικά νερά για περισσότερα από δέκα χρόνια.

«Χρειαζόμαστε καινούργια βαπόρια», δήλωσε πριν από λίγες ημέρες ο υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης, συμπληρώνοντας πως «ο στόλος είναι γηρασμένος, δεν υπήρξαν σημαντικές επενδύσεις τα τελευταία χρόνια, κάτι που οφείλεται και σε μη δανεισμό από τις τράπεζες».

«Χρειάζεται μια σταδιακή ανανέωση του στόλου με "πράσινα" πλοία, λιγότερο ενεργοβόρα και ικανά να καλύψουν τις ανάγκες του ελληνικού νησιωτικού συμπλέγματος», παραδέχεται. Δεδομένου ότι το 41% των ελληνικών ακτοπλοϊκών πλοίων, που είναι σήμερα δρομολογημένα, το 2035 θα είναι ηλικίας άνω των 40 ετών, η ανανέωση του στόλου είναι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει ο κλάδος.

Στην Ιταλία έχουν καταρτίσει ήδη πρόγραμμα ανανέωσης και πράσινης μετάβασης του στόλου, έχοντας εξασφαλίσει έγκριση από την Ευρωπαϊκή Ενωση για τη χρηματοδότησή τους με 500 εκατ. από τον κρατικό προϋπολογισμό στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης. Πρόκειται για επιδότηση και όχι δάνειο.

Ειδικό ταμείο και υποχρεώσεις των πλοιοκτητών

Σύμφωνα με την XRTC Business Consultants, εταιρεία παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών που ειδικεύεται στη ναυτιλιακή βιομηχανία, «το υπουργείο Ναυτιλίας προχωρεί στον σχεδιασμό και στη θέσπιση των κριτηρίων για την αντικατάσταση των πλοίων της ακτοπλοΐας, με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων και την πράσινη μετάβαση του στόλου». Γι' αυτόν τον λόγο σχεδιάζει, λέει η XRTC, τη δημιουργία ενός ιδιωτικού ταμείου για την ανανέωση του ακτοπλοϊκού στόλου, με την πρόσληψη τεχνικού συμβούλου μέσα από

Το σχέδιο που επεξεργάζεται το υπουργείο Ναυτιλίας για την πράσινη μετάβαση του στόλου.

διεθνή διαγωνισμό που θα χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης (RRF). Ο σύμβουλος θα πρέπει να προχωρήσει σε σύνταξη μελέτης που να προσδιορίζει τις χρηματοδοτικές ανάγκες για την ανανέωση του στόλου, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα που αφορούν την προτεινόμενη τεχνολογία αλλά και τα χαρακτηριστικά του υφιστάμενου στόλου.

«Κεντρική ιδέα του σχεδιασμού είναι ότι όποιος πλοιοκτήτης λάβει χρηματοδότηση μέσα από το ειδικό ταμείο που θα δημιουργηθεί, θα είναι υπόχρεος δρομολόγησης του πλοίου για όλα τα χρόνια στον ελλαδικό χώρο και δεν θα μπορεί να το μισθώσει ή να το πουλήσει σε άλλη χώρα», εξηγεί, τονίζοντας ότι οι ακτοπλοϊκές εταιρείες ευελπιστούν ότι οι πολυετείς συμβάσεις δημόσιας υπηρεσίας μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως μέσο που θα βοηθήσει την τραπεζική χρηματοδότηση σε συνδυασμό με το ειδικό ταμείο. Ωστόσο, ο καιρός έχει περάσει, σημειώνουν στο λιμάνι.

Ο,τι γίνει πρέπει να γίνει άμεσα. Αν σκεφτεί κανείς πως οι παραγγελίες θα πρέπει να γίνουν τα επόμενα δύο - τρία χρόνια για να μπορέσουν οι εταιρείες να έχουν το 2029 καινούργια πλοία που θα λειτουργούν χωρίς ζημίες από την υποχρέωση αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων, αντιλαμβάνεται πως ό,τι γίνει θα πρέπει να γίνει άμεσα.

Μειώθηκε κατά 2 δισ. ευρώ ο τζίρος των επιχειρήσεων το δεύτερο τρίμηνο

Οι χαμηλότερες τιμές σε ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο και η συμπίεση της κατανάλωσης οδήγησαν σε μείωση του τζίρου του συνόλου των επιχειρήσεων κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2023 σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2022. Σε επίπεδο πρώτου εξαμήνου, πάντως, ο συνολικός τζίρος των επιχειρήσεων ήταν αυξημένος φέτος σε σύγκριση με το α΄ εξάμηνο του 2022.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας διαμορφώθηκε κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2023 σε

Διαμορφώθηκε στα 110,51 δισ. ευρώ, έναντι 112,57 δισ. ευρώ το δεύτερο τρίμηνο του 2022.

110,51 δισ. ευρώ, έναντι 112,57 δισ. ευρώ το δεύτερο τρίμηνο του 2022, καταγράφοντας μείωση 1,8%. Τη μεγαλύτερη μείωση στον κύκλο εργασιών το δεύτερο τρίμηνο 2023 σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο 2022 παρουσίασαν οι επιχειρήσεις του τομέα παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού, κατά 24,7%, κάτι που οφείλεται κυρίως στη μείωση των τιμών φυσικού αερίου και ηλεκτρικού ρεύματος.

Εν μέρει πάντως η μείωση του συνολικού τζίρου των επιχειρήσεων υποκρύπτει και μείωση της κατανάλωσης, ειδικά μάλιστα καθώς οι τιμές στα υπόλοιπα αγαθά και υπηρεσίες, πλην της ενέργειας, ήταν υψηλότερες φέτος σε σύγκριση με πέρυσι. Δεν είναι τυχαίο ότι τα έσοδα των εμπορικών επιχειρήσεων, χονδρικού και λιανικού εμπορίου, ήταν οριακά αυξημένα φέτος, κατά 0,7%, το δεύτερο τρίμηνο του 2023 σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2022, στα 42,77 δισ. ευρώ φέτος, από 42,48 δισ. ευρώ πέρυσι.

Τα έσοδα των εμπορικών επιχειρήσεων, χονδρικού και λιανικού εμπορίου, ήταν οριακά αυξημένα φέτος, κατά 0,7%, το δεύτερο τρίμηνο του 2023 σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2022.

Στον μεγαλύτερο κλάδο της ελληνικής μεταποίησης, τη βιομηχανία τροφίμων, ο τζίρος κατά το β΄ τρίμηνο του 2023 ήταν μόλις κατά 1,78% αυξημένος σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, παρά το γεγονός του υψηλού πληθωρισμού τροφίμων.

Συγκεκριμένα διαμορφώθηκε σε 5,087 δισ. ευρώ φέτος, από 4,99 δισ. ευρώ πέρυσι. Συνολικά οι μεταποιητικές επιχειρήσεις είχαν έσοδα μειωμένα κατά 13,9% το β΄ τρίμηνο του 2023 σε σύγκριση με το β΄ τρίμηνο του 2022, στα 23 δισ. ευρώ, από 26,71 δισ. ευρώ πέρυσι.

Αυξημένος κατά 12,9% είναι ο τζίρος των επιχειρήσεων παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης, στα 4,7 δισ. ευρώ, το β΄ τρίμηνο του 2023, έναντι 4,17 δισ. ευρώ το β΄ τρίμηνο του 2022, με την αύξηση να οφείλεται κυρίως στον κλάδο των καταλυμάτων, όπου φέτος καταγράφηκαν πολύ μεγάλες ανατιμήσεις, και λιγότερο στον κλάδο της εστίασης.

Κατά το α΄ εξάμηνο του 2023 ο συνολικός τζίρος των επιχειρήσεων διαμορφώθηκε, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, σε 208,08 δισ. ευρώ, έναντι 202,67 δισ. ευρώ το α΄ εξάμηνο του 2022, καταγράφοντας αύξηση 2,66%. Το α΄ εξάμηνο του 2019, του τελευταίου έτους πριν από την πανδημία, ο τζίρος των επιχειρήσεων στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας ήταν 149,88 δισ. ευρώ.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Τα προβλήματα στην πέψη, οιωνός για Πάρκινσον

Τα προβλήματα που αφορούν τη διαδικασία της πέψης, όπως η δυσκοιλιότητα ή η δυσκολία στην κατάποση, μπορούν να διπλασιάσουν τις πιθανότητες ανάπτυξης της νόσου Πάρκινσον, σύμφωνα με νέα μελέτη.

Οι απαρχές της νόσου Αλτσχάιμερ και ο κίνδυνος για έμφραγμα ή εγκεφαλικό ανεύρυσμα έχουν από καιρό συνδεθεί με το πεπτικό και γαστρεντερικό σύστημα. Ομως, παρά την ύπαρξη ενδείξεων πως το Πάρκινσον και το στομάχι μπορεί να συνδέονται, οι μελέτες που συσχετίζουν τη νόσο με συγκεκριμένες πεπτικές διαταραχές είναι ελάχιστες.

Η νέα μελέτη δείχνει πως τέσσερις συγκεκριμένες παθήσεις αποτελούν προειδοποίηση για την πιθανή έλευση της νόσου. «Είναι η πρώτη μελέτη που

Η δυσκοιλιότητα ή η δυσκολία στην κατάποση μπορούν να διπλασιάσουν τις πιθανότητες ανάπτυξης της νόσου.

θεμελιώνει σημαντικές αποδείξεις» πως η κλινική διάγνωση παθήσεων που σχετίζονται με την πέψη «μπορεί να αποτελεί σημαντικό στοιχείο πρόβλεψης μιας επερχόμενης νόσου Πάρκινσον», καταλήγουν οι συντάκτες.

Οι ερευνητές συνέκριναν τα ιατρικά αρχεία 24.624 ανθρώπων με Πάρκινσον και 19.046 με Αλτσχάιμερ. Στη συνέχεια μελετήθηκε το ιστορικό τους έως και έξι χρόνια πριν από την εμφάνιση κάθε πάθησης για να φανεί η συχνότητα πεπτικών δυσλειτουργιών κατά την περίοδο αυτή.

Αμφότερες οι συγκρίσεις έδειξαν πως οι ασθενείς με προβλήματα στην πέψη έχουν υψηλότερο κίνδυνο να διαγνωστούν με Πάρκινσον. Εκείνοι με δυσκοιλιότητα, δυσφαγία (δυσκολία στην κατάποση), γαστροπάρεση (στομαχική παράλυση) και σύνδρομο ευερέθιστου εντέρου είχαν περισσότερο από διπλάσιο κίνδυνο να εμφανίσουν τη νόσο σε διάστημα πέντε ετών μετά τη διάγνωση.

Κάποιες άλλες επιπλοκές, όπως η δυσπεψία, η διάρροια και η ακράτεια βρέθηκε πως είναι επίσης κοινές μεταξύ των ανθρώπων που αναμένεται να εμφανίσουν Πάρκινσον. Είναι όμως επίσης κοινές και μεταξύ των ανθρώπων που εμφανίζουν Αλτσχάιμερ, έμφραγμα και ανευρύσματα. Επιπλέον, οι ασθενείς που είχαν αφαιρέσει στο παρελθόν τη σκωληκοειδή τους απόφυση φάνηκε πως ήταν λιγότερο πιθανοί υποψήφιοι να εμφανίσουν Πάρκινσον.

Σχολιάζοντας τα ευρήματα, η Κλερ Μπέιλ, αναπληρώτρια επικεφαλής ερευνήτρια στην εταιρεία Parkinson's UK, δήλωσε πως αυτά «προσθέτουν μεγαλύτερη βαρύτητα» στα διαρκώς αυξανόμενα αποδεικτικά στοιχεία που δείχνουν πως τα προβλήματα στην πέψη αποτελούν προειδοποιητικά σημάδια για την εμφάνιση του Πάρκινσον. Η Κιμ Μπάρετ, ερευνήτρια στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας, δήλωσε πως ίσως να είναι σημαντικό για τους γιατρούς να «σημειώνουν» αυτά τα πεπτικά προβλήματα όταν προσπαθούν να αξιολογήσουν τις πιθανότητες για Πάρκινσον σε κάποιον ασθενή τους, «ακόμη και πολύ πριν από την εμφάνιση των πραγματικών νευρολογικών συμπτωμάτων». Ωστόσο συνέστησε προσοχή.

«Τα ευρήματα συσχετίζουν σε απόλυτο βαθμό τις διαταραχές στην πεπτική διαδικασία με την εμφάνιση της νόσου Πάρκινσον. Είναι όμως πολύ πιθανό τόσο οι διαταραχές αυτές όσο και το Πάρκινσον να σχετίζονται με κάποιον τρίτο, άγνωστο ακόμη σε εμάς παράγοντα», δήλωσε.

Παρά την ύπαρξη ενδείξεων πως το Πάρκινσον και το στομάχι μπορεί να συνδέονται, οι μελέτες που συσχετίζουν την ανάπτυξη της νόσου με συγκεκριμένες πεπτικές διαταραχές είναι ελάχιστες.

Οι ξυλουργοί ανήκουν στο 4% των επαγγελμάτων που δεν μπορούν να βοηθηθούν από την τεχνητή νοημοσύνη κι άρα κινδυνεύουν λιγότερο σε σχέση με επαγγέλματα γραφείου που είναι ευάλωτα στη χρήση μεγάλων γλωσσικών μοντέλων.

Η AI κάνει δουλειές γραφείου

Επηρεάζει το 75% των εργασιών για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου

Οι εργαζόμενοι που έχασαν τις τελευταίες δεκαετίες τις δουλειές τους εξαιτίας της αυτοματοποίησης της εργασίας υπήρξαν κατά κύριο λόγο άνθρωποι με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, κυρίως άνδρες που απασχολούνταν στη βιομηχανία. Ομως, η νέα επερχόμενη αυτοματοποίηση που φέρνουν τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης όπως το ChatGPT και το Bard της Google αναμένεται να αλλάξει αυτή τη συνθήκη. Τα εργαλεία αυτά έχουν τη δυνατότητα να συνθέσουν πληροφορίες και να παράγουν πρωτότυπο υλικό σε ελάχιστο χρόνο. Πλέον, τα επαγγέλματα που είναι περισσότερο ευάλωτα εξαιτίας της νέας τεχνολογίας είναι οι «δουλειές γραφείου», οι δουλειές που απαιτούν δηλαδή περισσότερο γνωστικές ικανότητες, δημιουργικότητα και υψηλού επιπέδου εκπαίδευση.

Μια νέα, μεγάλη έρευνα ανέλυσε το περιεχόμενο της εργασίας των Αμερικανών χρησιμοποιώντας δεδομένα του υπουργείου Εργασίας και στη συνέχεια υπολόγισε πόσες από αυτές μπορούν να γίνουν αυτόματα από τα «γλωσσικά μοντέλα» της τεχνητής νοημοσύνης. Τα αποτελέσματα της έρευνας αποκάλυψαν πως από το ένα πέμπτο έως το ένα τέταρτο των επαγγελμάτων στις ΗΠΑ μπορούν εν δυνάμει να «βοηθηθούν πολύ» από τη νέα τεχνολογία.

Βέβαια, για την ώρα, τα μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης δεν είναι απολύτως τελειοποιημένα. Ακόμη μερικές φορές δίνουν λανθασμένες πληροφορίες κι έτσι, προς το παρόν, είναι πιθανότερο να βοηθήσουν τους εργαζομένους παρά να τους αντικαταστήσουν, όπως επιβεβαιώνουν εργαζόμενες στην ερευνητική ομάδα του ChatGPT. Αναλύοντας 19.265 αρμοδιότητες που έχουν οι εργαζόμενοι σε 923 δουλειές, βρήκαν πως η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να βοηθήσει στο 80% των εργασιών. Ωστόσο, όσον αφορά τη συνάρτηση των επαγγελμάτων αυτής της κατηγορίας με το εκπαιδευτικό επίπεδο, τα αποτελέσματα ήταν εντυπωσιακά. Μόλις το 6% των επαγγελμάτων που γίνονται από άτομα τα οποία έχουν απλό απολυτήριο λυκείου

Ενα στα τέσσερα επαγγέλματα στις ΗΠΑ μπορεί να «βοηθηθεί πολύ» από τη νέα τεχνολογία.

ή και χαμηλότερη εκπαίδευση μπορούν να βοηθηθούν από την AI. Αντίθετα, οι δουλειές στις οποίες απασχολούνται άνθρωποι με τετραετές πανεπιστημιακό πτυχίο επηρεάζονται από την τεχνητή νοημοσύνη σε ποσοστό 75%.

Οι ερευνητές ζήτησαν από ένα εξελιγμένο μοντέλο του ChatGPT να αναλύσει τα δεδομένα του υπουργείου και να κρίνει ποιες δουλειές θα μπορούσε να κάνει η τεχνητή νοημοσύνη. Βρήκε πως 86 επαγγέλματα είναι «εντελώς εκτεθειμένα», που σημαίνει πως οποιαδήποτε επί μέρους αρμοδιότητά τους μπορεί να αναληφθεί εξ ολοκλήρου από το γλωσσικό σύστημα. Από την άλλη, οι επιστήμονες ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα πως μόλις 15 επαγγέλματα ανήκουν σε αυτή την κατηγορία.

Το επάγγελμα το οποίο τόσο οι άνθρωποι όσο και η AI συμφώνησαν πως είναι το πιο εκτεθειμένο, είναι εκείνο του μαθηματικού. Μόλις το 4% των επαγγελμάτων δεν μπορούν να βοηθηθούν με κανέναν τρόπο από την τεχνητή νοημοσύνη. Σε αυτά περιλαμβάνονται οι αθλητές, οι λαντζέρηδες και οι βοηθοί ξυλουργών, τεχνητών και ελαιοχρωματιστών. Ακόμη και οι έμποροι μπορούν να χρησιμοποιήσουν εν μέρει το AI σε τομείς της δουλειάς τους όπως είναι ο προγραμματισμός, η εξυπηρέτηση πελατών και η βελτιστοποίηση των διαδρομών.

Ειδικές δεξιότητες

Παρά το γεγονός ότι η OpenAI, η εταιρεία που παράγει το ChatGPT, έχει κάθε επιχειρηματικό κίνητρο στο να προωθήσει την τεχνολογία της ως θείο δώρο για τους εργαζομένους, διάφοροι ερευνητές επιμένουν πως υπάρχουν ανθρώπινες δεξιότητες που δεν θα μπορέσουν (ίσως) ποτέ να αντικατασταθούν – όπως οι κοινωνικές δεξιότητες, το ομαδικό πνεύμα, το ενδιαφέρον και οι ειδικές ικανότητες που διαθέτουν όσοι πωλούν πράγματα. «Δεν πρόκειται να ξεμείνουμε σύντομα από δουλειές για τους ανθρώπους», δήλωσε ο Ερικ Μπρίνιολφσον, καθηγητής στο Στάνφορντ με ειδίκευση στην τεχνητή νοημοσύνη που επικεντρώνεται στον άνθρωπο. Για την ώρα, τα μεγάλα γλωσσικά μοντέλα θα βοηθήσουν απλώς τους εργαζομένους να είναι πιο παραγωγικοί στις υπάρχουσες δουλειές τους, λένε οι ερευνητές, παίζοντας ένα ρόλο προϊσταμένου ή βοηθού για τους υπαλλήλους γραφείου, ακόμα και τους καινούργιους – αν και αυτό μπορεί να αποτελέσει πρόβλημα για τους πραγματικούς προϊσταμένους, βοηθάει πάρα πολύ τους νέους εργαζομένους.

Το σύστημα AI, για παράδειγμα, μπορεί να γράψει νόμους αλλά δεν μπορεί να περάσει νόμους. Επιπλέον, θα μπορούσε να λειτουργήσει ως ψυχοθεραπευτής –οι άνθρωποι θα μπορούσαν να του λένε τις σκέψεις τους, κι εκείνο να ανταποκρίνεται με ιδέες που βασίζονται σε αποδεδειγμένες γνωματεύσεις–, όμως δεν διαθέτει ανθρώπινη ενσυναίσθηση ή τη δυνατότητα να «διαβάσει» ασαφείς καταστάσεις. Πάντως, πολλοί είναι εκείνοι που βλέπουν στα νέα συστήματα μια πρωτόγνωρη δυνατότητα αλλαγής του εργασιακού σύμπαντος και μείωσης του χάσματος ευκαιριών που δημιουργεί η διαφορετική εκπαίδευση. «Κλείνει το κενό μεταξύ ενός νέου εργαζομένου κι ενός σούπερ σταρ», δήλωσε ο Ντέιβιντ Αουτορ, οικονομολόγος της εργασίας στο MIT. «Ελπίζω πως θα μπορέσει να επιτρέψει σε ανθρώπους με χαμηλότερη εκπαίδευση να κάνουν περισσότερα πράγματα», πρόσθεσε. «Πως θα χαμηλώσει τον πήχυ για την είσοδο σε εργασίες με πιο προνομιακούς μισθούς».

Γυναίκες κυνηγοί στις προϊστορικές κοινωνίες

Ανθρωπολόγοι μέσα από ανασκαφές απέδειξαν ότι έπαιζαν σημαντικό ρόλο, με ενεργό συμμετοχή στις κοινότητες τροφοσυλλεκτών

ΤΗΣ ΚΑΤΡΙΝΑ ΜΙΛΕΡ

Η ανθρωπολογία θεωρούσε πάντα δεδομένο ότι οι άνδρες κυνηγούσαν και οι γυναίκες συνέλεγαν στις προϊστορικές κοινότητες. Αυτό ερμηνευόταν από τη ροπή των ανδρών προς την επιθετικότητα, με τους πιο αργούς ρυθμούς της συλλογής τροφίμων και της ανατροφής παιδιών να θεωρούνται καταλληλότεροι για τις γυναίκες. Ορισμένες φορές, η πεποίθηση αυτή αποδείχθηκε ισχυρότερη από τα ανασκαφικά δεδομένα. Το 1963, αρχαιολόγοι αποκάλυψαν σκελετό γυναίκας ηλικίας 10.000 ετών, η οποία είχε ταφεί με αιχμή βέλους δίπλα της. Οι ερευνητές κατέληξαν στο αυθαίρετο συμπέρασμα ότι η αιχμή δεν ήταν κυνηγετικό εργαλείο, αλλά ξύστρα δερμάτων.

Το ανδροκεντρικό αφήγημα έχει αρχίσει, όμως, να καταρρέει. Κατά τη διάρκεια ανασκαφής στο Περού το 2018, ανάμεσα σε θραύσματα γυναικείου κρανίου, δοντιών και οστών του ποδιού, οι αρχαιολόγοι εντόπισαν τον πληρέστερο προϊστορικό κυνηγετικό εξοπλισμό που είχαν δει ποτέ, αποτελούμενο από αιχμές βελών, τσακμακόπετρες, πέτρινα μαχαίρια, τσεκούρια και πέτρες λείανσης. Η ανακάλυψη επέτρεψε στην επιστημονική ομάδα να αναθεωρήσει τα συμπεράσματα παλαιότερων ανασκαφών σε τάφους της προϊστορικής Αμερικής. Το 2020, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το κυνήγι μεγάλων ζώων πριν από 10.000 με 14.000 χρόνια δεν γνώριζε διακρίσεις φύλου. Αφού παρακολούθησε σχετικό podcast, η φοιτήτρια Αμπιγκέιλ

Το 2020, επιστήμονες έπειτα από μελέτες κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το κυνήγι μεγάλων ζώων πριν από 10.000 με 14.000 χρόνια δεν γνώριζε διακρίσεις φύλου.

Αντερσον του Πανεπιστημίου του Σιάτλ εξέφρασε την έκπληξή της και αναρωτήθηκε αν αυτό είναι αλήθεια. Διαβάζοντας τη δημοσίευση της αρχαιολογικής ομάδας, η Αντερσον οργίσθηκε διαπιστώνοντας την απροθυμία της επιστημονικής κοινότητας να συνδυάσει το κυνήγι στην προϊστορική εποχή με τις γυναίκες. Η καθηγήτρια Ανθρωπολογίας Κάρα Ουόλ-Σέφλερ ανέλαβε, μαζί με φοιτήτριές της, όπως η Αμπιγκέιλ Αντερσον, να διαπιστώσουν εάν η κατηγορία αυτή αληθεύει.

Η ομάδα του Σιάτλ δημοσίευσε πρόσφατα άρθρο της σε επιστημονική επιθεώρηση, στο οποίο καταλήγει ότι οι γυναίκες ίσως να διαδραμάτισαν ακόμη πιο σημαντικό ρόλο στο προϊστορικό κυνήγι. «Υπάρχουν διηγήσεις και μυθολογικές αναφορές σε γυναίκες κυνηγούς. Στόχος μας ήταν να αποδείξουμε ότι οι γυναίκες αυτές δεν ήταν μυθικά πρόσωπα, αλλά μέρος του κοινωνικού ιστού της εποχής εκείνης», εξηγεί η δρ Ουόλ-Σέφλερ. Η ομάδα ανέλυσε στοιχεία από μεγάλη αμερικανική βάση εθνογραφικών δεδομένων και εντόπισε 63 αναφορές για κοινωνίες κυνηγών - τροφοσυλλεκτών, στις οποίες οι γυναίκες ήταν κυνηγοί. Στα αρχικά στοιχεία προστέθηκαν ανάλυση των τοποθεσιών όπου καταγράφηκε τέτοια δραστηριότητα και το μέγεθος των θηραμάτων. Η ομάδα εντόπισε σαφή στοιχεία για συμμετοχή γυναικών στο κυνήγι σε 50 από τις 63 κοινωνίες της μελέτης. Στο σύνολο των κοινοτήτων αυτών, οι γυναίκες είχαν μόνιμο και ενεργό ρόλο σε κάθε κυνήγι. Η έρευνα έδειξε ότι οι γυναίκες γίνονταν πιο ελαστικές στην κυνηγετική προσέγγισή τους καθώς ενηλικιώνονταν και γερνούσαν. «Είχαν αναπτύξει διαφορετικές στρατηγικές, αλλά συνέχιζαν να πηγαίνουν. Συχνά, οι πιο ηλικιωμένες ήταν οι πιο δραστήριες. Στους πολιτισμούς της τοξοβολίας, οι ηλικιωμένες γυναίκες θεωρούνταν οι καλύτεροι σκοπεύτριες», λέει η δρ Ουόλ-Σέφλερ.

Η πεποίθηση ότι ο καταμερισμός εργασίας βάσει φύλου είναι κομμάτι της ανθρώπινης βιολογίας είναι ένα σφάλμα, που διαιωνίζει τις ανισότητες.

Οι λεπτομέρειες για το γυναικείο κυνήγι χρειάστηκαν πολλή αναζήτηση για να εξαχθούν μέσα από τα ψηφιακά αρχεία, καθώς οι εκθέσεις ανασκαφών συνήθιζαν να δίνουν προτεραιότητα στη μελέτη ανδρών κυνηγών. Οι γυναίκες ερευνήτριες στο Σιάτλ εντόπισαν στοιχεία τα οποία οδηγούν στο λογικό ερώτημα: αν το κυνήγι ήταν το κύριο μέσο επιβίωσης, γιατί να συμμετέχουν σε αυτό μόνον οι άνδρες; Η αρχαιολόγος και μοριακή βιολόγος Τάμι Μπουονασέρα του Πανεπιστημίου της Αλάσκας, η οποία απέδειξε το φύλο της γυναίκας κυνηγού που ανακαλύφθηκε το 2018, λέει: «Η μελέτη του Σιάτλ είναι ευπρόσδεκτη. Πάντα υπέθετα ότι οι γυναίκες κυνηγούσαν στην προϊστορία πιο πολύ από ό,τι υποστήριζαν οι μέχρι τότε ερευνητές. Οι γυναίκες αντιμετωπίζονται παραδοσιακά σαν παθητικοί παίκτες της Ιστορίας. Αυτό είναι εμφανές στην αδιαφορία της επιστημονικής κοινότητας στις ευφυείς τεχνικές που αξιοποιούσε ο προϊστορικός άνθρωπος για να επεξεργασθεί τα φυτά, κρίσιμη πηγή τροφής. Η αδιαφορία αυτή οφείλεται στο ότι οι δραστηριότητες αυτές θεωρούνταν πεδίο των γυναικών της κοινότητας».

Η αρχαιολόγος του Πανεπιστημίου Ουέιν Στέιτ, Ράντι Χάας, επικεφαλής της ανασκαφής στο Περού, καλωσορίζει και αυτή τη μελέτη: «Η πεποίθηση πως ο βασισμένος στο φύλο καταμερισμός εργασίας είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης βιολογίας είναι ένα σφάλμα, που διαιωνίζει τις σημερινές δομικές ανισότητες».

Η Ελλάδα στο κυνήγι της κομβικής 15ης θέσης

Πώς έχει διαμορφωθεί το τοπίο της UEFA

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΟΝΤΟΥ**

Ο απολογισμός των δύο νικών και δύο ηττών μάς διατήρησε στη 19η θέση της κατάταξης της UEFA και τα όνειρα για την άμεση επιστροφή στη 15η θέση παραμένουν ζωντανά.

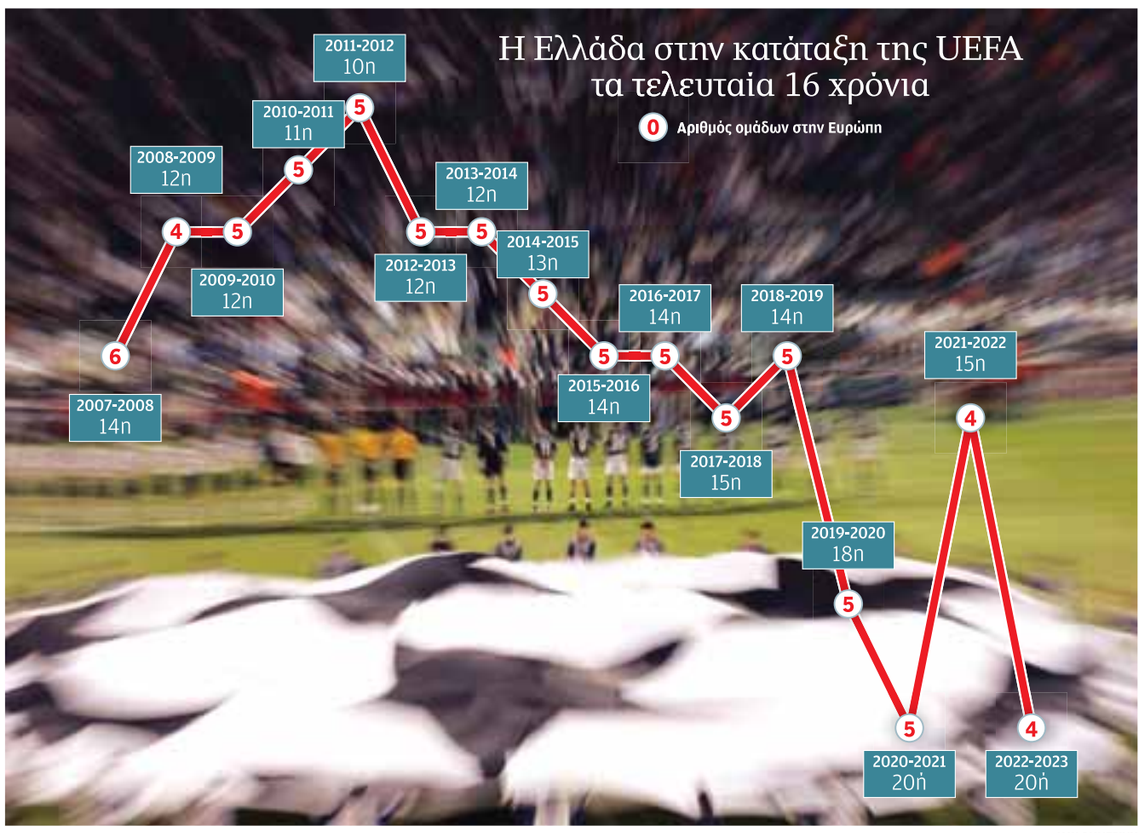

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ενα βήμα εμπρός και άλλο ένα πίσω έκαναν οι τέσσερις ελληνικές ομάδες αυτήν την εβδομάδα στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Ο απολογισμός των δύο νικών και δύο ηττών μάς διατήρησε στη 19η θέση της κατάταξης της UEFA, χωρίς να διαμορφώσει νέες ισορροπίες σε σχέση με τις ομάδες που ανταγωνιζόμαστε. Τα όνειρα για την άμεση επιστροφή στη 15η θέση, που δίνει μεγάλα πλεονεκτήματα με 5 θέσεις αντί για 4 (2 στα προκριματικά του Τσάμπιονς Λιγκ, μία του Γιουρόπα Λιγκ και δύο του Conference League αντί για μία στα προκριματικά του Τσάμπιονς Λιγκ και 3 του Conference League) παραμένουν ζωντανά, αλλά υπάρχει πολύς δρόμος ακόμη μέχρι να τα δούμε, αν τα δούμε, να παίρνουν σάρκα και οστά. Η ΑΕΚ και ο Παναθηναϊκός δεν πρόσθεσαν αυτή τη φορά βαθμούς στην Ελλάδα στο ranking της UEFA. Οι εκτός έδρας ήττες τους (1-0 από την Αντβέρπ και 2-1 από την Μπράγκα αντίστοιχα) δεν πριμοδοτήθηκαν βαθμολογικά, αλλά άφησαν ζωντανές ελπίδες για νίκες-ανατροπή στους επαναληπτικούς της ερχόμενης εβδομάδας στην Αθήνα.

Συν 400 βαθμούς

Αντιθέτως, οι νίκες του Ολυμπιακού επί της Τσουκαρίτσκι με 3-1 και του ΠΑΟΚ επί της Χαρτς στη Σκωτία με 2-1 πρόσθεσαν 400 βαθμούς στον «κουμπαρά» της Ελλάδας και την κράτησαν στη 19η θέση, οριακά μπροστά από την 20ή Κροατία, αλλά αρκετά μακριά από τη 18η Τσεχία. Το σημαντικό είναι ότι με την εκτός έδρας νίκη του, ο ΠΑΟΚ διασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό την εκπροσώπηση της χώρας μας με 4 ομάδες στη φάση των ομίλων, αρκεί να αξιοποιήσει το πλεονέκτημα στη ρεβάνς της Τούμπας. Με 4 ομάδες στους ομίλους, θα έχουμε έτσι περισσότερα παιχνίδια και κατά συνέπεια περισσότερες ευκαιρίες για μεγαλύτερη βαθμολογική πριμοδότηση στη συνέχεια. Με δεδομένο πως ό,τι κι αν γινόταν στα πλέι οφ, ΑΕΚ, Παναθηναϊκός και Ολυμπιακός θα είχαν ευρωπαϊκή συνέχεια στους ομίλους έστω και κατώτερης διοργάνωσης απ' αυτήν που ξεκίνησαν στο χειρότερο σενάριο, το κρίσιμο ήταν το τι θα κάνει ο ΠΑΟΚ.

Για να μπει στους ομίλους ήθελε τρεις προκρίσεις χωρίς να έχει δεύτερη ευκαιρία, όπως είχαν οι άλλοι, ασχέτως αν δεν τη χρειάστηκαν, και κατά τα φαινόμενα, αυτόν τον στόχο θα τον καταφέρει. Η συμμετοχή τεσσάρων ελληνικών ομάδων στους ομίλους θα είναι καλό νέο, αλλά δεν είναι αρκετή για να καλυφθεί σε μια περίοδο διαφοράς 2.725 βαθμών από το Ισραήλ, που προσπέρασε αυτή την εβδομάδα την Ουκρανία και ανέβηκε στη 15η θέση.

Για να γεφυρωθεί μια τόσο μεγάλη διαφορά, θα πρέπει να κάνουμε πολύ περισσότερες νίκες και από το Ισραήλ και από τις ομάδες των χωρών που μεσολαβούν ανάμεσά μας, σενάριο μη ρεαλιστικό, όσο κι αν λέμε ότι στο ποδόσφαιρο όλα μπορεί να συμβούν. Για να καλυφθεί άμεσα η διαφορά, κομβικό ρόλο θα παίξει το αν θα καταφέρουν η ΑΕΚ με τον Παναθηναϊκό να μπουν στη φάση των ομίλων του Τσάμπιονς Λιγκ. Αν προκριθούν και οι δύο, θα προσφέρουν πέρα από τους 400 βαθμούς της (υποχρεωτικής σε αυτό το σενάριο) νίκης τους, άλλους 2.000 βαθμούς, που είναι η έξτρα πριμοδότηση για πρόκριση στους ομίλους της κορυφαίας διοργάνωσης.

Και αν αποκλειστούν στα πλέι οφ η Μακάμπι Χάιφα (0-0 με τη Γιουνγκ Μπόις στο Ισραήλ στο πρώτο παιχνίδι), η Κοπεγχάγη (νίκησε στην Πολωνία τη Ρακούφ 1-0) και η Μόλντε (ηττήθηκε στη Νορβηγία 3-2 από την Γκαλατάσαραϊ), αυτοί οι έξτρα βαθμοί σε περίπτωση πρόκρισης ΑΕΚ και Παναθηναϊκού θα είναι πραγματικό «χρυσάφι».

Ενα μικρό θαύμα

Είναι όμως ρεαλιστικό να πιστεύουμε ότι οι δύο ελληνικές ομάδες θα πάρουν τα δύο από τα έξι εισιτήρια για τους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ που διεκδίκησαν 50 ομάδες απ' όλη την Ευρώπη; Για μια χώρα που ήταν πέρυσι 41η στη βαθμολογική συγκομιδή με μόλις τρεις νίκες (όλες από τον Αρη στα προκριματικά) σε μια ολόκληρη περίοδο, αυτό μοιάζει με θαύμα. Αλλά εδώ που έφτασαν η ΑΕΚ με τον Παναθηναϊκό να ζητάνε μία νίκη στην έδρα τους για να προκριθούν ή να πάνε το ματς στην παράταση και στα πέναλτι, όλα μπορούν να συμβούν, ιδίως όταν οι αντίπαλοί τους είναι καλές ομάδες μεν, αλλά όχι μεγαθήρια που τρομάζουν. Μέχρι τώρα οι τέσσερις ομάδες μας που συνεχίζουν, συν τον Αρη που αποκλείστηκε στον 3ο προκριματικό, έχουν συγκεντρώσει 2.600 βαθμούς που είναι η 10η καλύτερη συγκομιδή ανάμεσα σε 55 χώρες.

Αλμα πέντε θέσεων

Το 2021-2022 που φτάσαμε ξαφνικά από την 20ή στη 15η θέση πετύχαμε την ίδια επίδοση (10η καλύτερη), αλλά τότε ο πρωταθλητής έμπαινε απευθείας στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ και δεν είχαμε στην τελευταία πενταετία μια τόσο κακή χρονιά όπως η περυσινή με μόλις 2.125 βαθμούς, λιγότερους απ' όσους έχουμε κερδίσει έως τώρα, Αύγουστο μήνα! Το ιδανικό σενάριο δεν θα είναι μόνο να συνεχίσουν τέσσερις ομάδες μας στη φάση των ομίλων (τελευταία φορά συνέβη αυτό την περίοδο 2014-15) αλλά να παραμείνουν στο Τσάμπιονς Λιγκ η ΑΕΚ με τον Παναθηναϊκό και ας μοιάζει πιο εύκολο να κερδίσουν βαθμούς εάν μετατεθούν στο Γιουρόπα Λιγκ. Εχουμε, πάντως, εξαιρετική παρουσία με 10-6-4 μέχρι στιγμής, με μεγάλες πιθανότητες να ξεπεράσουμε τις 12 νίκες μέσα σε μια περίοδο, που είναι το ρεκόρ μας την τελευταία δεκαετία από το 2019, αλλά με μόνο μία ομάδα να συνεχίζει τότε στους ομίλους!

Η κατάταξη τώρα

Για να υπάρχει μια καλύτερη εικόνα, η κατάταξη αυτή την εβδομάδα έχει διαμορφωθεί ως εξής: 14η θέση Νορβηγία 26.250 (συνεχίζουν οι 3/4 ομάδες της), 15η Ισραήλ 25.500 (2/4), 16η Δανία 25.450 (3/4), 17η Ουκρανία 25.400 (4/5), 18η Τσεχία 24.550 (3/4), 19η Ελλάς 22.725 (4/5), 20ή Κροατία 22.400 (2/4), 21η Πολωνία 22.125 (2/4), 22η Ρουμανία 21.375 (2/4), 23η Σουηδία 21.250 (1/4), 24η Κύπρος 21.100 (2/4).

Τα... λεφτά είναι στο Τσάμπιονς Λιγκ

Για τις ομάδες των πιο ισχυρών πρωταθλημάτων της Ευρώπης, όπως της Αγγλίας, της Ισπανίας, της Ιταλίας, της Γερμανίας και της Γαλλίας, τα έσοδα από τις ευρωπαϊκές διοργανώσεις είναι σημαντικά μεν, αλλά στην ουσία απέχουν πολύ από τα όσα εξασφαλίζουν από τα πλούσια τηλεοπτικά δικαιώματα, τους χορηγούς και τα εισιτήρια. Η Μάντσεστερ Σίτι, για παράδειγμα, εισέπραξε φέτος ποσό-ρεκόρ 130 εκατ. ευρώ από την πορεία της στο Τσάμπιονς Λιγκ και την κατάκτησή του, ποσό που μοιάζει μικρό μπροστά στα περίπου 700 εκατ. ευρώ του προϋπολογισμού της. Αντίθετα, για ομάδες χωρών με μικρή τσέπη όπως η Ελλάδα, τα έσοδα από τις ευρωπαϊκές διοργανώσεις είναι πραγματικό «χρυσάφι» και ειδικά στο Τσάμπιονς Λιγκ. Μια απλώς καλή πορεία ελληνικής ομάδας στην κορυφαία ποδοσφαιρική διασυλλογική διοργάνωση του κόσμου μπορεί να της αποφέρει έσοδα άνω των 35-40 εκατ. ευρώ, ποσό που ούτε κατά διάνοια μπορεί να συγκεντρώσει από όλες τις άλλες πηγές εσόδων της. Ο Ολυμπιακός, για παράδειγμα, εισέπραξε από το Τσάμπιονς Λιγκ περίπου 34 εκατ. ευρώ την περίοδο 2019-20 και άλλα 36 εκατ. ευρώ την επόμενη χρονιά, δηλαδή 70 εκατ. ευρώ σε μία διετία, που μέσω του πρωταθλήματος θα τα μάζευε σε 5-6 χρόνια! Πέρα από τα μπόνους για τη συμμετοχή στα πλέι οφ και στη φάση των ομίλων κάθε διοργάνωσης, συν τα έξτρα μπόνους από τις προκρίσεις στην επόμενη φάση, την κατάταξη στους ομίλους και το market pool, υπάρχει και η πριμοδότηση των βαθμών. Σε επίπεδο Τσάμπιονς Λιγκ, η κάθε νίκη φέρνει στα ταμεία των ομάδων 2,8 εκατ. ευρώ και η ισοπαλία, δηλαδή 930.000 ευρώ. Στη δεύτερη τη τάξει διοργάνωση της Ευρώπης, το Γιουρόπα Λιγκ, η νίκη πληρώνεται με 630.000 ευρώ και η ισοπαλία με 210.000 ευρώ, ενώ στο Conference League η κάθε νίκη αποδίδει 500.000 ευρώ και η ισοπαλία 166.000 ευρώ.

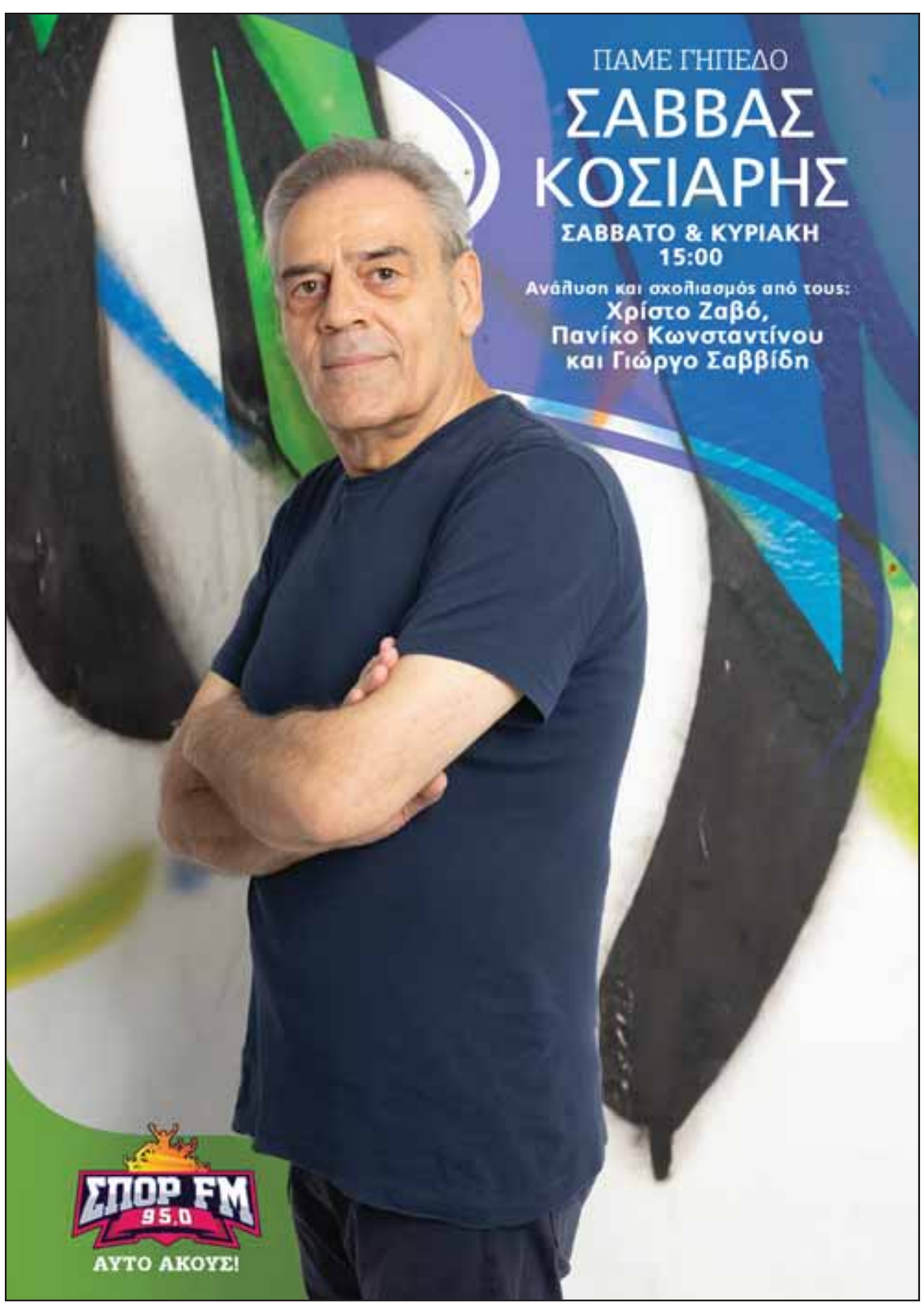

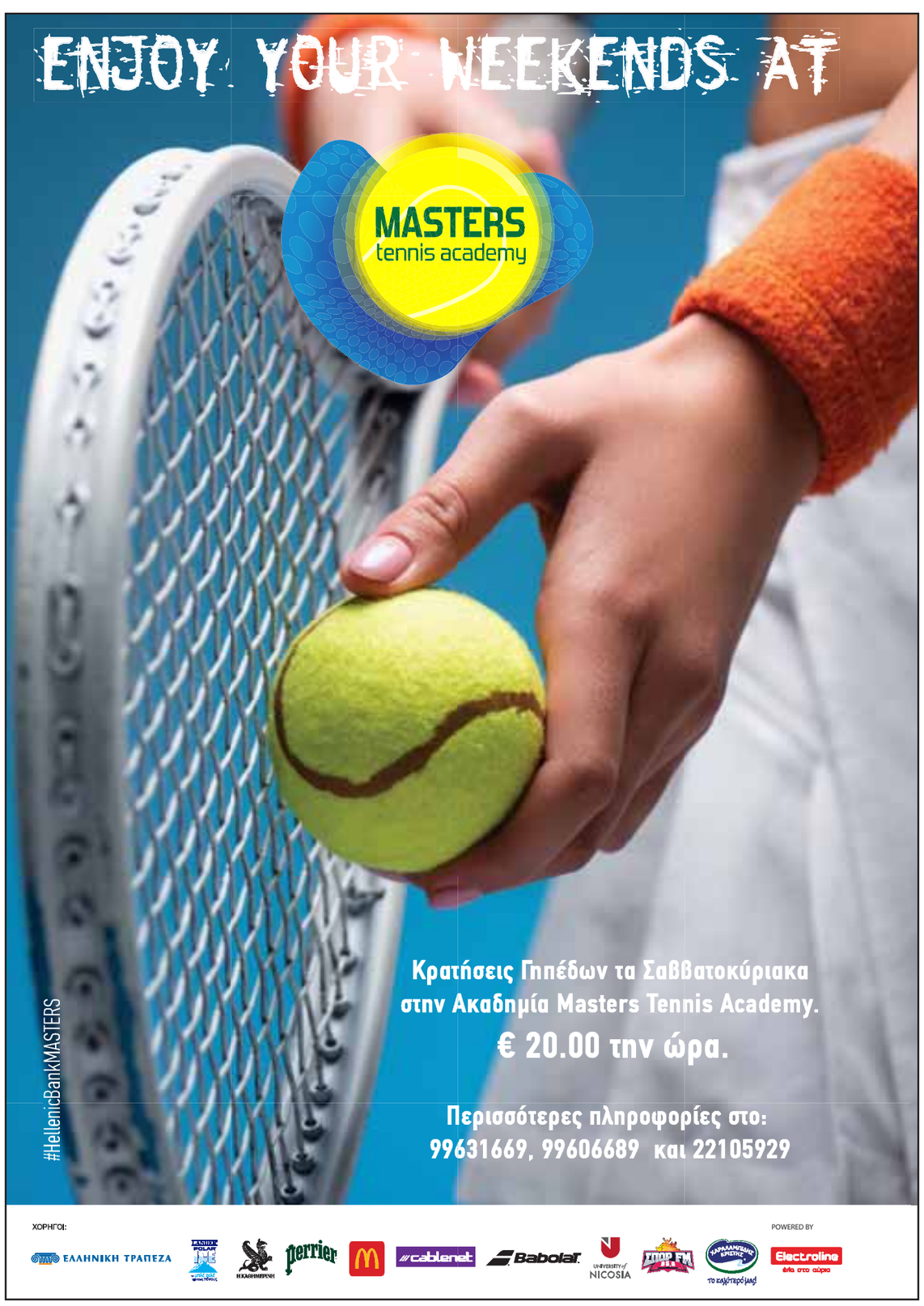

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.318,34	1.316,27	2,07	0,16%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	3.201,50	3.192,37	9,13	0,29%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	8.493,45	8.472,73	20,72	0,24%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.990,96	3.981,74	9,22	0,23%
ATHEX SELECT PLUS	4.642,74	4.643,28	-0,54	-0,01%
ATHEX SELECT	7.000,58	7.038,39	-37,81	-0,54%
FTSE/XA MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	5.845,22	5.859,47	-14,25	-0,24%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.179,47	2.175,45	4,02	0,18%
FTSE/XA ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	4.100,83	4.099,40	1,43	0,03%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	762,91	760,80	2,11	0,28%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.383,24	2.379,49	3,75	0,16%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.065,41	1.063,04	2,37	0,22%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.541,54	4.524,52	17,02	0,38%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.319,36	1.329,25	-9,89	-0,74%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	8.643,19	8.536,65	106,54	1,25%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	1.325,37	1.326,15	-0,78	-0,06%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	16.155,32	16.146,00	9,32	0,06%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΟΤΑ	10.092,16	10.051,62	40,54	0,40%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	10.399,12	10.480,47	-81,35	-0,78%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ	4.582,20	4.598,28	-16,08	-0,35%
FTSE/Χ.Α. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	5.374,14	5.419,44	-45,30	-0,84%
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ & ΑΝΑΨΥΧΗ	2.918,00	2.891,24	26,76	0,93%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	3.100,06	3.071,22	28,84	0,94%
FTSE/Χ.Α. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	3.927,87	3.947,75	-19,88	-0,50%
FTSE/Χ.Α. ΥΓΕΙΑ	471,40	478,24	-6,84	-1,43%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.671,56	5.643,74	27,82	0,49%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	26.671.176,17
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	14.944.166,64
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	8.868.304,31
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	7.660.901,05
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	7.488.344,10
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	5.580.813,69
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	3.932.262,83
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	2.289.161,32
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.131.961,06
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.945.736,81
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.699.730,13
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1.178.921,40
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	681.160,30
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	665.287,59
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	633.956,78
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	480.903,82
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	377.946,66
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	309.418,88
ΤΡΟΦΙΜΑ	308.813,76
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	285.305,38
ΑΠΟΣΤΑΞΗ & ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗ	272.183,74
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	252.467,36
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	251.999,89
ΥΔΡΕΥΣΗ	193.605,08
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	172.617,80
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	154.687,92
ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	146.362,82

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,443	7,79%	KPI - KPI (ΚΟ)	8,080	-3,12%
ΣΙΔΜΑ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕ (ΚΟ)	2,990	3,46%	UNIBIOS (ΚΟ)	1,210	-2,81%
ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	3,300	3,13%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	2,040	-2,39%
EPSILON NET (ΚΟ)	11,280	2,55%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	2,780	-2,11%
MERMEREN (ΕΛΠ)	41,400	1,97%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	16,950	-2,02%
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	1,070	1,90%	LAVIPHARM (ΚΟ)	0,706	-1,94%
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	6,220	1,63%	CENTRIC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,399	-1,72%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	38,280	1,38%	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	13,480	-1,61%
ΟΛΠ (ΚΟ)	22,200	1,37%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	23,100	-1,53%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	15,700	1,36%	BRIQ PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	1,970	-1,50%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	14.944.166,64	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	1,10%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	12.073.467,95	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	0,78%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7.563.278,44	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ)	0,76%
JUMBO (ΚΟ)	7.488.344,10	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,43%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	6.704.878,42	CNL CAPITAL (ΚΟ)	0,42%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	5.337.047,60	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	0,36%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	4.907.586,69	FRIGOGLASS (ΚΟ)	0,32%
ΔΕΗ (ΚΟ)	4.544.730,76	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	0,29%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	4.325.285,39	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,29%
OTE (ΚΟ)	3.932.262,83	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,26%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

		Κλείσιμο	Μετ.%
ΒΙΟ	(ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	6,95	-1,42
CENER	(CENERGY HOLDINGS SA)	7,2	0,14
TITC	(TITAN)	18,06	-0,66
EEE	(COCA COLA HBC)	26,9	0,45
OTE	(OTE)	14,03	-0,5
ΑΡΑΙΓ	(AEGEAN AIRLINES)	13,48	-1,61
ΤΕΝΕΡΓ	(ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	16,2	0,31
ΣΑΡ	(ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	7,85	-1,26
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	(ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	2,435	0,62
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	(ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	13,44	-0,44
ΜΥΤΙΛ	(ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	38,28	1,38
ΛΑΜΔΑ	(LAMDA DEVELOPMENT)	6,885	0,58
ΕΛΧΑ	(ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	2,19	0
ΑΛΦΑ	(ALPHA BANK)	1,54	0,65
ΜΠΕΛΑ	(JUMBO)	29,0	0
ΕΤΕ	(ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	6,356	-1,03
ΠΕΙΡ	(ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	3,3	0,86
ΕΥΡΩΒ	(EUROBANK)	1,58	0,64
ΕΛΠΕ	(ΕΛΠΕ)	8,31	1,34
ΚΟΥΕΣ	(QUEST)	6,22	1,63
ΟΤΟΕΛ	(AUTOHELLAS)	14,14	1
ΕΥΔΑΠ	(ΕΥΔΑΠ)	6,62	-0,75
ΟΠΑΠ	(ΟΠΑΠ)	15,7	1,36
ΜΟΗ	(MOTOR OIL)	23,1	-1,53
ΔΕΗ	(ΔΕΗ)	10,27	0,69

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	135	751	5.645
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	2	10	2.027
FTSE/Χ.Α. Large Cap	133	741	3.415
MSCI GREECE REBASED	0	0	203
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.241	12.550	506.996
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	61	755	18.462
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	49	240	7.219
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	126	5.443	215.839
AUTOHELLAS (ΚΟ)	3	3	141
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	0	0	1.877
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	8	21	664
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	30	111	5.813
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	9	73	762
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	12	47	2.448
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	19	288	44.286
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	6	22	1.889
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	7	17	750
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	7	19	7.054
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	34	174	8.471
HELLENiQ ENERGY (ΚΟ)	18	82	1.717
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	94	458	5.221
INTRAKAT (ΚΟ)	27	225	6.880
JUMBO (ΚΟ)	2	10	294
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	18	74	5.555
MIG (ΚΟ)	0	0	69
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	14	46	1.973
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	45	136	3.980
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	67	413	18.863
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	82	582	2.760
OTE (ΚΟ)	29	99	11.331
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	294
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	118	1.776	81.806
ΔΕΗ (ΚΟ)	160	589	29.899
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	199
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	148	687	14.405
TITAN CEMENT (ΚΑ)	10	32	732
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	38	128	5.343
Δικαιώματα σε Δείκτες	12	134	1.003
FTSE/Χ.Α. Large Cap	12	134	1.003
Δικαιώματα σε Μετοχές	13	84	742
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	14
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	324
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7	37	104
OTE (ΚΟ)	0	0	70
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	8
ΔΕΗ (ΚΟ)	6	47	222
Συνολική Δραστηριότητα	1.401	13.519	514.386

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 29 Αυγούστου 2023

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	2.2600	2.2900	2.2739	0.8070	"29,500"	2.2700	2.2900	2.2900	1.33
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	2.9500	2.9700	2.9593	-0.2770	"57,593"	2.9600	2.9700	2.9600	0.00
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0.7550	0.7750	0.7635	-2.6580	"37,750"	0.7500	0.7700	0.7700	1.32
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0800	0.0875		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0750	0.0770	0.0754	-0.0120	"29,438"	0.0740	0.0750	0.0750	0.00
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	2.9600	3.0400	2.9852	-4.0020	"6,610"	2.9600	3.0000	2.9600	-2.63
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.6800	1.6800	1.6800	2.0000	133	1.6500	1.6800	1.6800	1.20
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.0000	0.0000		
MINE	MINERVA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.0160	0.0160	0.0160	-0.1000	"10,000"	0.0155	0.0185	0.0160	-5.88
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.0240	0.0240	0.0240	-0.2000	"90,000"	0.0000	0.0280	0.0240	-7.69
ΠΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0500	0.0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3960	0.0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM)						0.0640	0.0680		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0030	0.0050		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0025	0.0035		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0005	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0235		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)	0.3300	0.3300	0.3300	3.0000	50	0.2780	0.0000	0.3300	10.00
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ "						1.0900	0.0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0215	0.0230		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.0930	0.0940	0.0936	0.0520	"16,200"	0.0940	0.1010	0.0930	0.00
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.0565	0.0600		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.8400	0.8700	0.8401	0.0060	"5,210"	0.8300	0.8500	0.8400	0.00
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	3.7000	3.7800	3.7440	-0.7960	"1,610"	3.7400	3.7800	3.7600	0.00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0590	0.0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0600		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.9000	0.0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.7000	0.7000	0.7000	2.2730	"2,000"	0.6650	0.7000	0.7000	2.94
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.3500	0.3740		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						3.0400	3.0800		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΚΕΟ	KEO PLC						1.5500	1.6400		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0.0000	0.2660		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0.9100	0.9100	0.9100	1.0100	"1,000"	0.9050	0.9400	0.9100	1.11
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0.3100	0.3180	0.3120	2.3540	"2,650"	0.2700	0.3180	0.3180	8.90
Τεχνολογία										
NETIN	NET INFO PLC						0.0000	1.0800		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD	0.0890	0.0900	0.0899	0.0850	"1,377"	0.0900	0.0930	0.0900	1.12
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.3220	0.3760		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.0860	0.0860	0.0860	0.0000	"10,000"	0.0850	0.0870	0.0860	0.00
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0.0905	0.0000		
Ενέργεια										
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.1300	1.1300	1.1300	0.0000	"7,234"	1.1200	1.1300	1.1300	0.00
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΙΕΠ	"ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (AN, EM, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΙΣΕΠ	"ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (AN, EM, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΚΑΕΠ	"ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (AN, Σ)"						0.0000	0.2300		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)"						0.0015	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	"ERMES DEPARTMENT STORES PLC (AN, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΧΑΣΕ	"Ch. Charilaou Group Plc (AN, Σ)"						0.0020	0.0000		
ΤΟΕΠ	"ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (AN, Σ)"						0.0000	0.0315		
ΝΤΟΔ	"DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (AN)						0.0000	0.0800		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0195		
ΣΤΣΔ	"CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (AN, Σ)"						0.0000	0.0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	"WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (AN, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΛΛΗ024	Ellinas Finance Public Company Ltd (Ομόλογα)						0.0000	0.0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						92.0000	97.0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						90.1000	93.9990		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παραχής επαρκών στοιχείων /εγγγύων προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασπορές ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

Στα υψηλά 9 ετών το Χ.Α. με κέρδη 40% από τις αρχές του έτους

Μπαράζ θετικών εκθέσεων από επενδυτικούς οίκους για τις ελληνικές μετοχές

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Με κέρδη 40% από τις αρχές του έτους και 65% από τον Σεπτέμβριο του 2022 και την επιστροφή στα υψηλά εννέα ετών, στις 1.300 μονάδες περίπου, το ελληνικό Χρηματιστήριο πρωταγωνιστεί στις αποδόσεις διεθνώς, χάρη και στο εντυπωσιακό ράλι του τραπεζικού δείκτη το οποίο ξεπερνάει το 65% φέτος και αγγίζει το 108% το τελευταίο 12μηνο περίπου.

Οι ελληνικές μετοχές έχουν δικαίως αποκτήσει τον τίτλο του «μεγάλου story των αγορών», γεγονός που εξηγείται και από το μπαράζ των θετικών εκθέσεων από μεγάλους επενδυτικούς οίκους όλο αυτό το διάστημα. Οι εκλογές θεωρούνταν ο μόνος παράγοντας κινδύνου σε αυτό το αφήγημα και πλέον το «εμπόδιο» έχει ξεπεραστεί, καθώς το αποτέλεσμα της κάλπης διασφαλίζει ότι η Ελλάδα έχει ένα σταθερό πολιτικό σκηνικό, γεγονός που σε συνδυασμό με τη συνετή δημοσιονομική πολιτική και τη διατήρηση της ισχυρής ανάπτυξης οδηγεί σε μηδενισμό του κινδύνου της χώρας (country risk).

Αυτές οι επιδόσεις έχουν ως επίκεντρο το τέλος του κύκλου της κρίσης που θα συμβολίσει η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, έπειτα από 13 χρόνια. Και όπως τόνισε ο οίκος αξιολόγησης Scope, αυτό είναι ένα εξαιρετικά σημαντικό επίτευγμα καθώς τα περισσότερα κράτη που αντιμετωπίζουν χρεοκοπία δεν πλησιάζουν ποτέ την επενδυτική βαθμίδα.

Η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας θα διευκολύνει και την αναβάθμιση του Χρηματιστηρίου στην κατηγορία των ανεπτυγμένων αγορών, από τις αναδυόμενες που έχει υποβαθμιστεί από το 2013 από την MSCI και από το 2015 (με ισχύ τον Μάρτιο του 2016) από τον FTSE. Και σύμφωνα με αναλυτές, για τις εισροές στην ελληνική αγορά είναι πιο σημαντική η επενδυτική βαθμίδα παρά η αναβάθμιση του Χ.Α. –η οποία τοποθετείται στα τέλη του 2024, με αρχές του 2025–, καθώς θα επιτρέψει στις ελληνικές μετοχές να μπουν στο ραντάρ μεγαλύτερου αριθμού επενδυτών.

Οπως έχει εκτιμήσει η Axia Research, το υπό διαχείριση ενεργητικό για τις ελληνικές μετοχές θα αυξηθεί κατά 2,3 φορές όταν έρθει το investment grade.

Αυτή η προσδοκία ήδη έχει οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των ενεργών κωδικών στο Χρηματιστήριο. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Χ.Α., τον Ιούλιο δημιουργήθηκαν 5.210 νέοι κωδικοί, σε σχέση με 1.815 νέους κωδικούς τον Ιούνιο (+187%). Οι 5.065 από αυτούς αφορούν Ελληνες επενδυτές και οι 145 ξένους. Οι συνολικές ενεργές μερίδες είναι 26.791, με τις 25.929 να αφορούν Ελληνες και τις 862 ξένους.

Οι μεγάλες προσδοκίες από την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας ήδη οδηγούν σε σημαντική αύξηση των ενεργών κωδικών στο Χρηματιστήριο. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Χ.Α., τον Ιούλιο δημιουργήθηκαν 5.210 νέοι κωδικοί, σε σχέση με 1.815 νέους κωδικούς τον Ιούνιο (+187%).

Η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας θα αυξήσει κατά 2,3 φορές το υπό διαχείριση ενεργητικό για τις ελληνικές μετοχές.

Αυτό δείχνει πως οι ξένοι επενδυτές είναι ακόμη στην αναμονή, με την επενδυτική βαθμίδα να αναμένεται να «ξεκλειδώσει» τις διαθέσεις τους. Τα στοιχεία του EPFR για την τοποθέτηση των επενδυτών υποδεικνύουν ότι παρά το ισχυρό ράλι του Χ.Α., οι επενδυτές των αναδυόμενων αγορών είναι έντονα αρνητικοί για την Ελλάδα, με το 57% των κεφαλαίων να κατέχουν μηδενικές θέσεις.

Αισιόδοξες εκτιμήσεις

Οπως σημειώνει η JPMorgan, οι «πληγές» που απέκτησαν οι επενδυτές στο παρελθόν, όταν είχαν τοποθετηθεί στην Ελλάδα, θα κλείσουν με την αναβάθμιση της χώρας στην επενδυτική βαθμίδα εντός του 2023, η οποία αναμένεται έτσι να αποτελέσει «ένα είδος ευλογίας».

Η ίδια, πάντως, από τον Ιούλιο τηρεί θετική στάση στις ελληνικές μετοχές, την οποία και επιβεβαίωσε την περασμένη εβδομάδα, ενώ ανάλογες κινήσεις έκαναν και οι HSBC και Morgan Stanley. Για τη Morgan Stanley, η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας αποτελεί τον κύριο παράγοντα για τη θετική στάση που τηρεί στις ελληνικές μετοχές. Από την πλευρά της η JPMorgan τόνισε ότι τα πρόσφατα αποτελέσματα εξαμήνου των τραπεζών ενισχύουν την αισιοδοξία της για την πορεία των ελληνικών μετοχών και έτσι θεωρεί πως το ράλι της ελληνικής αγοράς έχει δρόμο ακόμη λόγω τεσσάρων παραγόντων:

α) Της σταθερής δυναμικής στις τράπεζες.

β) Των ελκυστικών αποτιμήσεων των ελληνικών μετοχών παρά την άνοδο.

γ) Της μικρής ακόμη τοποθέτησης των επενδυτών στην Ελλάδα.

δ) Του ισχυρού μακροοικονομικού σκηνικού με τη συνεχιζόμενη υπεραπόδοση της ελληνικής οικονομίας.

Για την HSBC το κύριο θέμα πίσω από τη θετική της άποψη είναι ότι το οικονομικό μοντέλο της Ελλάδας έχει αλλάξει ριζικά και οι προοπτικές για τη χώρα είναι πολύ καλύτερες και πολύ πιο διατηρήσιμες, με «οδηγούς» της ανάπτυξης να είναι οι εξαγωγές και οι επενδύσεις, με τη χώρα να ξεχωρίζει ως ένα από τα πραγματικά καλά μεταρρυθμιστικά stories.

Υποχωρούν οι αποδόσεις των ομολόγων στην Ε.Ε., ξεχωρίζουν οι ελληνικοί τίτλοι

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Τα αδύναμα στοιχεία από το μέτωπο της οικονομίας οδήγησαν σε ράλι τα ομόλογα της Ευρωζώνης και ειδικά της περιφέρειας, καθώς ενισχύεται πλέον η πιθανότητα παύσης των αυξήσεων επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στη συνεδρίαση του Σεπτεμβρίου. Τα ελληνικά ομόλογα, τα οποία και είχαν υποαποδώσει το προηγούμενο διάστημα εν μέσω του γενικότερου sell-off που είχε σημειωθεί στις αγορές, κατέγραψαν τις καλύτερες επιδόσεις.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της S&P Global, η συρρίκνωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ευρωζώνη επιταχύνθηκε, με τον σύνθετο δείκτη HCOB PMI που συνδυάζει τη μεταποίηση και τις υπηρεσίες να υποχωρεί στις 47 μονάδες τον Αύγουστο από 48,6 μονάδες τον Ιούλιο (επίπεδα κάτω των 50 μονάδων σημαίνουν συρρίκνωση). Αυτό είναι το χαμηλότερο επίπεδο από τον Νοέμβριο του 2020. Τη μεγαλύτερη συρρίκνωση εμφάνισε η Γερμανία, με τον σύνθετο δείκτη HCOB PMI να υποχωρεί στις 44,7 μονάδες και σε χαμηλό 39 μηνών.

Αυτά τα στοιχεία περιπλέκουν τα πράγματα για την ΕΚΤ, η οποία θέλει να ελέγξει τον πληθωρισμό, χωρίς ωστόσο να προκαλέσει ύφεση στην οικονομία. Οι αναλυτές έτσι εκτιμούν ότι είναι πολύ πιθανό να πραγματοποιήσει μια παύση στη νομισματική σύσφιγξη τον Σεπτέμβριο, με τις αγορές να δίνουν πλέον μόλις 40% πιθανότητα για νέα αύξηση των επιτοκίων στην επόμενη συνεδρίαση, έπειτα από εννέα διαδοχικές αυξήσεις. «Αναμένουμε ότι η ΕΚΤ θα κάνει μια παύση τον Σεπτέμβριο, αλλά δεν είναι σαφές ότι ο πληθωρισμός έχει φθάσει εκεί όπου τον θέλει. Συνεπώς μια παύση δεν πρέπει να παρερμηνεύεται ως η κορυφή των επιτοκίων», σημειώνει ο Μαρκ Γουόλ, επικεφαλής οικονομολόγος της Deutsche Bank. «Η συνεχιζόμενη απότομη πτώση των δεικτών PMI θα δοκιμάσει την αισιοδοξία της ΕΚΤ για την ανάπτυξη», προσθέτει ο οικονομολόγος.

Ανάλογη είναι και η άποψη της Citi: «Τα νέα στοιχεία των PMI μειώνουν τις πιθανότητες αύξησης των επιτοκίων τον Σεπτέμβριο και αυξάνουν την πιθανότητα οι μειώσεις επιτοκίων να γίνουν νωρίτερα από ό,τι νόμιζαν τα περισσότερα μέλη του διοικητικού συμβουλίου».

Οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων της Ευρωζώνης κατέγραψαν βουτιά μετά τα νέα οικονομικά στοιχεία, με τα ελληνικά ομόλογα να ξεχωρίζουν. Η απόδοση του ελληνικού 10ετούς υποχώρησε κατά σχεδόν 5% στο 3,81%, ενώ το spread διαμορφώθηκε στις 128 μονάδες βάσης και στα χαμηλότερα επίπεδα από τον Οκτώβριο του 2021. Στο 2,54% διαμορφώθηκε η απόδοση στο 10ετές γερμανικό ομόλογο με πτώση 4%.

Οι ελληνικοί τίτλοι απέχουν μόλις 25 μ.β. από τους ισπανικούς (απόδοση 3,56%), ενώ διαπραγματεύονται 40 μ.β. χαμηλότερα σε σχέση με τους ιταλικούς. Η JPMorgan μάλιστα εκτιμά πως το spread Ελλάδας και Ιταλίας θα φθάσει τις -50 μ.β. καθώς πλησιάζουν οι «ετυμηγορίες» των μεγάλων οίκων αξιολόγησης, αφού θεωρεί πως υπάρχει υψηλή πιθανότητα για τριπλή αναβάθμιση σε επενδυτική βαθμίδα έως τον Δεκέμβριο. Συγκεκριμένα εκτιμά πως στις 8 Σεπτεμβρίου η DBRS θα αναβαθμίσει τη χώρα στο επίπεδο-ορόσημο, με τις S&P και Fitch να την ακολουθούν στις 20 Οκτωβρίου και 1η Δεκεμβρίου, αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ουσιαστικά πως τα ελληνικά ομόλογα θα ενταχθούν στους διεθνείς δείκτες ομολόγων πριν από το τέλος του 2023.

Ενισχύεται η πιθανότητα παύσης των αυξήσεων επιτοκίων από την ΕΚΤ στη συνεδρίαση του Σεπτεμβρίου.

Ετσι η αμερικανική τράπεζα διατηρεί, όπως σημειώνει, εποικοδομητική άποψη για τους ελληνικούς τίτλους μεσοπρόθεσμα και προβλέπει ότι θα διαπραγματεύονται σταθερά με χαμηλότερες αποδόσεις σε σχέση με τους ιταλικούς χάρη στα ισχυρά μακροοικονομικά και δημοσιονομικά θεμελιώδη μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, στο σταθερό πολιτικό τοπίο και στην υψηλή πιθανότητα επιστροφής της χώρας στο investment grade φέτος.

Προς το Χρηματιστήριο οδεύουν τρεις εταιρείες ακινήτων

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

«Συνωστισμός» από εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία (ΑΕΕΑΠ) που δρομολογούν την εισαγωγή των μετοχών τους στο Χρηματιστήριο Αθηνών, θα παρατηρηθεί έως το τέλος του έτους, καθώς φαίνεται πως έχουν πλέον ωριμάσει οι σχετικές συνθήκες. Η Noval Property του ομίλου Βιοχάλκο, η Trade Estates του ομίλου Φουρλή και η Orilina Properties της Brevan Howard και του επενδυτή κ. Τρύφωνα Νάτση, βρίσκονται στην τελική ευθεία για την εισαγωγή των μετοχών τους στο Χρηματιστήριο, στο πλαίσιο της θεσμικής τους υποχρέωσης κι ενώ έχουν λάβει και τις σχετικές παρατάσεις από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Πρόκειται για τις τελευταίες τρεις εταιρείες του κλάδου των ΑΕΕΑΠ που παραμένουν εκτός Χ.Α. Εντός του Οκτωβρίου αναμένεται να πραγματοποιηθεί η εισαγωγή της Trade Estates, καθώς η διοίκηση της εταιρείας έχει ολοκληρώσει την εσωτερική αναδιάρθρωση της δομής του χαρτοφυλακίου της, έχει προβεί σε κινήσεις ενίσχυσής του, εξασφάλισε στρατηγικό επενδυτή, μέσω της Autohellas του ομίλου Βασιλάκη και έχει κι ένα σημαντικό επενδυτικό πρόγραμμα σε εξέλιξη.

Η εταιρεία διαθέτει πλέον χαρτοφυλάκιο αξίας άνω των 330 εκατ. ευρώ, το οποίο σχεδιάζει να υπερδιπλασιάσει σε 700 εκατ. ευρώ έως το 2027. Εστιάζει σε εμπορικά ακίνητα και στον κλάδο των logistics, τομείς όπου υπάρχει η απαιτούμενη τεχνογνωσία εντός του ομίλου Φουρλή. Το επενδυτικό πρόγραμμα της Trade Estates προβλέπει την ανάπτυξη, σε στρατηγική συνεργασία με την ολλανδική Ten Brinke Hellas, τεσσάρων εμπορικών πάρκων συνολικής επιφάνειας της τάξεως των 65.000 τ.μ. Το συνολικό ύψος της επένδυσης υπολογίζεται ότι θα προσεγγίσει τα 150 εκατ. ευρώ. Συνολικά, έως το τέλος του 2025, η εταιρεία επιδιώκει να έχει συνολικά υπό τη διαχείρισή της τουλάχιστον 12 εμπορικά πάρκα. Σήμερα, ελέγχει 110.000 τ.μ. εμπορικών ακινήτων και έξι εμπορικά πάρκα. Η διοίκηση της Noval Property προωθεί την εισαγωγή των μετοχών της εταιρείας ήδη από το 2022, επιθυμώντας να έχει προετοιμαστεί κατάλληλα και να επιλέξει το πιο επωφελές χρονικό σημείο. Η εξασφάλιση της επενδυτικής βαθμίδας και η βελτίωση του κλίματος στην ελληνική κεφαλαιαγορά φαίνεται πως θα αποτελέσουν πρόκριμα για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων. Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία ευνοείται από την ύπαρξη ενός ισχυρού βασικού μετόχου (όμιλος Βιοχάλκο), ενώ έχει εκπονήσει κι ένα ιδιαίτερα φιλόδοξο επενδυτικό πλάνο νέων αναπτύξεων ακινήτων, συνολικού ύψους 350 εκατ. ευρώ, κατά τη διάρκεια των επόμενων ετών.

Η εισαγωγή μετοχών των Noval Property, Trade Estates και Orilina Properties θα έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος του έτους.

Στα πλεονεκτήματα της εταιρείας είναι και το γεγονός ότι διαθέτει ένα σημαντικά διευρυμένο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο, καθώς έχει τοποθετηθεί σχεδόν σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες ακινήτων, έχοντας υπό τη διαχείρισή της εμπορικά κέντρα (River West, Mare West), «πράσινα» κτίρια γραφείων (π.χ. The Orbit στη Λ. Κηφισίας), ξενοδοχεία (Wyndham Grand Hotel Athens), ενώ αυτήν την περίοδο αναπτύσσει και το πρώτο της συγκρότημα logistics.

Προς το τέλος του έτους αναμένεται, εκτός απροόπτου, να πραγματοποιηθεί και η εισαγωγή των μετοχών της Orilina Properties στο ελληνικό χρηματιστήριο. Η εταιρεία έχει στην κατοχή της ένα χαρτοφυλάκιο 146 εκατ. ευρώ, συνολικής επιφάνειας 70.000 τ.μ., ενώ έχει σχεδόν μηδενικό δανεισμό, γεγονός που της επιτρέπει να αυξήσει σημαντικά τη ρευστότητά της για νέες επενδύσεις στην αγορά ακινήτων.

Με κέρδη έκλεισε την Τρίτη το ΧΑΚ

Με κέρδη έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου με τους τραπεζικούς τίτλους αλλά και εταιρείες μετόχους στην Ελληνική Τράπεζα να συνεχίζουν να προσελκύουν το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 134,65 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο κατά 0,43%. Άνοδο στο ίδιο ποσοστό σημείωσε και ο Δείκτης FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 81,80 μονάδες. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις € 315.065. Ανοδικά έκλεισαν οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες πλην των Ξενοδοχείων που δεν σημείωσαν μεταβολή. Τη μεγαλύτερη αύξηση κατέγραψαν οι Επενδυτικές Εταιρείες κατά 1,24% και ακολούθησαν η Εναλλακτική Αγορά κατά 0,63% και η Κύρια Αγορά κατά 0,23%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον συγκέντρωσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €170.435 (τιμή κλεισίματος €2,96 – χωρίς μεταβολή), της Ελληνικής Τράπεζας με €67.080 (τιμή κλεισίματος €2,29 – άνοδος 1,33%), της Δήμητρας Επενδυτικής με €28.823 (τιμή κλεισίματος €0,77 - άνοδος 1,32%), της Logicom με €19.732 (τιμή κλεισίματος €2,96 – πτώση 2,63%) και της Πετρολίνα με €8.174 (τιμή κλεισίματος €1,13 – χωρίς μεταβολή). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 8 κινήθηκαν ανοδικά, 3 πτωτικά και 7 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 125.

Deloitte.

2023 Global Human Capital Trends

Στελέχη από κορυφαίους οργανισμούς αναλύουν τις νέες βασικές αρχές για έναν κόσμο χωρίς όρια.

© 2023 Deloitte Limited